

སི་ཏུ་ལི་བ་གྱི་ལག་འཕྱེ་མ།

༡༡། །སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲིང་གི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
མེས་པོ་འོ་ལྷ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ།

20 BC
667

༡༡། སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲིང་གི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ
མར་ཁེ་མེ་འི་རིང་ལྷགས་ལྷར་ལན་བཏབ་པ།

སི་ཏུ་ལིན་གྱིས་བཅུ་མས་པ།

སྒྲ་རིག་པ་དཔེ་སྒྲིན་ཁང་གིས་པེ་ཅིན་དུ་བསྐྱུན་པའོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལ།

西藏图书馆

0264235

དཀར་ཆག

ཕྱ་རིག་པའི་ནང་གི་མར་ཁ་སའི་རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་

བའི་སྐོར་གྱི་བཤད་པ། (3)

ཕྱ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དོགས་གཙོད་འགའ་ཞིག་ (66)

ཐོ་མཐུན་ནམས་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན། (81)

ཐོ་མཐུན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤུ་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན། (81)

ཐོ་མཐུན་བལ་ཁོང་དང་ཕྱར་རེར་གཉིས་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན། (83)

ཐོ་མཐུན་རྩ་ལོ་ལོ་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན། (89)

ཀྱ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་པ་པོའི་མཆན་འབྲེལ། (105)

༡༡། །སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲོར་གྱི་མར་ཁི་སའི་
རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་
གྱི་བཤད་པ། [མཆན་༡]

སྒྲོ་མཐུན་ན་གཞོན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གསར་འགྱུར་ཐོག་ཏུ་
སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲོར་གྱི་གནད་དོན་དང་། ལྷག་པར་ཏུ་སྒྲ་རིག་
པའི་ནང་གི་མར་ཁི་སའི་རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་
སྒྲོར་གྱི་བསམ་འཆར་འགོད་རྒྱུ་ལ་ཞེས་ང་ལ་ཟེར་འདུག་ཀྱང་།
ང་རང་ནི་སྒྲ་རིག་པར་མཁས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་མཐུན་དེ་
དག་གི་རིབ་ཡོངས་སུ་ཚུལ་པ་ཞིག་བྱེད་མི་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྒྲ་
རིག་པའི་ནང་གི་མར་ཁི་སའི་རིང་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་
དོན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲོ་ཚུགས་ཚན་རིག་གཞན་དག་དང་འདྲ་བར་
ངའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཐད་ཀར་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ངས་
སྒྲོ་མཐུན་དེ་དག་གིས་དྲིས་པའི་དྲི་བ་འགའ་ཤས་ལ་ལན་འདེབས་
པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུངས་པ་ཡིན།

657788

དྲི་བ། མི་ལ་ལས་སྐད་ནི་མང་གཞི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།

ལན། དེ་ནི་རྩ་བ་ནས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། |

 མང་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤྱི་ཚྭ་སྐད་འབྲེལ་ལྟས་ཀྱི་སྐབས་
སྐད་སྐད་ཀྱི་ཚྭ་སྐད་ཀྱི་དཔལ་འབྱེད་ལས་ལྷགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

སྤྱང་གི་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ཚྭ་སྐད་ནང་གི་ཆབ་སྤྱོད་དང་།

བཅའ་བྱིས་ས། ཚེས་ལྷགས། རིག་ཅལ། མཚན་ཉིད་རིག་
པ་བཅས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཆབ་

སྤྱོད་དང་བཅའ་བྱིས་ས་ཀྱི་ལས་ལྷགས་སྐད་སྐད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

 མང་གཞི་དེ་དེར་རང་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་སྤྱང་གི་བཀོད་
པ་དེ་དེ་ཡིད། དཔེར་ན། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ལས་

ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་དང་། རང་

ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་དང་བཅའ་བྱིས་ས་སྐད་སྐད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་

དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ལས་ལྷགས་བཅས་ཡིད། མ་ཅུའི་རིང་

 ཐོད་ཡིག་དོན་ལྷན་གྱི་ཐོད་ཐོད་མཆན། མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྤྱི་
ཚྭ་སྐད་དེ་ལ་ཐོད་ཐོད་པའི་གཞུང་སྐད་སྐད་བཀོད་ནས་དཔལ་འབྱེད་ནི་མང་གཞི་དང་།

ཆབ་སྤྱོད་དང་རིག་གནས་སྐད་སྐད་ནི་དེའི་སྤྱང་དུ་བཅུགས་པའི་ཁང་བྱིས་ལྟ་བུར་.....

བྱས་ནས། སྤྱང་གི་བཀོད་པ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཚྭ་སྐད་ལྷགས་ཡིད་པས་དྲི་མཁན་དེས་

མེད་སྐད་དེ་ཡང་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་དེའི་གྲས་སུ་འཛོག་དགོས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།

ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་ཡོད།
 སྤྱི་ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད། མང་
 གཞི་དེ་དག་ལ་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའམ་སྤྱང་ས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་
 སྤྱང་གི་བཀོད་པ་འང་དེའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་ས་ནས་འགྱུར་བའམ་.....
 སྤྱང་ས་འགྲོ་ཞིང་། མང་གཞི་གསར་པ་ཞིག་ཆགས་པའི་སྐབས་
 སུ་དེའི་ཇེས་སུ་འབྱུང་ས་ནས་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་
 ཆགས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདིའི་ཐད་ལ་སྐད་དང་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་ཅ་བ་ནས་
 མི་འདྲ་ཉི། ཟུ་རུ་སུའི་སྤྱི་ཚྭ་ས་དང་ཟུ་རུ་སུའི་སྐད་ལ་ཆ་
 མཚན་ནས་བཤད་ན་ཉི་ཆར་ལོ་སྐབས་ཀྱི་རིང་ལ་ཟུ་རུ་སུའི་སྐད་
 ཁབ་དུ་མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་དེ་གཏོར་ཞིང་།
 སྤྱི་ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་པས་ ..
 མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་དེ་འཕྲོར་ཏེ་སྤྱི་
 ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་མང་གཞི་དང་མཐུན་པའི་སྤྱང་གི་བཀོད་པ་
 གསར་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ནི་ཆབ་སྤྱད་དང་བཅའ་ཁྲིམས་
 ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལྷགས་སྤྱང་གི་སྐབས་སྤྱི་ཚྭ་ས་རིང་ལྷགས་...
 ཀྱི་ལམ་ལྷགས་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཟུ་རུ་
 སུའི་སྐད་ནི་ཟླ་བ་བཙུགས་པའི་གསར་བཟོ་མ་བྱུང་གོང་དང་ཁྱད་.....

པར་ཆེར་མེད།

སྐབས་དེར་ཁྱུ་རུ་སྤྲི་སྐད་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་.....
 བྱང་ཨོད་ཟེར་ན། ཁྱུ་རུ་སྤྲི་སྐད་ནང་གི་ཐ་སྟད་ལ་འགྱུར་བ་
 ཞིག་བྱང་ཨོད་དེ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གསར་བ་
 དང་། རྒྱལ་ཁབ་གསར་བ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིག་
 གནས་གསར་བ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ། སྤྱི་
 བཟང་གསར་བ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ལག་རྩལ་དང་ཚན་
 རིག་འབྲེལ་རྒྱས་བྱང་སྐབས་ཁྱུ་རུ་སྤྲི་སྐད་ཀྱི་མིང་དང་ཚོགས་.....
 གསར་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱང་ཞིང་། མིང་དང་ཚོགས་མང་པོའི་
 གོ་བ་འགྱུར་བ། གོ་བ་གསར་བ་ཆགས་བ། མིང་རྟིང་བ་
 འགའ་གས་ཐ་སྟད་ནང་དུ་མ་ཐོང་རྒྱ་མིད་བ་བཅས་བྱང་། འོན་
 །ཀྱང་མ་ཅུ་རི་རིང་ལུགས་ཀྱི་མང་གཞི་གཏོར་ཟེན་ནང་ཁྱུ་རུ་.....
 སྤྲི་སྐད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་ཐ་སྟད་དང་བདེ་སྤྱོད་རྒྱལ་.....
 འཕྲོར་མེད་ཅིང་། རྩ་བའི་ཐ་སྟད་གསར་བ་དང་བདེ་སྤྱོད་རྒྱལ་
 གསར་བ་ཞིག་གིས་བརྗེས་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་སྒྲིག་སྤྱི་
 འགྱུར་བ་དུག་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་ཚང་མ་སྤར་བཞིན་གནས་.....
 ཨོད་པས་དེང་དུས་ཀྱི་ཁྱུ་རུ་སྤྲི་སྐད་ཀྱི་གཞི་རྩ་བྱེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་རྟིང་གི་བཀོད་བ་ནི་མང་གཞི་ལས་བྱང་བ་ཡིན་

ཟེར་བ་དེས་མང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་མཚན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་དང་།
 རུས་པ་མེད་པ། བདང་སྟོམས་ཅམ། རང་གི་མང་གཞིའི་
 རེལ་གྱི་བ། གལ་རིམ་གྱི་རེལ་གྱི་བ། ལམ་ལུགས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་སྒྲུབ་ལ་སྤང་མེད་བྱེད་པ་བཅས་རེད་ཟེར་བ་ཅ་བ་ནས་མ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ཐོག་ཁྱེད་ཉིད་བྱང་མ་ཐག་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཀྱི་རུས་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་མང་
 གཞིའི་ཆགས་པ་དང་སྤང་བརྟན་དུ་འགྲོ་བར་དུར་བཅོམ་གྱི་རོགས་
 རམ་བྱེད་གྱི་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 ལམ་ལུགས་གསར་པར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་མང་གཞི་རྩིང་པ་དང་
 གལ་རིམ་རྩིང་པ་གཏོར་བ་དང་ཅ་མེད་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་
 ཀྱི་ཡིད།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཅ་བ་ནས་མི་འགྲིག གང་ཡིན་ཟེར་
 བ། མང་གཞིས་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་གསར་དུ་འཇུགས་པ་ནི་དེས་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རང་ཉིད་
 ཆགས་པ་དང་སྤང་བརྟན་དུ་འགྲོ་བར་རོགས་རམ་ཡོང་བ། དུས་
 ཚོད་ཡིལ་ཟིན་པའི་མང་གཞི་རྩིང་པ་དང་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་རྩིང་
 པ་ནམས་ཅ་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཐབ་
 ཅོད་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་དོན་དུ་འོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་

དེས་མང་གཞིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། རབ་དཔེ་པའི་
 སྒྲིལ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་སྤྱད་བྱ་བ་ཀྱང་དེར་དོ་སྤྲོད་མི་
 བྱེད་པར་འགྱུར་བ། གྲལ་རིམ་ཁག་དབྱེད་མེད་འདྲ་མཉམ་དུ་
 བལྟ་བ་བཅས་བྱས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཐུག་ཉམས་ནས་སྤྱོད་གི་
 བཞེད་པ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཀྱང་རྫོགས་འགྲོ་བ་ཡིན།

ཕྱགས་འདིའི་ཐད་ནས་བཤད་ན་སྐད་དང་སྤྱོད་གི་བཞེད་
 པ་གཉིས་ཙམ་བ་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། སྐད་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ནང་གི་མང་
 གཞི་དེའང་འདི་དང་། གསར་པའང་ཉིད་པ་ཞིག་ཁོ་ན་ལས་
 བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩ་བ་ཀྱང་ཐུག་མང་པོ་འི་རིང་གི་སྤྱི་ཚུགས་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མང་གཞིའི་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་རིམ་ཡོངས་
 རྫོགས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནི་གྲལ་རིམ་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཀྱང་
 བཅོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཚུགས་ཡོངས་དང་
 སྤྱི་ཚུགས་དེའི་ནང་གི་གྲལ་རིམ་ཡོངས་རྫོགས། མི་རབས་བརྒྱ་
 ཐུག་མང་པོ་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱིས་བཅོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། སྤྱི་ཚོར་
 ཡོངས་དང་སྤྱི་ཚུགས་ནང་གི་གྲལ་རིམ་མཐུན་དག་གི་དགོས་མཁོ་
 ཚུལ་པའི་ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ལས། དམིགས་བསལ་གྱི་
 གྲལ་རིམ་གཅིག་ཁོ་ནའི་དགོས་མཁོ་འདི་ཆེད་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན།
 ཀྱང་མཚན་དེར་བརྟན་དེ་ལྟར་བཅོས་པའི་སྐད་འདི་ནི་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་

སྒྲི་བོ་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཡིན་ཞིང་། སྒྲི་ཚྭ་གསལ་ལ་བརྟེན་ན་གཅིག་
གུར་དང་། སྒྲི་ཚྭ་གསལ་ཀྱི་མི་ཚང་མར་བརྟེན་ན་བྱན་མོང་བ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་བྱར་མི་ནམས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་
བྱེད་ལྟ་བུའི་སྐད་ནི་གལ་རིམ་གཅིག་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་།

གལ་རིམ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲི་ཚྭ་གསལ་
ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དང་། གལ་རིམ་ཚད་མའི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་
པར་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྐད་ཀྱིས་ཅིའི་བྱར་རྒྱབ་རན་
པའི་ལམ་ལུགས་ཆིང་པ་དང་། ཡར་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལུགས་
གསར་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། མང་གཞི་
ཆིང་པ་དང་གསར་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ། བཤུ་
གཞོག་བྱེད་མཁན་དང་བཤུ་གཞོག་མྱོང་མཁན་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་
ལས་དོན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ནོ། །

ཆོང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། ཟུ་རུ་སྒྲི་སྐད་འདིས་ཟླ་
བ་བརྒྱ་པའི་གསར་བཟུང་གི་ཟུ་རུ་སྒྲི་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་་་
དང་འབྲེལ་ལྟན་གལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་དང་། ད་ལྟའི་སྒྲི་
ཚྭ་གསལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་སྒྲི་ཚྭ་གསལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་་་
རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལས་དོན་ལུགས་་་་
པར་བསྒྲུབས་ཡོད།

སྤྱུ་ལེན་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་དཔེར་ན། ཟུ་ཁི་རན་
 གྱི་སྐད་དང་། བ་ལོ་ཟུ་རུ་སྤུའི་སྐད། ཟུ་བེ་བེ་ཁི་ཡི་སྐད།
 ཏ་ས་ཁ་ཡི་སྐད། གེ་རུ་བེའ་ཡི་སྐད། ཨར་མའ་ནིའ་ཡི་
 སྐད། ཨེ་མེ་ཏྲ་ནིའ་ཡི་སྐད། ལ་ཐེ་ཐེ་ནིའ་ཡི་སྐད། མི་
 ཐོ་ལན་གྱི་སྐད། མོལ་ད་ཐེའ་ཡི་སྐད། ཐ་ཐར་གྱི་སྐད།
 ཨེ་བེ་པའི་རིང་གི་སྐད། པ་ཏྲི་ཀར་གྱི་སྐད། ཏུ་རུ་ཁ་མེ་ཡི་
 སྐད་སོགས་དང་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་སྐད་རྣམས་ [མཆན་ ༢]
 ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆོག དེ་དག་གིས་མི་རིགས་
 ཁག་གི་འཕྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་ལམ་ལྷགས་རྒྱུང་པ་དང་། སྤྱི་
 ཆོགས་རིང་ལྷགས་གྱི་ལམ་ལྷགས་གསར་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་
 དབྱེ་བ་སྤྱི་ཙམ་མེད་པར་ལས་དོན་ལགས་པར་བསྐྱབས་ཡོད།

དེ་ལྟར་མ་བྱས་ནའང་མི་འགྲིག་རྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 འཛིག་རྟེན་དུ་སྐད་གསར་དུ་བཟོས་པ་གནས་པ་དེ་ནི་མི་རྣམས་
 བར་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོ་བྱད་བྱས་དེ་སྤྱི་ཆོགས་ཡོངས་
 ཇོགས་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་ཆེད་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ནང་གི་མི་
 ཆང་མའི་བྱན་མོང་བ་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཡོངས་ཇོགས་གཅིག་འགྱུར་
 གྱི་སྐད་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་ཆོགས་ནང་
 གི་མི་རྣམས་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱིགས་རིམ་མེད་པར་ལས་དོན་སྐྱབ་དགོས་

བ་ལས། དེ་དག་གི་གྲལ་རིམ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེ་བ་སྟུང་ཅིང་མེད།
 གལ་ཏེ་སྐད་ཀྱིས་སྟེ་ཚོགས་ནང་གི་མི་ཁག་གཅིག་ལ་དགའ་བ་དང་
 རྒྱབ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། མི་ཁག་གཞན་ཞིག་ལ་གནོད་པའི་ཕྱོགས་
 རིམ་བུར་སྟེ་སྟེ་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྟུབ་པའི་རང་
 གནས་དང་བྲལ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་རུས་ཉམས་པ་དང་། སྟེ་ཚོར་
 ནང་གི་མི་མཉམས་པར་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་མིན་པར་
 འགྱུར་བ། སྟེ་ཚོགས་ནང་གི་མི་ཁག་གཅིག་གི་ལོགས་སྐད་
 [མཆན་ ༣] དུ་གྱུར་ཏེ་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཆག་དང་། མཐུར་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་བཅས་ཡོང་།

ཕྱོགས་དེར་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ན་སྐད་ནི་སྟངས་གི་བཀོད་པ་
 དང་མི་འདྲ་བའི་ཅ་དོན་ཐོག་གི་བྱད་པར་གྱིན་དུ་ཆེ། འོན་ཀྱང་
 ཐོན་སྟེད་ཡོ་བྱད་དང་དབྱེ་བ་མེད། འཕྲུལ་འཁོར་ལ་ཆ་མཚོན་
 ནས་བཤད་ན་དེ་འང་སྐད་དང་འདྲ་བར་གྲལ་རིམ་གང་ལའང་
 ཕྱོགས་རིམ་མེད་སྟབས་མ་ཅུའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ལས་
 དོན་སྟུབ་བྱེད་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་ལ་སྟེ་ཚོགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལས་
 ལྷགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྟུབ་བྱེད་བྱས་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་སྟངས་གི་བཀོད་པ་ནི་དུས་སྐབས་གཅིག་ལས་
 བུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མང་གཞི་དེ་

ཆགས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པའི་དུས་སྐབས་དེར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་
 བས་དེ་ནི་མང་གཞི་དེ་འཕྲོར་བ་དང་སྟོངས་པའི་ཇེས་སུ་འབྱུངས་
 ནས་འཕྲོར་ཞིང་སྟོངས་ངེས་ཡིན་པས་དེའི་གནས་ཚད་ནི་རིང་པོ་
 མ་ཡིན།

སྐད་ནི་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་དུས་སྐབས་མང་པོའི་རིང་ལས་པོ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་དེ་ཉིད་ཆགས་
 པ་དང་། རྒྱས་པ། དར་བ། བཟུན་བདར་ཚད་པ་བཅས་
 བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཀྱི་གནས་ཚད་ནི་མང་གཞི་
 དང་སྟོང་གི་བཀོད་པ་གང་ཞིག་གི་གནས་ཚད་ལས་ཀྱང་རིང་བ་
 ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་མང་གཞི་དང་སྟོང་གི་བཀོད་པ་གཅིག་
 ཅུམ་དུ་མ་བཟད་མང་གཞི་དང་སྟོང་གི་བཀོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཆུ་
 བོང་སྟོངས་པར་གྱུར་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་སྐད་རིགས་གཅིག་
 དང་། སྐད་ཅིག་གི་འགྲོ་ལུགས་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 ཅ་བའི་བྲ་སྟེད་དང་བདེ་སྟོང་རྒྱལ་གསར་པ་ཡོད་པའི་སྐད་ཅིག་
 གསར་དུ་ཐོན་མི་བྱུང་བ་གསལ་པོར་མངོན།

ཕུ་རྟི་ཁིན་ [མཆན་ ༥] འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཅུམ་སོང་།
 དེའི་རིང་ལ་ཕྱ་རུ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་བཀས་བཀོད་བརྒྱད་པོ་
 འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་པོ་

གཉིས་མེད་པ་བཟོས་ཤིང་ལམ་ལུགས་གསུམ་པ་སྟེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མང་གཞི་གཉིས་
 དང་དེ་དག་གི་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་བཅས་མེད་པ་བཟོས་པར་
 མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མང་གཞི་གསར་པ་དང་སྤྱིང་
 གི་བཀོད་པ་གསར་པ་ཞིག་གསར་དུ་ཆགས་ཡོད། རོན་ཀྱང་
 ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ལ་མཚན་ན་དུས་སྐབས་དེ་ཅུ་མ་རིང་པོ་ཞིག་.....
 ལའང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ད་ལྟའི་
 ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནའང་ཕྱ་རྒྱ་ཁྱི་སྐད་
 དང་ཁྱད་པར་ཤིན་དུ་དཀོན།

དུས་སྐབས་དེའི་རིང་ལ་ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་
 བྱ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཟེར་ན། དེའི་སྐབས་སུ་ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་
 བྱ་སྟངས་ནང་དུ་མིང་མང་པོ་ཞིག་གསར་དུ་འབྲེལ་ཞིང་། ཡང་
 དུས་ལས་ཡོལ་བའི་མིང་མང་པོ་ཞིག་བྱ་སྟངས་ཀྱི་ནང་དུ་མཐོང་གྱུ་
 མེད་པར་གྱུར་པ། མིང་མང་པོ་ཞིག་གི་གོ་བ་ལོན་ལུགས་སྒར་
 དང་མི་འདྲ་བར་གྱུར་པ། སྐད་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ལགས་སུ་བྱིན་
 པ་བཅས་ལས། ཕྱ་རྒྱ་ཁྱི་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་། བརྗོད་
 ཚུལ། ཅ་བའི་བྱ་སྟངས་ནི་ཏ་ལམ་ཆང་མ་སྒར་བཞིན་
 གནས་ཡོད་པས་དེང་སང་ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་གཞི་ཅ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གསར་བཞེས་ཐེངས་ཅི་ཅི་ཡངས་པའི་རྗེས་སུ་ད་ལྟོ་
ཡོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དང་། བར་སྐྱོད་ཚུལ། ཅ་བའི་
ཐ་སྐྱོད་བཅས་ཀྱང་སྤྱི་བོ་བཞེད་པ་ཅ་མེད་དུ་གཏོང་བ་ལྟར་ཅ་
མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཡང་དེའི་ཚབ་དུ་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་བ་
བཅས་བྱས་ནས་དགོས་གཤམ་ཡོད། དེ་ནི་མི་ཚང་མས་མཐུན་
གསལ་ལྟར་ཡིན། དཔེར་ན། རྒྱ། ས། རྩ། རྣམས། ཧ། མི།
འགྲོ། བྱེད། ཐོན་སྐྱོད། ཚོང་སྤྲོས་ལ་རྒྱ། ས། རྩ།
སྤྲོས་མི་ཟེར་བར་མིང་གཞན་པ་ཞིག་བདགས་ན་ཡང་དགོས་པ་
གཤམ་ཡོད། སྐད་ཀྱི་ནང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྤྲོས་ཀྱི་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། མིང་
དང་ཚིག་གི་སྐྱོར་ཚུལ་སྤྲོས་དང་ཡོད་བར་སྐྱོད་ཚུལ་ལ་མ་བརྟེན་
པར་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་བར་སྐྱོད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་
ཡང་དགོས་པ་གཤམ་ཡོད། སྐད་ལ་དེ་འདྲའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་
ན་གསར་བཞེས་པར་པར་གཤམ་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་དུ་དམིགས་
བསལ་གྱི་དགོས་པ་མེད་ན་བཅོས་བསྐྱར་ཆེ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད།
གལ་ཏེ་དེང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་དང་དེའི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱིས་ལམ་ལུགས་་་
གསར་པའི་བཞེད་བྱ་ཚང་བར་སྟོན་བྱུང་ན་སྐད་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་
པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། སྤྱི་ཚིགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་རྣམས་པ་འགོག་
པ་མེད་པར་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད། སྤྱི་བོ་བཞེད་པ་ཆེད་

པའི་ཚབ་ལ་སྟེང་གི་བཀོད་པ་གསར་པ་ཞིག་བཅུགས་ན་ལོ་འགའ་
 ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ལོ་
 འགའ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་དེང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་སྐད་་་་
 གསར་པ་ཞིག་དང་བཞེས་ན་སྟེ་ཚགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བའི་ནང་་
 དུ་གཞུང་མེད་ལྷགས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སྟེ་ཚགས་གཏོར་་་
 བའི་ཉིན་ཁ་མི་ཡོང་ངམ། བྱ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་མཁན་ནི་རྟོང་
 བི་ཏོ་ཐེ་[མཆན་ལ]ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲ་བའི་མི་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་
 གཞན་ག་ལ་ཡོད།

མཇུག་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། སྟེང་གི་བཀོད་པ་དང་
 སྐད་གཉིས་ཀྱི་བར་ད་དུང་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གཅིག་
 ཡོད་དེ། སྟེང་གི་བཀོད་པ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་དང་མིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་
 པའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཐོན་ཀར་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་སྟེང་གི་བཀོད་པ་་
 དེས་དཔལ་འབྱོར་དང་། མང་གཞི་གཉིས་མཚམས་སྟེར་བྱས་
 པར་བརྟན་ཐོན་སྐྱེད་དང་བརྟུད་པའི་འབྲེལ་བ་ཆགས་པ་རེད།
 དེའི་ཐུར་སྟེང་གི་བཀོད་པ་དེས་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་པ་འབྲེལ་བྱས་ཐུང་
 བའི་འགྱུར་བ་ནམས་ཐོན་ཀར་མི་མཚོན་པར་མ་བཟད། འབྲེལ་དུ་
 མཚོན་པའང་མ་ཡིན། དེ་ནི་མང་གཞི་གྱུར་བའི་ཐུར་ཐུར་སྟེང་གི་བཀོད་པ་
 ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མང་གཞི་འགྱུར་་་

བའི་མ་ལོང་བརྒྱད་ནས་སྤྲོད་གི་བཀོད་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་གར་བ་ལྟ་
ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་གི་བཀོད་པ་དེའི་ལྷན་པ་ཁྲབ་ལྷལ་ནི་རྒྱང་
ཞིང་དོག་པ་ཞིག་ཡིན།

སྐད་ནི་དེ་ལས་ཐོག་སྤྲོད་ཐོག་སྤྲོད་ཕྱིར་བའི་བྱ་བ་
དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡིད། ཐོག་སྤྲོད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་
ཡིད་པ་ཅུ་མ་ཟད། དེ་ནི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གི་ཕྱོགས་གང་ཅིར་
འབྲེལ་བ་ཡིད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ཐོག་སྤྲོད་ནས་མང་གཞི་
བར་དང་། མང་གཞི་ནས་སྤྲོད་གི་བཀོད་པ་བར་སོགས་ལ་ཐད་
ཀར་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལྟ་བུ་སྐད་ཀྱིས་ཐོག་སྤྲོད་ནང་གི་འགྱུར་བ་
མཆོན་ཚུལ་ནི་ཐད་ཀ་དང་དུས་མཉུར་བ་ཞིག་ཡིན་པས་མང་གཞིའི་
འགྱུར་བ་བརྒྱག་དགོས་དོན་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐད་ཀྱི་
ལྷན་པ་ཁྲབ་ལྷལ་ཏུ་སྤྲོད་ཐོག་བའི་བྱ་བ་ཡིད་ཆད་གཏོགས་པས་སྤྲོད་གི་
བཀོད་པ་ལས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མང་བར་མ་ཟད། དེའི་
ཁྲབ་ལྷལ་ཀྱི་ཁྱོད་ཏེ་ལས་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་སྐད་དང་། ལྷག་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྤྲོད་
ནམས་ཏེ་ལས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བཞིན་ཡིད་པ་ནི་མངོན་
གསལ་ཏེ། བཟོ་ལས་དང་། ཞིང་ལས། རྒྱུ་ལས། འགྲེལ་
འགྲུལ། ལག་རྩལ། རྒྱུ་རྩལ་སོགས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འབྲེལ་

ཀྱུས་ཡོང་སྟབས་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་མཁོ་བའི་མིང་ཚིག་གསུམ་པ་ལ་
 མང་པོ་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེན་ནང་དུ་སྒྲིན་དགོས་པ་བྱུང་། སྐད་ཀྱིས་
 ཀྱང་ཐད་ཀར་དགོས་པ་དེ་དག་དང་བསྟུན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྟེན་
 ནང་དུ་མིང་གསུམ་པ་མང་པོ་སྒྲིན་འཛོག་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་
 བད་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟགས་སྟུ་བཏང་བ་ཡིན།

མདོར་བསྟུས་ན།

དང་པོ། མར་ཁེ་སའི་རིང་ལྷགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐད་ནི་
 མང་གཞི་ཐོག་གི་སྟངས་གི་བཀོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་བྱེད་མི་རུང་།

གཉིས་པ། སྐད་དང་སྟངས་གི་བཀོད་པ་གཉིས་དབྱེ་བ་མ་
 བྱེད་ན་ནོར་འབྱུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

དྲི་བ། སྐད་ནི་སྒྲིན་དང་ད་ལྟའི་དུས་གཉིས་ཀར་གྲལ་
 རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལས། སྟོ་ཚིགས་ཀྱི་བྱན་མོང་
 དང་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་དང་། གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་
 མི་ཚང་མས་ཤེས་པའི་སྐད་ནི་ཙུ་བ་ནས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དག་
 པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།

ལན། དེ་ཡང་དག་པ་མིན་ནོ། །

གྲལ་རིམ་མེད་པའི་སྟོ་ཚིགས་ནང་དུ་གྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་ཙུ་
 བ་ནས་མེད་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན།

བསྐྱེད་པ་ཡ་ཕྱོག་གི་རིགས་བརྒྱད་ཚྭ་གསུམ་ཁག་གི་ལམ་ལྷན་སྒྲུབ་ནང་
 ན་གྲུལ་རིམ་མེད་པས་གྲུལ་རིམ་གྱི་སྐྱད་ཀྱང་ག་ལ་ཡོང་། ར་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱད་ནི་མེད་ཚྭ་གསུམ་ཁག་དེ་ལ་བྱུན་མོང་བ་དང་གཅིག་་
 གྱུར་པ་ཡིན། ལ་ལས་དགག་པ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡ་ཕྱོག་གི་
 ཚྭ་གསུམ་ཁག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཚྭ་གསུམ་ཁག་གང་ཡིན་ཡང་་
 རྒྱང་ཚང་མ་གྲུལ་རིམ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་དེ་ནི་དགག་
 པ་གང་ཡང་མ་ཡིན། ཚྭ་གསུམ་ཁག་ཞེས་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 དགག་པ་བརྒྱག་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

སྐྱད་འབྲེལ་ཀྱས་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་ནི། རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་
 སྐྱད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱད་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱད་ནས་ཚྭ་པའི་སྐྱད་དང་།
 ཚྭ་པའི་སྐྱད་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱད་ལ་སོགས་པར་འབྲེལ་བའི་རིམ་
 པ་མཐའ་དག་ཏུ་སྐྱད་ནི་སྐྱེ་ཚྭ་གསུམ་ཁག་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་་་
 བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། སྐྱེ་ཚྭ་གསུམ་
 ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་དང་བྱུན་མོང་བ། མི་ཚང་མའི་ཆེད་ཏུ་
 ལས་དོན་སྐྱབ་བྱེད་བཅས་ཡིན་པ་ལས། མི་དེ་དག་སྐྱེ་ཚྭ་གསུམ་ཁག་
 ལས་རིགས་གང་ཞེས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ལ་མི་བཟློའོ། །

ངས་འདིར་བཤད་པ་ནི་བྱུན་གཞིག་གི་དུས་སྐབས་དང་་་་
 དུས་རབས་བར་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཁུལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དཔེར་ན། ཁུལ་

བོ་ཆེན་པོ་སའི་རུ་སེ་དང་། ལམ་ལེ་བཅན་ཏེ། སེ་སར། བྱུང་
 ལེས་སོགས་ [མཆན་ ༥] ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་
 འཕྱོར་གྱི་མང་གཞི་མེད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དམག་དཔུང་
 དང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་བརྟན་པོ་མེད་པས་རྒྱལ་.....
 ཁབ་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་གཅིག་གྱུར་དང་དེ་...
 དག་ནང་གི་མངའ་འབངས་ཚང་མས་གོ་བྱབ་པའི་སྐད་གཅིག་...
 ཀྱང་མེད་པར་མ་བཟད། ཡོད་ཀྱང་མི་སྤྱི། རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་
 གི་མངའ་ཁོངས་ནི་རང་རང་སོ་སོ་འཛོམས་ཐོབ་པ་དང་པ་དང་...
 སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱི་བ་ཚོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅེས་ཞིག་
 ཡིན། དེར་བརྟན་ངས་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གམ། དེ་
 དག་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན། དེ་དག་ནང་
 གི་ཆ་ཤས་སྤྱི་བ་དང་ཚོ་པ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་དག་རེ་རེ་
 ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་མང་གཞི་རེ་དང་། སྤྱི་རབས་
 རྣམས་ཆགས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་རེ་ཡོད། སྤྱི་བ་དང་ཚོ་པ་དེ་
 དག་གི་སྐད་ནི་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དམངས་
 བྱིངས་ཀྱི་སྐད་དང་། སྤྱི་བ་དང་ཚོ་པ་སོ་སོའི་ནང་གསལ་ལ་
 བྱན་མོང་བ་དང་། ཚང་མས་གོ་བྱབ་པའི་སྐད་ཡིན་པ་ལོ་རྒྱུས་

ཕྱོག་ནས་གསལ་པོར་མངོན།

དེ་མིན་པའི་ད་དུང་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་དང་ལྷན་སྐད་ཀྱང་
ལྟས་ཡོད། འོན་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྤྲོ་བ་དང་ཚེ་པ་བྱན་མོང་བ་དང་
གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་ལས་ཤུགས་ཚུང་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
ན། །

དེའི་རྗེས་སུ་མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་
བཀས་བཀོད་ཀྱང་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཁག་སོ་སོར་བཀོས་ཏེ་
དབང་འཛིན་ཚུལ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཅིང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཚོང་
ར་བྱན་མོང་བ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ཚེ་པ་ནམས་གོང་དུ་
འབེལ་ནས་མི་རིགས་སུ་གྱུར་པས་ཚེ་པའི་སྐད་ཀྱང་མི་རིགས་ཀྱི་
སྐད་དུ་གྱུར། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ནི་གྲལ་རིམ་གཅིག་གི་སྐད་མ་
ཡིན་གྱི། དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་དང་། མི་རིགས་དེའི་ཁོངས་
གཏོགས་མི་ཡོངས་ལ་བྱན་མོང་བ་དང་གཅིག་གྱུར་པ་ཡིན་པ་ལོ་
རྒྱས་ཕྱོག་ནས་གསལ་པོར་མངོན།

སྐད་ནི་སྤྱི་བོ་འི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་གྲལ་རིམ་ཚོང་
མའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
ཡིན་ཞིང་། ཕྱོགས་དེའི་བྱད་ནས་བཤད་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་

རིམ་གང་དང་གང་ལའང་དབྱེ་བ་སྤྱི་ཙམ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་མི་
 རྣམས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁག་སོ་སོ། གྲལ་རིམ་སོ་སོ་
 བཅས་ཀྱིས་སྐད་ལ་སྤང་མེད་ག་ལ་བྱེད། ཁོ་ཚོས་བྲབས་གང་
 དག་གི་སྒོ་ནས་སྐད་དེ་བེད་སྤྱད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁི་པན་གྱི་ལས་་་
 དོན་སྤྱབ་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲ་སྤྱད་དང་།
 རིག་གཞུང་ནང་གི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲ་སྤྱད། བྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བཟོད་ཚུལ་སོགས་ཟུ་ཚུགས་ཀྱིས་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་
 གིན་ཡོད། རྒྱ་གསེང་དེའི་བྲ་ནས་མི་དམངས་དང་ཁ་བྲལ་ཞིང་
 མི་དམངས་དགུར་འཛིན་པའི་མི་དྲག་དང་། འབྲུར་ལྡན་གྲལ་
 རིམ་མཐོ་གསུམ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་གིན་དུ་ངན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གིས་「གྲལ་རིམ་」གྱི་གོམས་སྐད་དང་། ཁོགས་སྐད།
 མི་དྲག་གི་「སྐད་」[མཆན་ ༥]སོགས་བཟོས་ཡོད་དེ། ཡིག་
 ཆ་ལ་ལའི་ནང་དུ་གྲལ་རིམ་གྱི་གོམས་སྐད་དང་ཁོགས་སྐད་རྣམས་
 སྐད་ངོ་མར་བཙུགས་ནས་མི་དྲག་གི་སྐད་དང་། འབྲུར་ལྡན་གྲལ་
 རིམ་གྱི་སྐད། ཡང་དེ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲུར་
 མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་དང་། སོ་ནམ་པའི་སྐད་ཅིས་མིང་སྒྲ་
 ཚོགས་བཤགས་པ་དེ་ནི་ནོར་འཁྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། རང་
 རའི་སྒོ་མཐུན་ལ་ལས་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཅིས་

པ་ནི་རི་བོང་དུ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུལ་''
 རིམ་གྱི་སྐད་ལས་མེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་པའི་གཏམ་འདི་
 ནི་ཤིན་དུ་ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་གཏམ་ཞིག་གོ།

ངའི་བསམ་པར་དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་ནི་ནོར་''''
 འབྲུལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་རེད་སྟེ། གྲུལ་རིམ་གྱི་སྐད་དང་
 རིགས་སྐད་དེ་དག་སྐད་དངོས་སུ་བཅིས་ན་ཨི་འགྲིག་ཟེར་ན།
 ཅ་བ་ནས་མི་འགྲིག་གོ། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་
 དང་པོ་ནི་གྲུལ་རིམ་གྱི་གོམས་སྐད་དང་རིགས་སྐད་དེ་དག་ལ་''''
 རང་ཉིད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་ཚུལ་དང་ཅ་བའི་ཐ་སྟད་རིགས་སུ་མེད་པས་
 མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ལས་གཡར་དགོས། མི་འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གཉིས་པ་ནི། གྲུལ་རིམ་གྱི་སྐད་དང་རིགས་སྐད་དེ་དག་ཁྲབ་
 ཤིན་དུ་ཆུང་བས་གྲུལ་རིམ་ཞིག་གི་མཐོ་གས་ཀྱིས་སྐྱོད་པ་མ་''''''
 གཏོགས་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ཆང་མས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བྱེད་མི་ཉན་ཐག་ཆོད་ཡིན། རོ་ན་དེ་དག་གི་ནང་ན་
 ཁྱད་ཆོས་གང་དང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ནི་མི་དྲག་
 དང་འབྱོར་ལྡན་གྲུལ་རིམ་མཐོ་གས་ཁོ་ནས་སྐྱོད་པར་དགའ་བའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་འགའ་ཤས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་
 ནང་གི་ཆོག་「རྩྭ་པོ་」ནམས་པར་ཕྱད་ནས་ཤིན་དུ་སྟན་པའི་ཞེ་

སའི་ཚོག་ བྱི་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཚོག་འགའ་ཤམ་བཅས་ཡིད། འོན་ཀྱང་
 མིང་དང་བད་སྟོད་ཚུལ་ཆེས་མང་བ་བཅས་སྐད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐུན་པ་
 དག་ནི་མི་རིགས་ཐུན་མོང་གི་སྐད་ལས་གཡར་བ་ཞིག་ཡིན། དེའི་
 བྱར་གོམས་སྐད་དང་ལོགས་སྐད་ནི་མི་རིགས་ཐུན་མོང་གི་སྐད་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ལས། སྐད་རང་ཚུགས་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར་
 མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་འགྲོ་ཐབས་མེད། གལ་ཏེ་
 གལ་རིམ་གྱི་སྐད་དང་ལོགས་སྐད་རྣམས་སྐད་རང་ཚུགས་ཅན་
 ཞིག་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་མེད་
 བ་བཟོས་ནས་དེའི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་སྟུང་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱགས་
 ལ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མེད་པར་མ་ཟད། མར་ཁི་སའི་རིང་ལུགས་
 དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན།

ལ་ལས་མར་ཁི་སའི་ཡིས་དམ་པ་མའ་ཁི་སའི་ཞེས་བྱ་བའི་
 གཞུང་[མཆན་ ༥] གི་ནང་དུ་འགྱུར་ལུན་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྐད་ཡིད་ཅིས་བྱ་བ་དང་། སྐད་འདི་ནི་འགྱུར་ལུན་གལ་རིམ་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་སྐད་ཀྱི་ནང་ན་དངོས་
 རྒྱུ་ཁོ་ན་ཁོ་ན་དུ་གཉིས་བའི་ཚོང་པའི་སྟོད་ཚུལ་གྱིས་ཁིངས་
 འདུག་ཅིས་སོགས་གསུང་ཡིད་པ་དེ་ལྱང་དུ་བྲངས་ཏེ། སྟོ་
 མཐུན་ལ་ལས་ལྱང་ཚོག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མར་ཁི་སའི་

ཀྱང་སྐད་ལ་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་ལས་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྐད་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱེད་སྐྱེལ་བྱེད། སློ་
 བཟུན་དེ་དག་གནས་ཚུལ་དངོས་གཞིར་བཟུང་འདོད་ན། དེ་
 དག་གིས་དམ་པ་མཉམ་ཁེ་སྤྲོད་ཞེས་བའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་ལུང་
 ཚོག་གཞན་ཞིག་དང་དགོས་སྟེ། བར་ཁེ་སྤྲོད་མི་རིགས་སྐད་
 གཅིག་གྱུར་པ་ཞིག་ཆགས་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟོར་ལ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྐད་ [མཆན་ ༩] རྣམས་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་བུན་
 མོང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆབ་སྲིད་གཅིག་དུ་
 འདུས་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ལས་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དེར་བལྟས་ན་བར་ཁེ་སྤྲོད་ཀྱང་མི་རིགས་སྐད་གཅིག་གྱུར་
 པ་རྣམས་པ་མཉམ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རྣམ་པ་དམའ་
 བའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ནི་དེའི་ཇིས་སྐྱེལ་འབྱུང་དགོས་པར་འདོད་དོ།

འོ་ན་བར་ཁེ་སྤྲོད་གསུངས་པའི་འབྱོར་ལེན་པའི་སྐད་ནི་
 འབྱོར་ལེན་གྲལ་རིམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་དགོངས་དོན་
 ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། བར་ཁེ་སྤྲོད་འདི་རིགས་ནི་རང་
 ཉིད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་
 འདྲ་བ་ཡིན་སྟེ་མཉམ་ཁེ་སྤྲོད་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་སྐད་ཡིན་ཅེ་
 སྟེ་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མི་བསམས་སོ། །བར་ཁེ་སྤྲོད་

དགོངས་པ་ནི་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོང་པའི་
 སྤྱོད་ཚུལ་དང་འདྲ་བའི་ལོགས་སྐད་ཀྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་གཅིག་
 གུར་པ་དེར་ལྟ་འདྲག་པ་དང་། འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཚོང་པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལོགས་སྐད་ཅིག་ཡོད་
 པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེར་བལྟས་ན་སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མར་ཁི་སའི་གསུང་
 ལ་གོ་བ་ལེན་ལུགས་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་གི་གོ་
 ལོག་པ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་མར་ཁི་
 སའི་རིང་ལུགས་ལ་བརྟུན་ནས་མར་ཁི་སའི་གསུང་ལུང་བྲངས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། ཚོག་ལ་རྟོན་ཀྱང་དོན་ལ་མ་རྟོན་པར་ལུང་བྲངས་པའི་
 སྒྲིན་གྱིས་རེད།

ཁ་ཅིག་གིས་ཨིན་གལ་སིས་བརྩམས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་བཟོ་
 པའི་གལ་རིམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་[མཆན་༡༠] ལས་
 「དབྱིན་ཇིའི་བཟོ་པའི་གལ་རིམ་ནི་དབྱིན་ཇིའི་འབྱོར་ལྡན་གལ་
 རིམ་དང་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་མི་ཁག་གཞན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏི་」
 ཞེས་དང་། 「འབྱོར་ལྡན་གལ་རིམ་ལ་བལྟས་ན་བཟོ་པའི་གལ་
 རིམ་ལ་གོམས་སྐད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་། བསམ་སློ། ལྟ་བ།
 གོམས་འདྲིས། སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དང་།

ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཅས་ཡོད་ ། ཅིས་པ་དེ་ལྟར་
 དུ་བྲངས་ནས་ཨིན་གོལ་སིས་མི་རིགས་སྐད་གཅིག་གྱུར་ཅིག་.....
 དགོས་པ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་སྐད་ལ་གྲལ་རིམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དགོངས་པ་རྒྱུ་ཅིས་ཆོག་ཐག་བཅད་ཀྱང་།
 གནས་ཚུལ་དངོས་ནི་ཨིན་གོལ་སིས་འདིར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་
 གི་སྐད་མ་ཡིན་གྱི། གོམས་སྐད་ཁོ་ན་ཡིན། གོམས་སྐད་
 ནི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ ..
 དངོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པ་ཁོང་གིས་མ་མཐུན་པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་སྤྱིར་བཏང་གི་སྐད་དང་གོམས་སྐད་.....
 གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྒྲུང་ངོ་། །

ཨིན་གོལ་སིས་འདིར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གྲལ་རིམ་གྱི་...
 སྐད་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་གྲལ་རིམ་གྱི་བསམ་པ་དང་། ལྷ་བ།
 གོམས་འདྲིས། སྦྱོང་ལམ། ཆོས་ལུགས། ཆབ་སྲིད་བཅས་
 ཡིན་པས་འདིར་ལྟར་འདི་བྲངས་ན་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་གསལ་...
 བོར་མངོན། འཕྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་པ་དང་འཕྱོར་མེད་གྲལ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་སློ་དང་། ལྷ་བ། གོམས་འདྲིས།
 སྦྱོང་ལམ། ཆོས་ལུགས། ཆབ་སྲིད་བཅས་ཅ་བ་ནས་འགལ་
 བ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་

མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དམ་སྐད་ཀྱི་གྲལ་རིམ་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན་གྲལ་རིམ་གྱི་འགལ་བ་
 ཡོད་པ་དེའང་སྐད་ལ་ 「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」 ཡོད་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་དུ་གཟུང་ཆོག་གས། ཡང་ན་དེ་དག་གི་བྱེད་དུ་བཟུང་
 ནས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་གཅིག་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་གཤམ་ཆེ་བ་དེར་
 དག་གི་བྱེད་དུ་ཆོག་གས། མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་ལ་མི་
 རིགས་ནང་ཁྲལ་དུ་གྲལ་རིམ་གྱི་འགལ་བ་ཡོད་པ་གསལ་ཡང་.....
 བྱམ་མོང་གི་སྐད་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནང་ནས་གནད་ཆེ་བ་
 ཡིན་པར་འདོད། སྤྱི་མཐུན་དེ་དག་གིས་མར་ཁེ་སེའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་གནད་དེ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན།

ཁ་ཅིག་གིས་ལ་ལྷ་ག་[མཆན་ ༡] ཡི་གཏམ་ལྟར་དུ་དངས་
 ནས་ལ་ལྷ་ག་ཡིས་བཅུ་མས་པའི་སྐད་དང་གསར་བཟུང་ཞེས་བྱ་བའི་
 དེབ་རྒྱུད་ནང་ན་སྐད་ལ་ 「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」 ཡོད་པར་ཁས་
 གཏུང་གིང་། མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་མི་རིགས་སྐད་དགོས་གཤམ་
 ཆེ་བ་ཁས་གཏུང་མེད་ཅིས་ཟེར། དེའང་མི་འཐུན་དེ། ལ་ལྷ་
 ག་ཡིས་དཔོན་སྐད་དམ། མི་དག་གི་སྐད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 ནང་གི་རིམ་གྲས་སོ་སོའི་ལོགས་སྐད་ཀྱི་སྐོར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་།
 ལ་ལྷ་ག་ཡི་ཚུལ་འདི་ནི་སྐད་དང་ལོགས་སྐད་བར་གྱི་ཁྱད་པར་.....

གཙོ་བོར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཁོང་གིས་གོམས་སྐད་ལ་
 སྐབས་འགར་སྐད་བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐབས་འགར་
 ལོགས་སྐད་ཅེས་བྱས་ཡོད། དེབ་རྒྱུ་དེའི་ནང་ལ་སྐད་བཅོས་མ་
 ལ་མཁས་པའི་མི་དྲག་གི་སྐད་ནི་མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་ལས་
 བྱང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་ནི་འཕྱོར་
 ལྡན་པ་དང་། ལག་བཟོ་བ། རྒྱུང་ཁྱེར་པ་དང་རྒྱུང་གསེབ་པ་
 ཚང་མས་སྟོད་པའི་སྐད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་སྟོ་མཐུན་དེ་དག་
 གིས་བརྗོད་པ་རེད།

དེར་བརྟན་ལ་སྤྱི་གཞི་མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་ཡོད་
 པ་དང་དགོས་གཤམ་ཆེ་བ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱེད་ཤིང་། མི་དྲག་
 གི་སྐད་དང་། གོམས་སྐད་དང་ལོགས་སྐད་གཞན་དག་ཚང་མ་
 མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་དགོས་པ་དང་
 མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ཁོང་གིས་
 བེས་ཡོད་པ་ནི་གིན་དུ་གསལ་ཡོད། །

དེར་བརྟན་ལ་སྤྱི་གཞི་གཏམ་ལུང་དུ་བྲངས་ན་དེ་བས་ཀྱང་
 དམིགས་ལྷལ་དང་རིང་དུ་འགྲོ་འོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱེན་ཇིའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་མི་
 དྲག་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་རིང་གི་དུས་སྐབས་གཅིག་ལ་

སྤྱ་རན་སེའི་སྐད་བརྒྱབ་ཅིང་། [མཆན་^{੧੨}] དེའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱིན་
ཇིའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ནི་དབྱིན་ཇི་རང་གི་སྐད་བརྒྱབ་པ་ཡིན།

དེའང་སྐད་ལ་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། མི་དམངས་

བྱངས་ཀྱི་སྐད་དེ་དགོས་གཤམ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་ཡིན་སྟུང་པ་

བྱེད། འོན་ཏེ་འདི་ནི་སྐབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན། གན་མོ་སྟོར་

དགོས་པའི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེའི་སྐབས་

སྤྱ་སྤྱ་རན་སེའི་སྐད་རྒྱལ་མཁན་ནི་དབྱིན་ཇིའི་བཀའ་བཀོད་བརྒྱད་

འཛིན་གྱི་མི་དྲག་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བྱང་

ནང་དང་། ས་གནས་སོ་སོའི་མི་དྲག་བྱིམ་ཚང་ནང་གི་བཀའ་

བཀོད་བརྒྱད་འཛིན་པ་མཐོ་གས་ཉུང་གས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་.....

གཅིག དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དེ་གྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་ཅས་པ་དེ་མ་

ཡིན་གྱི། སྤྱ་རན་སེའི་མི་དམངས་བྱངས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྐད་ཡིན་པ་

དང་གཉིས། དེ་ལྟར་སྤྱ་རན་སེའི་སྐད་བརྒྱལ་པར་དགའ་བའི་

ཞེན་པ་དེ་རིམ་བཞིན་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་ཇིས་དབྱིན་ཇིའི་མི་

དམངས་བྱངས་ཀྱི་སྐད་རྒྱལ་པ་རང་རེ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་

ཡིན་པ་དང་གསུམ་བཅས་སོ། །སློ་མཐུན་དེ་དག་གི་བསམ་

པར་ལོ་བརྒྱ་ཡུག་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་དབྱིན་ཇིའི་བཀའ་བཀོད་

བརྒྱད་འཛིན་གྱི་མི་དྲག་ཐམས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིའི་མི་དམངས་དང་.....

སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ལོ་རྒྱུ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་
 དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཅེ་བ་ནས་མི་རྒྱལ་པ། དེའི་སྐབས་སུ་དབྱིན་ཇིའི་
 མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་མེད་པ། དེའི་སྐབས་སུ་དབྱིན་ཇིར་
 ཡོད་པའི་ཕྱ་རན་སའི་སྐད་ནི་དབྱིན་ཇིའི་མི་དྲག་མཐོ་གས་ཉུང་གས་
 ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་པའི་མི་དྲག་གི་སྐད་ལས་བྱུང་ཆེ་བ་བཅས་ཡིན་པ་
 ལྟོམ་པ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་བ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གད་མོ་ཤོར་
 དགོས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་བརྟེན་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་པོ་
 དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་དགོས་གཤམ་ཆེ་བར་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བྱེད།

ཨུ་ཏུ་སུའི་མི་དྲག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། མི་
 དྲག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱ་རན་སའི་སྐད་རྒྱལ་པར་དགའ་ཞིང་། ཨུ་
 ཏུ་སུའི་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱ་རན་སའི་སྐད་འཇུག་པ་དང་། ཕྱ་རན་
 སའི་གདངས་ཀྱིས་ཨུ་ཏུ་སུའི་སྐད་རྒྱལ་བྱུང་ན་ང་རྒྱལ་བྱེད་པའི་
 དུས་སྐབས་གིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། འོ་ན་སྐབས་དེར་ཨུ་ཏུ་སུའི་
 མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་ཡོད་དམ་མེད། དེའི་སྐབས་སུ་གཤམ་
 རིམ་གྱི་སྐད་ཅིས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ཨུ་ཏུ་སུའི་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་
 སྐད་གདན་ནས་མེད་ཅིས་ཟེར་ཆོག་གས།

འདི་སྐོར་སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་དམར་མཐར་ནོར་འབྲུལ་
 གཉིས་བྱུང་ཡོད་དེ།

ནོར་འབྲུལ་དང་པོ་ནི། སྐད་དང་སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་
གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་མ་གཤིས་པ་རེད། དེ་དག་གི་བསམ་པར་
སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་ལ་གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐད་ཀྱི་
དེ་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་ལོས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་མི་དམངས་ཀྱི་
བྱངས་ཀྱི་སྐད་ཡིན་མི་དགོས་སྐྱུ་མ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐད་དང་
སྤྱིང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ངས་གོང་ཀྱི་
དུ་བཞད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལྷགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་དག་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་ན་མི་འགྲིག་གོ།

ནོར་འབྲུལ་གཉིས་པ་ནི། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་འབྱོར་
ལྟར་གྲལ་རིམ་དང་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་ཁེ་ཕན་འགལ་བ་ཡིན་
པ་དང་། དེ་དག་བར་གྲལ་རིམ་གྱི་འབྲུལ་འཛིང་དག་པོ་བྱེད་
པ་སོགས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཅ་བ་ནས་ཐོར་བྱུར་གྱུར་ཅིང་། འགལ་བ་
ཡོད་པའི་གྲལ་རིམ་དེ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲུལ་བ་ཚང་མ་བཅད་ཟིན་
པ་སོགས་སྐྱུ་མ་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཐོར་བྱུར་གྱུར་ན་གྲལ་རིམ་
ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ནམ་ཡང་མེད་་་
པས་སྤྱི་ཚོགས་རིལ་པོ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་་
ཀྱང་དགོས་དོན་མེད་སྐྱུ་མ་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཅ་བ་ནས་ཐོར་
བྱུར་གྱུར་ཅིང་། མི་དམངས་བྱངས་ཀྱི་མི་རིགས་སྐད་ཀྱང་མེད་ན་

ལྷག་མ་གང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལྷག་གྱུ་ནི་གྲལ་རིམ་དང་། «གྲལ་
 རིམ་གྱི་སྐད་» ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་ «གྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་» རེ་
 རེར་རང་ཉིད་ཀྱི་ «གྲལ་རིམ་གྱི་» བར་སྐྱོད་པའི་རིག་པ་རེ་རེ་
 དགོས་པའི་ «འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་» བར་སྐྱོད་ཚུལ་དང་.....
 «འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་» བར་སྐྱོད་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ངེས་པར་ ..
 དུ་དགོས། འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་དངོས་ལ་འདི་འདྲི་བར་སྐྱོད་
 ཚུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཙ་བ་ནས་མེད། སྒོ་མཐུན་དེ་དག་དོན་
 དེར་ངོ་མི་ཚ་བར་མ་ཟད། ད་དུང་འདི་ལྟ་བུའི་བར་སྐྱོད་པའི་
 རིག་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཡིན་སྟེ་མ་པ་རེད།

དུས་སྐབས་གིས་དུ་རང་ཀྱལ་གྱི་ «མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུང་»
 པ་» ཞེས་བུ་བའི་མིང་ཕྱོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེ་བ་བཅུ་པའི་.....
 གསར་བཞེད་ཞེས་སུ་སྒྲ་རབས་ནས་བཞག་པའི་ལྷགས་ལམ་རྣམས་
 འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་ཡིན་པས་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུངས་པས་ ..
 ལྷགས་ལམ་དེ་དག་བེད་སྐྱོད་བྱས་ན་ངོ་ཚ། དེ་དག་པར་
 བཞག་ནས་ «འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་ལྷགས་ལམ་» གསར་པ་ ..
 འཇིགས་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཚོར་ «བྲག་
 ཕྱག་ནང་གི་མི་ཚོད་» ཅེས་མིང་འདོགས་གིས་ཕྱོད་པོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་སྒྱུ་ཚོགས་དང་། གྲལ་རིམ། སྐད་བཅས་

ལ་གཞུང་མེད་ལྷགས་མེད་བྱིས་སློའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་འཛིན་་་
 བ་ནི་མར་ཁི་སེའི་རིང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་ངེས་ཅན་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་རང་རེའི་སློ་མཐུན་མགོ་འཕྲུམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྤྱ་ལྷ་་་
 བ་འདི་ལྷ་བྱ་དངོས་སྤྱ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་ཚལ་ཀྱི་ནང་ན་གྲལ་རིམ་གྱི་འཕྲབ་འཛིང་དྲག་པོ་་་་
 ཡོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་ཚལ་ནང་གི་གྲལ་རིམ་རྣམས་པན་ཚུན་་་་
 བར་ལ་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་སྟུང་་་
 བ་ནི་ནོར་འཁྲལ་ལོས་ཡིན། དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་མ་ཅུའི་རིང་
 ལྷགས་ཇི་ཅུ་གནས་ཀྱང་དེ་སྤྱི་དུ་འཕྱོར་ལྷན་པ་དང་འཕྱོར་་་
 མེད་པའི་བར་ལ་དཔལ་འཕྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་་་་
 བཅིངས་ནས་སྒྲོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ནི་མ་ཅུའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཚལ་གཅིག་ནང་གི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡིན་ཏེ་འཕྱོར་ལྷན་རྣམས་
 ལ་དེ་དག་གིས་དོ་དམ་བྱེད་པའི་ངལ་ཚོལ་པ་སྤྱ་གཞིག་གི་བཟོ་་་
 བ་རྣམས་མེད་ན་འཆོ་ཐབས་དང་ལྷག་པོ་འབྱུང་ཐབས་མེད་ལ།
 འཕྱོར་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་གྱི་རྒྱས་ལྷགས་དེ་་་
 མ་ཅུ་ཅན་ལ་མ་བཅིངས་ནའང་ལྷ་མཐུད་དེ་འཆོ་ཐབས་མེད། དེ་
 དག་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ན་ཕྱོད་སྤྱིད་ཆང་་་
 མ་མཆོམས་འཛིག་དགོས། ཕྱོད་སྤྱིད་ཆང་མ་བཞག་ན་སྤྱི་ཚལ་

འཆོ་ཐབས་མེད་ཅིང་གྲལ་རིམ་རང་ཉིད་ཀྱང་འཆོ་ཐབས་མེད་་་་་
 བས་རང་ཉིད་འཆོ་ཐབས་མེད་པ་བཟོ་འདོད་པའི་གྲལ་རིམ་མི་་་
 ཡིང་བ་ནི་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲལ་རིམ་
 གྱི་འཐབ་འཛིང་ཇི་ལྟར་དག་པོ་ཡིན་རུང་སྤྱི་ཚགས་ཤོར་བུར་་་་་
 འགྱུར་མི་སྤྱོད། བར་ཁ་སའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་གོ་
 དོན་ཅ་བ་ནས་མི་རྟོགས་ཤིང་སྐད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅ་བ་ནས་མི་ཤེས་པ་
 རྣམས་མ་གཏོགས་རང་རའི་སློ་མཐུན་ལ་ལས་བཤད་པའི་སྤྱི་ཚེར་
 འཤོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། 「གྲལ་རིམ་གྱི་」སྐད་དང་「གྲལ་
 རིམ་གྱི་」བར་སློད་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟགས་ན་བར་མི་འགྲོ་
 བའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཞེས་གིས་བཟོད།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལེ་ཉིན་གྱི་ལུང་དངས་ནས་ལེ་ཉིན་གྱིས་་
 དགོངས་པར་མ་ཅུའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ནང་དུ་རིག་གནས་གཉིས་་་་
 ཡོད་དེ། འགྱུར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་དང་འགྱུར་མེད་
 གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་མ་ཅུའི་རིང་
 ལྷགས་སྐབས་ཀྱི་མི་རིགས་རིག་གནས་འཇུགས་དགོས་ཞེས་བྱ་་་་
 བའི་བསྐྱལ་ཚལ་ནི་མི་རིགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་བསྐྱལ་ཚལ་ཡིན་ཞེས་
 པ་རྣམས་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ལེ་ཉིན་གྱི་གསུང་དེ་དག་ལ་ནོར་
 འབྱུལ་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་སྐད་ཀྱི་「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」

ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་
 ལེ་ཉིན་གྱིས་གསུངས་པའི་མ་ཙཱ་རི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ནང་ན་རིག་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་
 གནས་གཉིས་ཡོད་པའི་ལུང་དེ་དང་ས་ནས་སྤྱོ་ཚྭ་གས་ཀྱི་ནང་དུ་
 འཕྱོར་ལྷན་གྲུལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་དང་འཕྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་
 རིག་གནས་གཉིས་ཡོད་ན། སྐད་ཀྱང་རིག་གནས་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པས་སྐད་ཀྱང་རིགས་གཉིས་ལོས་ཡོད་ཅིས་ཟེར་བར་མ་
 ཟད། དེར་བརྟེན་ནས་ལེ་ཉིན་གྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་གཅིག་གྱུར་
 ཞིག་དགོས་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་ཚྭ་བྲག་བཅད་ཡོད། དེར་
 བརྟེས་ན་ལེ་ཉིན་ཡང་「གྲུལ་རིམ་གྱི་」སྐད་ཡོད་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་
 བ་བཅས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་དཔེ་ཆ་སློག་མཁན་ནམས་བདེན་
 པར་འཛིན་དུ་འཇུག་སྟུང་བ་བྱེད། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་རིག་
 གནས་དང་སྐད་གཉིས་འདྲ་བར་ངོས་བཟུང་བ་དང་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་
 བའི་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རིག་གནས་དང་
 སྐད་གཉིས་ཙུ་བ་ནས་མི་འདྲ་ཞིང་། རིག་གནས་ལ་འཕྱོར་ལྷན་
 གྲུལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་དང་སྤྱོ་ཚྭ་གས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་
 ཡོད་པ་ལས། སྐད་ནི་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 བུད་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་ཡིན་སྟབས་དེས་ཀྱི་
 འཕྱོར་ལྷན་གྲུལ་རིམ་དང་འཕྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གཉིས་ཀའི་རིག་

གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་བསྐྱབས་ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། ཟུ་རུ་
 སུའི་སྐད་དང་། ཟུ་ཁི་རན་གྱི་སྐད། ཟུ་ཟེ་བུ་ཁིའི་སྐད་སྟེ། སྟེ་གས་
 ལ་ཆ་མཆོན་ན་དེ་སྟེ་ཆད་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་གསར་བཟེ་མ་བུང་་་་
 སྟོང་ལ་མི་རིགས་དེ་དག་གི་འབྱོར་ལྡན་གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་
 ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་ད་ལྟ་མི་རིགས་དེ་དག་གི་སྟེ་་་
 ཆོགས་རིང་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ལུགས་པར་་་་
 སྐྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ནམ། སྟེ་མཐུན་
 དེ་དག་གི་ཆོག་ཐག་བཅད་དེ་བཤད་པའི་རིག་གནས་གཉིས་ཡོད་་
 ན་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ཞེས་བཤད་དེ་གཅིག་་
 བུར་གྱི་སྐད་ཅིག་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཆང་མ་ནོར་འབྲལ་ཡིན་
 ནོ། །

ལེ་ཉིན་གྱིས་རིག་གནས་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་གསུང་་་
 སྐབས་སུ། རིག་གནས་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་བུར་
 གྱི་སྐད་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་མི་དགོས་དང་། སྐད་གཉིས་མི་
 འབྱུང་བར་མ་ཟད། སྐད་ནི་ངེས་པར་དུ་གཅིག་བུར་དགོས་པ་
 བཅས་ཀྱི་དོན་གནད་ལ་ཅ་བར་བབྱང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དུམ་ཏིའི་ཕྱོགས་ཁག་ [མཆན་ཉ] གིས་ལེ་ཉིན་ལ་སྟེ་ཆད་་་་
 སྐབས་ཁོང་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དགོས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་།

རིག་གནས་ལ་ ཁི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་ཟེར།
 ལེ་ཉིན་གྱིས་ནི་དེར་དགག་བ་དྲག་པོ་བརྒྱབ་པར་མ་ཟད། ཚང་
 མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཁོང་གིས་ངོ་ཚྭ་བྱ་ལྟལ་ནི་འཁྱོར་ལྡན་'''
 གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་ཡིན་པ་ལས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་མ་ཡིན་'''
 ཞིང་། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དགོས་པ་ནི་ཚོད་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད། རང་རེའི་སློ་མཐུན་ལ་ལ་ནི་ཕུམ་ཉིའི་ཕྱོགས་ཁག་གི་ཇེས་
 སུ་འགྲོ་བ་དེ་གིན་དུ་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན།

ལེ་ཉིན་གྱིས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐད་དགོས་པ་ཁས་མི་ལེན་སྟམ་
 ན་ལེ་ཉིན་གྱི་གསུང་གཤམ་གསལ་ལ་གང་གཟབ་གཟབ་གྱིས་གཟེར་
 པར་མཛོད།

「སྐད་ནི་སླེ་བོ་འི་པན་རྒྱན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཨ་''
 བྱད་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། སྐད་ལ་གཅིག་གྱུར་དང་འགག་བ་
 མེད་པའི་འཕེལ་ཁྱས་བྱུང་བ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་''
 ཀྱི་ཚང་ལས་གཏོང་ཡོང་རང་མོས་གྱིས་འཕེལ་ཁྱས་ཁྱེན་པོ་'''
 ཞིག་ཡོང་བ་དང་། མི་ཚང་མས་རང་མོས་དང་ཀྱན་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་གྲལ་རིམ་ཁག་འཇུགས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་པན་པའི་ཆ་རྒྱན་''
 གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེར་བལྟས་ན་རང་རེའི་སློ་མཐུན་སྤྱི་ཇི་བོ་ནམས་གྱིས་''

ལེ་ཉིན་གྱི་ལྷ་བ་དེར་གོ་བ་མ་ལོན་པར་ཤེས་སོ། །

ཡང་། ཁོ་ཚོས་སི་དྲུ་ལིན་གྱིས་「འབྱོར་ལྷན་གྲལ་
 རིམ་དང་དེ་དག་གི་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཚོགས་ནྟེམས་'''
 རི་ཐུར་དང་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་གང་དུའང་མི་རིགས་དེ་དག་གི་'''
 འགོ་བྱིད་ཀྱི་རྣམས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་」 ཞེས་བཤད་པ་དེ་སྐབ་
 ཟུང་དུ་བྲངས་པ་ཡིན། འབྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་དང་དེའི་མི་
 རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཚོགས་ཀྱིས་འབྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་གྱི་'''
 རིག་གནས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་བྱས་པ་དེའང་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་དང་
 དེའི་རྒྱལ་ཁབ་རིས་མེད་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱད་ཚོགས་ཀྱིས་འབྱོར་'''
 མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་རིག་གནས་ཀྱི་འགོ་བྱིད་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་
 བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དང་སྐད་ལ་「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」
 ཡོད་མེད་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མི་རིགས་
 ཀྱི་སྐད་དེ་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་ནྟེམ་པ་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་'''
 པས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གིས་འབྱོར་ལྷན་གྲལ་རིམ་དང་འབྱོར་
 མེད་གྲལ་རིམ་གཉིས་ཀའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐབ་'''
 ཚོག་པ་མ་ཤེས་སམ། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མར་ཁེ་སེའི་
 རིང་ལུགས་པའི་ངེས་ཚོག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ལ། ད་ལྟ་
 ཟུ་རུ་སུ་དང་། ཟུ་ཁེ་རན། དེ་ལོ་ཟུ་རུ་སུ་ལ་སོགས་པའི་

རིག་གནས་ཀྱི་ཀང་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་།
 དེའི་ནམ་པ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
 སྐབས་འདིར་ནམ་པ་ནི་སྐད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མ་ལ་
 བཤམ་སམ། སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
 རིས་ཚོག་འདི་ཁས་ལེན་ནམ་མེ་ལེན།

སློ་མཐུན་དེ་དག་གིས་འདི་སྐོར་བྱང་བའི་ནོར་འབྱུལ་ནི།
 དེ་དག་གིས་རིག་གནས་དང་སྐད་བར་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་ལ་
 དང་། ཡང་རིག་གནས་ཀྱི་ཀང་ནི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་བའི་དུས་
 རབས་གསར་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་འབྱུང་ལ། སྐད་ནི་
 དུས་རབས་འགའ་ཤས་ཀྱི་རིང་ལའང་འགྱུར་བ་ཆེར་མི་ཡོང་ཞིང་།
 རིག་གནས་གསར་རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྒྲུབ་བྱུང་བ་
 མ་ཤེས་པ་དེ་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ན།

དང་པོ། ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཨ་བྱད་དུ་
 གྱུར་བའི་སྐད་ནི་ཐུར་ནས་ད་བར་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་གཅིག་གྱུར་
 དང་། དེའི་ཁོངས་ཀྱི་མི་ཚང་མ་ལ་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གོམས་སྐད་དང་འོགས་སྐད་ཡོད་ཀྱང་མི་
 དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཁས་མི་

ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། གོམས་སྐད་
དང་ལོགས་སྐད་ནི་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་
པར་མ་ཟད། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ། སྐད་ལ་「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」ཡོད་ཅིས་
བྱ་བའི་ངེས་ཚག་ནི་ནོར་འབྲུལ་ཞིག་ཡིན་པས་མར་ཁེ་སའི་རིང་
ལྷགས་པའི་ངེས་ཚག་མ་ཡིན་ནོ། །

དྲི་བ། སྐད་ཀྱི་ཁྱད་ཚེས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྐད་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་རྒྱལ་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན་
པས་སྤྱི་པོ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་སྐད་ཀྱང་ཡོད། སྤྱི་
ཚོགས་ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཉམ་དུ་སྐད་ཀྱང་ཆགས་ཤིང་
འབྲེལ་བ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཀྱང་འཛིག་
སྤྱི་ཚོགས་མེད་ན་སྐད་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད། དེའི་བྱིར་སྐད་གང་
ཞིག་དང་དེའི་འབྲེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཤེས་དགོས་ན་སྤྱི་ཚོགས་
འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དམ་པོར་སྤྱེལ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་
ལ། ཞིབ་འཇུག་བྱ་བྱལ་གྱི་སྐད་དེའི་བདག་པོ་སྤྱི་དེ་ཉིད་བཟོ་
མཁན་དང་བེད་སྤྱོད་མཁན་མི་དམངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞིབ་འཇུག་
མ་བྱས་ན་ཤེས་མི་བྱའ།

སྐད་ནི་ཨ་བྱད་དང་མཚན་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་

ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་བཟུང་
 རེས། གོ་བཤུ་སྒྲོད་པ་བཅས་བྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་། བཟུང་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེས་
 མི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་བྱ་སྒྲོད་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་
 དང་། རྩིས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེགས་མིང་དང་མིང་བསྐྱེགས་
 ཏེ་བཟུང་པ་བཟོས་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་སྟེ་བོའི་སྟེ་ཚོགས་ནང་
 ཏུ་པན་ཚུན་བསམ་པ་བཟུང་རེས་བྱེད་བྱུང་བ་བྱུང་བ་རེད།

བསམ་སྒྲོ་བཟུང་རེས་བྱེད་ཀྱི་ནི་མེད་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་གིན་ཏུ་
 གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་
 ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྲུབ་འཛིང་དང་། བཞེས་གལ་ཆེ་བའི་ནོར་
 རྩིས་ཐོན་སྒྲིད་ཀྱི་འབྲུབ་འཛིང་བྱེད་སྐབས་བྱན་མོང་གི་བྱ་སྒྲོད་
 བྱུང་པ་ཞིག་འབྱུང་མི་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་སྟེ་ཚོགས་ཐོན་
 སྒྲིད་ཀྱི་བྱ་བར་ཡང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་མི་སྤྱོད། དེས་ན་སྟེ་ཚོགས་
 ཀྱི་ཐོན་སྒྲིད་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྩིས་པ་ནས་ཡོང་མི་སྤྱོད་དོ། །དེར་
 བརྟེས་ན་སྟེ་ཚོགས་ཡོངས་ལ་གོ་བཤུ་འབྲོད་པ་དང་དེའི་ནང་གི་མི་
 ཚང་མའི་བྱན་མོང་བའི་སྐད་ཅིག་མེད་ན་སྟེ་ཚོགས་དེའི་ཐོན་སྒྲིད་
 བྱ་ཐབས་མེད་ལ། སྟེ་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཕྲོད་འཕྲོ་བ་དང་།
 ལྷ་མཐུད་དེ་གནས་ཐབས་མེད་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་

སྐད་ནི་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཡིན་པར་མ་ཁྱོད་
ཟད། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་འབྲེལ་འཇུག་བྱེད་པ་དང་གོང་འབྲེལ་གཏོང་
བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

སྐད་ནང་གི་མིང་ཚང་མ་བསྟོམས་པ་ལ་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེད་ཁྱོད་
ཅིས་བྱ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གི་ཐ་སྟེད་གནད་ཆེ་བ་ནི་ཅ་བའི་ཐ་སྟེད་
ཡིན། དེའི་ནང་ན་མིང་ཅ་[མཆན་༡༥]ཚང་མ་ཚུད་ཡོད་པས་དེ་ནི་
ཅ་བའི་ཐ་སྟེད་ཀྱི་ལྟེ་བ་ཡིན་པ་ཚང་མ་གཤམ་གསལ་ལྟར་རོ། །ཅ་
བའི་ཐ་སྟེད་ནི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེད་ལས་ཀྱ་གཉིད་དུ་རྒྱུ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་
དེའི་གནས་ལྷན་ནི་ཐ་སྟེད་གཞན་ལས་གཉིད་དུ་རིང་བ་ཞིག་ཡིན།
མེ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་རིང་ལ་གནས་གིང་མིང་གསར་བ་བྱུང་
པའི་གཞི་བྱེད། ཐ་སྟེད་ནི་སྐད་འབྲེལ་འབྲིབ་ཀྱི་མཚན་བྱེད་
ཅིག་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྟེད་འབྲེལ་ཞིང་སྒྲ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐད་དེ་ཁྱོད་
འབྲེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པའི་དྲགས་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཐ་སྟེད་ཁོ་ནས་སྐད་བྱུང་མི་སྤྱིད། དེ་ནི་སྐད་
བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ཅེས་ཡིན། དཔེར་ན་ཁང་པའི་རྒྱ་ཆ་སོ་ཕག་
སོགས་མེད་ན་ཁང་པ་བཟོ་མི་བྱུང་ཀྱང་རྒྱ་ཆ་དེ་ཅེས་གྲིས་ཁང་ཁྱོད་
བྱིས་མི་བྱུང་བ་ལྟར། ཐ་སྟེད་མེད་ན་སྐད་ཆ་ཅི་ཡང་ཡོད་མི་
སྤྱིད་ཀྱང་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེད་ཅེས་གྲིས་སྐད་ཆ་བྱུང་མི་སྤྱིད་དོ། །འོན་

ཏི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེན་ནམས་བད་སྟོད་ཚུལ་ལྟར་སྤྲེལ་སྟོར་བྱེད་སྐབས་
 སྟུགས་དང་འགག་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིད། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། བད་
 སྟོད་ཚུལ་གྱིས་མིང་ལ་ནམ་དབྱེ་སྟགས་ཀྱི་སྟོར་ཚུལ་དང་། མིང་
 དང་མིང་བསྟེན་ནས་བཟོད་པ་གྲུབ་ཚུལ་སྟགས་གཏན་ལ་ཕབས་
 པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐད་ལ་གོ་རིམ་དང་གོ་བ་ཡིད་པའི་
 རོ་བོ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན། བད་སྟོད་ཚུལ་ཏི་མིང་ལ་ནམ་དབྱེ་
 སྟགས་ཀྱི་སྟོར་ཚུལ་དང་། བཟོད་པ་སྒྲིག་ཐབས་ནི་ནམ་དབྱེ་ཚོག་
 འབྲད་སྟགས་ཇི་ལྟ་སྟུར་བ་དང་མིང་ནམས་བཟོད་པར་གྲུབ་པའི་
 ལྷགས་སྟལ་ནམས་སྟགས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བལྟས་
 ན་བད་སྟོད་པའི་རིག་པ་ཡིད་སྟབས་སྟེ་ཕོ་འི་བསམ་པ་མངོན་...
 སྟམ་དུ་སྟོན་བྱུང་ཅིང་དེའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོད་ཁ་ལྟ་བུའི་སྐད་...
 ཅིག་གྲུབ་བྱུང་བ་བྱུང་།

བད་སྟོད་རིག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། དེ་མིང་ལ་ནམ་དབྱེ་
 ཚོག་འབྲད་སྟུར་བའི་ལྷགས་སྟལ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་རེད། འདྲིར་
 མིང་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱེ་
 བྲག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟུར་བཏང་གི་མིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
 དེས་བཟོད་པ་གྲུབ་ཚུལ་ཞིག་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་རེད། འདྲིར་
 བཟོད་པ་ཞེས་པའང་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གྱི་བདག་དང་གཞན་སྟགས་

གྱི་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བཏང་གི་བཟོད་པ་ལ་ཟེར་
 བ་ཡིན་གྱི། བཟོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་སྤྱིར་ཚུལ་ལ་ཟེར་བ་
 མིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་བར་སྦྱོད་ཚུལ་དེས་མིང་ཚིག་ནྟམས་གྱི་སྤྱིར་
 ཚུལ་སྤྱིར་ནྟམ་པ་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱ་
 དངོས་སྟོན་བྱེད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །བར་སྦྱོད་རིག་པས་མིང་
 ལ་ནྟམ་དབྱེ་ཚིག་འབྲད་སྤྱིར་ལྷགས་ནྟམས་གྱི་བྱན་མོང་བའི་ཆ་
 དང་། མིང་ཚིག་ལས་བཟོད་པ་གྲུབ་ལྷགས་གྱི་བྱན་མོང་བའི་
 ཆ་ནྟམས་གཅིག་དུ་བསྟོམས་དེ་བར་སྦྱོད་རིག་པའི་གཞུང་དང་
 ཚུལ་ལྷགས་ནྟམས་གྲུབ་པ་རེད། བར་སྦྱོད་རིག་པ་ནི་ཡུན་རིང་
 སྤེལ་དུས་ཚོད་གྱི་རིང་ལ་སྤྱི་བོའི་བསམ་སྟོས་མིང་ཚིག་བཟོད་
 པ་སོགས་གྱི་སྤྱིར་ནྟམ་པར་བརྟག་དབྱད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 འབྲས་བྱ་དང་། བསམ་སྟོར་བརྟག་དབྱད་བྱས་པའི་བྱས་ཇེས་
 ཆེས་ཆེ་བ་ཕྱོད་ཡོད་པའི་དྲགས་ཡིན།

དེའི་བྲད་ལ་བཞད་ན་བར་སྦྱོད་པའི་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་རིག་
 གི་ནྟམ་གངས་ཅི་ཙམ་མ་དེ་དང་འབྲེལ། ཅི་ཙམ་མ་དེའི་རིག་
 པ་དེའི་ནྟམ་གཞག་གིས་གཞལ་བྱ་བྱེ་བྲག་པ་ནྟམས་གྱི་སྤྱིར་ནྟམ་པ་
 གྲངས་ནས། དེ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་གཟུགས་སྟེ་
 བྱིར་ཆ་བཞག་པར་མ་ཟད། དེ་དག་པར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲག་གཅོད་

པའི་སྐབས་སུ་རང་གཞུང་གི་བྱ་བ་ལ་པ་དེ་དང་དེའི་བར་གྱི་འབྲེལ་
བ་དངོས་ལ་ཆ་མི་འཇོག་པར་བྱ་བ་གི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མེད་་་་
པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་དངོས་པོ་པན་ཚུན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཆ་་་་
འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐད་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་བཀོད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་གི་
བཀོད་པ་དང་ཕྱི་སྤྱིར་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ཐད་ཀར་མ་ཡིན། དེ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་དགོས། སྐད་
ནི་སྤྱི་བོ་དེ་ཕྱི་སྤྱིར་གྱི་བྱ་བ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡིད། དེ་
ནི་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་མཐུན་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིད་པ་དང་་
མཚུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེན་ནི་འགྱུར་བ་རྣམས་སྤྱིར་
དུ་ཚོར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཏ་ལམ་རྒྱན་ཆད་མེད་
པར་འགྱུར་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ཐད་ནས་སྐད་ནི་སྤྱིར་གི་བཀོད་
པ་དང་མི་འདྲ་བས་མང་གཞི་འཇོག་པའི་ཇིས་སུ་འགྲོ་མི་དགོས་་
པར། མང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་རུང་མང་གཞི་མ་
འཇོག་གོང་དུ་དེའི་ཐ་སྟེན་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྟེན་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་གི་བཀོད་པ་་
དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་པ་དོར་ནས་གསར་པ་
གསར་དུ་བསྐྱུན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ཡིད་པའི་ཐ་

སྒྲུང་གི་ཐོག་དུ་ཐ་སྒྲུང་གསར་པ་བསྒྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་བ་ཡིན།
 ཐ་སྒྲུང་གསར་པ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྱུར་བ་
 དང་། ཐོན་སྐྱེད། རིག་གནས། ཚན་རིག་སོགས་འབྲེལ་
 བའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱང་བ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཕལ་ཆེ་བར་སྐད་
 ཀྱི་ཐ་སྒྲུང་ནང་ནས་མིང་སྟོང་པ་འགའ་གས་མེད་པ་གྱུར་ཀྱང་།
 མིང་གསར་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི་དེ་བས་མང་། ཅ་བའི་
 ཐ་སྒྲུང་ནི་ཉ་ལམ་ཆ་ཚང་སྤར་བཞིན་གནས་པར་མ་ཟད། དེ་
 བེད་སྤྱད་ནས་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྒྲུང་གི་མང་གཞི་བྱེད་དོ། །

ཅ་བའི་ཐ་སྒྲུང་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རབས་མང་པོ་རིང་ལ་
 བེད་སྤྱད་ལགས་པར་བྱེད་བྱའ་བ་ཞིག་ཡིད་ན་མེད་པར་བཟོ་བའི་
 དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་ལོ་སྟོང་ལྷག་མང་པོའི་
 རིང་ལ་བསགས་པའི་ཅ་བའི་ཐ་སྒྲུང་མེད་པར་བཟོས་ན་དུས་
 སྐབས་བྱང་དུ་ཞིག་ལ་ཅ་བའི་ཐ་སྒྲུང་གསར་དུ་བཟོ་ཡང་མི་བྱའ།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐད་དེ་མི་ཞིག་ཡན་ལག་རིངས་པའི་ནད་
 ཀྱིས་མནར་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གྱུར་མ་ཟད། མི་རྣམས་ཀྱི་བར་ཕན་
 ཚུན་འབྲེལ་བའང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་སྒྲས་ཅི་དགོས། དེ་ནི་ཚང་
 མས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཞིག་ཡིན།

སྐད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ནི་དེའི་ཅ་བའི་ཐ་སྒྲུང་

གྱི་འགྱུར་བ་ལས་ཆེས་དལ་བ་ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་
 སྒྲོད་ཚུལ་དེ་དུས་སྐབས་མང་པོ་འི་རིང་ལ་ཆགས་ནས་སྐད་དང་''
 ལ་རུས་ལྟར་འདྲིས་ཟིན་པས་དེའི་འགྱུར་བ་ནི་ཙ་མའི་ཐ་སྙད་ལས་
 དལ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟགས་
 སྤྱ་འགྲོ་བ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟགས་ཚང་མ་སྤར་ལས་ཀྱང་
 དག་པ་དང་ལྟགས་པར་འགྱུར་བ། ཚུལ་ལྟགས་གསར་པ་ཆགས་
 པ་བཅས་ཡིང་། འོན་ཀྱང་བར་སྒྲོད་ཚུལ་གྱི་ཙ་མ་ནི་དུས་ལྟན་
 ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་ཏེ། ལོ་
 རྒྱས་ཐོག་ནས་གསལ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་དེས་དུས་སྐབས་མང་''
 པོ་ཞིག་གི་རིང་ལ་སྤྱོ་ཚུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་ལྟགས་པར་སྤྱབ་
 ཐབ་པའི་ཀྱིན་གྱིས་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཀྱི་བར་སྒྲོད་ཚུལ་དང་ཙ་མའི་ཐ་སྙད་ནི་''''
 སྐད་ཀྱི་གཞི་ཙ་དང་། དེའི་ཁྱད་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་
 ཤེས་དགོས་སོ། །

ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་བ་ལྟར་སྐད་ཀྱི་ངོ་པོ་ནི་ཆེས་''
 བརྟན་པོ་དང་། ལྷ་བཅུགས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བ་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱས་བརྟག་དབྱུད་བྱེད་མཁན་ལ་ལས་དེར་ཡ་
 མཚན་དུ་འཛིན་པ་ཅི་མ་ལས། གནས་ཚུལ་འདྲིར་རྒྱ་མཚན་བཤད་

པ་བྱས་མེད། རོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྐད་
 གྱི་ངོ་བོ་བརྟན་པ་ནི་དེ་ཉིད་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ཙུ་བའི་ཐ་སྤྱོད་
 གྱི་ངོ་བོ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཏུ་རུ་ཀའི་
 རང་རིགས་སྤུ་འཁྱར་བའི་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་ཤུག་
 གི་རིང་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོས་པལ་ཁན་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་་་་
 བཅད་གཏུབ་དང་། གཏོར་བ། འཇིག་པ་བཅས་བྱས་པར་
 བརྟན། སྐབས་དེར་པལ་ཁན་མི་རིགས་ཁག་གི་ཐ་སྤྱོད་ལ་འཁྱར་
 བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ནི་ཏུ་རུ་ཀའི་མིང་དང་ཆོག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཚུར་་་
 ལེན་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་འབྱེད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་རུང་། པལ་
 ཁན་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་སྐད་ཙུ་བཟླག་ཏུ་མ་སོང་་་་
 བར་བསྐྱོད་ཡོད་པ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། སྐད་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱོད་ཚུལ་
 དང་ཙུ་བའི་ཐ་སྤྱོད་མ་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །

དེས་ན་སྐད་དང་དེའི་ཆགས་ཚུལ་ནི་དུས་སྐབས་གཅིག་གི་
 རིང་ལ་ཆགས་པ་མིན་ཞེས་ཆོག་ཤིག་བཅད་ཆོག སྐད་ཀྱི་ཆགས་
 ཚུལ་དང་། དེའི་བདེ་སྤྱོད་ཚུལ། ཙུ་བའི་ཐ་སྤྱོད་བཅས་ནི་དུས་
 སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེང་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཙུ་བ་ནི་བྱན་གཡོག་དུས་སྐབས་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤུ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ནས་ཆགས་ཡོད་པ་རིགས་

པས་དབྱད་ན་གཤམ་བྱུང། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ནི་ཐུབས་ཆག་ཡིན་
 ཞིང་ཙམ་པའི་ཐ་སྟེད་ཀྱང་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེར་
 བད་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་དོ། །བད་སྟོང་ཚུལ་དེ་ཞན་པ་ཞིག་ཡིན་
 རུང་གང་ལྟར་བད་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་དུ་བཙི་དགོས་སོ། །

ཐོན་སྐྱེད་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐུས་ནས་གྲལ་རིམ་བྱུང་''''''
 ཞིང་། ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་ཐོག་མར་
 ཆགས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལས་དོན་དོ་དམ་བྱེད་ཆེད་དུ་ཅུང་ཟད་
 གསལ་བའི་ཡིག་ཐོ་དགོས་པ་དང་། ཚོང་ལས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་
 གྲིས་གཏོང་ཡིག་གསལ་པོ་འབྲི་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་མཁོ་གཤམ་ཆེས་ཆེ་
 བྱུང་། གཞན་ཡང་པར་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དང་། པར་བརྒྱབ་
 པའི་དཔེ་ཆའང་རིམ་བཞིན་ཐོན། དེར་བརྟེན་སྐད་འཕེལ་དྲི་
 འགྱུར་བ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྐབས་སྡེ་བ་དང་ཚོ་བ་
 མང་པོར་བྱེ་ཞིང་ཁ་འཐོར་བ། ཡང་མཉམ་དུ་འདྲམས་པའམ་
 འདྲམ་པ་བཅས་བྱུང་། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་རྒྱལ་
 ཁབ་བྱུང་བ་དང་། གསར་བཞེ་ལངས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 ལམ་ལུགས་གསར་ཉིང་བཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་
 གིས་སྐད་དང་དེའི་གོང་འཕེལ་ལ་འགྱུར་བ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བྱུང་།

འོན་ཏེ་སྐད་ཀྱི་འཕེལ་ཚུལ་ནི་སྟངས་གཤམ་གོད་པ་དང་འདྲ་

བར་བསམས་ནས་དང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་དེ་མེད་པར་བཟོས་ནས་.....
 གསར་པ་ཞིག་དར་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་ནོར་འབྲུལ་གི་ཏུ་ཆེན་པོ་
 ཡིན། གནས་ཚུལ་དངོས་ནི་སྐད་འབྲུལ་ཐབས་དེ་དང་ཡོད་ཀྱི་
 སྐད་མེད་པར་བཟོ་བ་དང་། སྐད་གསར་པ་ཞིག་གསར་ཏུ་བཟོ་
 བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་
 གནད་ཆེ་བ་དེ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་ལྷགས་སུ་གཏོང་བའི་.....
 ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིག་པར་ཏུ་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ནས་
 རྒྱ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲི་བྱར་དང་། ཅིག་ཅར་
 ཏུ་རྒྱུང་པ་རྣམས་མེད་པར་བཟོས་ནས་གསར་པ་འཇུགས་པའི་...
 ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་ངོ་
 པོ་གསར་པ་དང་ཆགས་ཚུལ་གསར་པའི་རྒྱ་ཆ་རིམ་བཞིན་གསོའ།
 རྒྱ་རྒྱུང་པ་རིམ་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་ནས་བྱུང་བའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐད་ཀྱི་འབྲུལ་རིམ་ལ་དུས་མཚམས་ཡོད་
 པར་སྒྲི་བའི་ལྷགས་དེས་སྒྲི་བྱར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་ཞིག་དགོས་པ་
 དང་། དེ་ནི་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུང་པ་ཞིག་ནས་རྒྱ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་
 འཕྲོ་ཚུལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དབང་.....
 གིས་ལྷགས་དེ་ནི་མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐུན་ཞིག་.....
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན།

སྐད་རིགས་ཤིག་གི་གནད་ཆེ་ཤོས་ནི་དེའི་བརྒྱུད་ཚུལ་དང་།
 ཅ་བའི་ཐ་སྟད་ཡིན་ལ། སྤྱི་རན་སེའི་འགྱུར་ལྔ་གྲུ་རིམ་གྱི་
 གསར་བཞེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རན་སེའི་སྐད་ཀྱི་བརྒྱུད་ཚུལ་དང་ཅ་
 བའི་ཐ་སྟད་མེད་པར་མ་གྱུར་པར་མ་བྱེད། འགྱུར་བའང་ཆེར་
 མེད་པས་སྤར་བཞིན་བསྟུང་ཡོད། སྤར་བཞིན་བསྟུང་པར་མ་བྱེད།
 ད་ལྟར་ཕྱ་མཐུད་ནས་སྤྱི་རན་སེའི་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟུང་ཡོད།
 ལྷག་པར་དུ་ལོ་ལྔ་དུག་ཅེས་གྱི་རིང་ལ་དེང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་མེད་པ་
 བཟོ་བ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་གསར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ (སྐྱོ་བུར་དུ་
 སྐད་ཀྱི་གསར་བཞེ་ལངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་) གདམ་དེ་གད་མོ་བློ་
 བ་ཞེས་ཡིན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་དགོས་སོ། །

མར་ཁི་སེའི་རིང་ལྷགས་ལ་སྐད་རིགས་ཤིག་གི་རྒྱ་རྒྱུང་པ་
 དེ་ནས་རྒྱ་གསར་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་སྐྱོ་བུར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་
 དང་། དེང་ཡོད་ཀྱི་སྐད་མེད་པར་བཟོས་ནས་སྐད་གསར་པ་ཞེས་
 བསྐྱུན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ངོ་པོ་གསར་པའི་རྒྱ་ཆ་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་བསྟུང་གིང་། ངོ་པོ་རྒྱུང་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཉམས་
 བྱིང་མེད་པར་གྱུར་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། སྐྱོ་བུར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་སྐྱོ་ལྷགས་ལ་འཆར་
 བའི་སྐྱོ་མཐུན་རྣམས་ལ་གདམས་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུང་པ་དེ་རྒྱ་

གསར་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་སྐབས་སྒྲོ་བུར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་ཞིག་.....
 དགོས་པའི་ཚུལ་ལྟགས་དེ་སྐད་འབེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྦྱར་ན་མི་
 འཕྲོད་པར་མ་ཟད། མང་གཞིའི་རིགས་དང་སྟང་གི་བཀོད་པའི་
 རིགས་ཀྱི་སྒྲི་ཚགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་དག་ལ་སྦྱར་ན་འང་དུས་
 དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོད་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། འགལ་ཁྲའི་
 གལ་རིམ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲི་ཚགས་སུ་སྒྲོ་བུར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འགལ་ཁྲའི་གལ་
 རིམ་མེད་པའི་སྒྲི་ཚགས་སུ་སྒྲོ་བུར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་དེ་དགོས་པ་
 མེད། དཔེར་ན། རང་རིས་ལོ་བརྒྱད་ནས་བཅུའི་བར་ལ་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་པའི་འབྲུར་ལྷན་གལ་རིམ་གྱི་ཁེར་རྒྱང་ལམ་ལྟགས་
 དེ་སྒྲི་ཚགས་རིང་ལྟགས་ཀྱི་བྱན་མོང་ཞིང་རའི་ལམ་ལྟགས་སུ་
 གྱུར་པ་དེ་ནི། སྟང་གསེབ་དུ་འབྲུར་ལྷན་གལ་རིམ་གྱི་དཔལ་
 འབྲུར་ལམ་ལྟགས་རྟིང་པ་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་སྒྲི་ཚགས་རིང་.....
 ལྟགས་ཀྱི་ལམ་ལྟགས་གསར་པ་འཛུགས་པའི་གསར་བཞེ་ཞིག་
 ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བསྐྱར་བཀོད་དེ་སྒྲོ་བུར་བའི་ཐབས་ཏེ་དེང་
 ཡོད་ཀྱི་སྤྱད་དབང་གཏོར་ཞིང་སྤྱད་དབང་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་
 ནས་བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྟང་གསེབ་ཀྱི་འབྲུར་ལྷན་གལ་རིམ་
 གྱི་ལམ་ལྟགས་རྟིང་པ་དེ་རིམ་བཞིན་ལམ་ལྟགས་གསར་པར་གྱུར་

ནས་བྱང་བ་ཡིན། བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། དེ་ནི་གོང་ནས་འོག་དུ་བྱས་པའི་གསར་བརྗེ་ཞིག་ཡིན་ལ།
བརྒྱུད་བཞོད་དེ་ནི་དེང་ཨོད་ཀྱི་སྤྱད་དབང་དང་། ཞིང་པ་
དམངས་བྱིངས་ཀྱིས་གོང་བཀྱར་བྱས་ཏེ་གྲུབ་པ་དེས་བྱས་པ་རེད།

ཁ་ཅིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཤོག་དུ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱེས་པའི་་་་
དཔེ་མང་པོ་ཨོད་པ་དེ་དག་གཞིར་བཟུང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེས་པ་
ནི་སྒྲོ་བྱར་བའི་འཕྲོ་འགྱུར་ཏེ་ངོ་ བོ་རྩིང་པ་ཞིག་ནས་ངོ་བོ་་་་་་
གསར་པ་ཞིག་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྐད་གསར་པ་་་
ཞིག་ཆགས་ཏེ་བྱང་བ་ཡིན་པར་གྲེས་བྱ་བ་ཅིས་ཟེར། དེ་ནི་རྩ་བ་
ནས་ནོར་བ་ཡིན།

སྐད་བསྐྱེས་པ་དེ་ལོ་འགྲུབ་གས་ཤིག་རིང་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་་་
སྐད་གཞན་ཞིག་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་ངེས་པ་རྩིད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་་་་
འབྲས་བུ་མ་ཡིན། སྐད་ཆ་བསྐྱེ་བ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ཚེ་མང་པོའི་རིང་
ལ་བྱ་དགོས་པས་སྒྲོ་བྱར་དུ་འཕྲོ་འགྱུར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྩ་
བ་ནས་བརྗོད་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་སྐད་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་མཐར་སྐད་དེ་གཉིས་་
ཀ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐད་གསར་པ་སྟེ་སྐད་གསུམ་པ་ཞིག་འབྱུང་་
སྤྱད་ཅིང་། དེའི་ངོ་ བོ་གོང་གི་སྐད་གཉིས་དང་གང་ཡང་མི་འདྲ་

བར་བསམས་ན་དེ་ཡང་ནོར་འབྱུལ་ཡིན། དོན་དངོས་ཀྱི་ཤོག་སྐད་
གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་ཕལ་ཆེར་དེའི་ནང་གི་གཅིག་ལ་རྒྱལ་
ཁ་ཤོབ་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བད་སྟོང་ཚུལ་དང་ཅ་བའི་ཕ་སྟངས་ཉམས་
འཛིན་པར་མ་ཟད། སྐད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ལྟར་མུ་མཐུད་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། སྐད་གཅིག་
སོས་དེ་རིམ་བཞིན་རང་གི་ངོ་ བོ་བཞུག་ནས་ཉམས་གིང་མེད་་་
པར་འགྱུར་རོ། ।

དེར་བལྟས་ན་སྐད་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྐབས་སྐད་གསུམ་་་
པ་ཞིག་གསར་དུ་ཡོང་མི་སྲིད་ཀྱི། དེའི་ནང་ནས་གཅིག་ལྟར་
བཞིན་སྟོང་ཅིང་། དེའི་བད་སྟོང་ཚུལ་དང་ཅ་བའི་ཕ་སྟངས་ཀྱང་
ལྟར་བཞིན་སྟོང་པར་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་ལྟར་མུ་མཐུད་དེ་འཕེལ་ལོ། ।

གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་པའི་སྐད་ཀྱིས་་་
ཕམ་པའི་སྐད་ནས་མིང་འགའ་གས་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་་་
སྟངས་ཇི་མང་དུ་གཏོང་བ་དེ་བདེན་ཅུང་། དེས་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་
པའི་སྐད་དེ་ཉམས་སུ་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་
དར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། བྱ་ཅུ་སྟེའི་སྐད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།

དེ་འབེལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིང་ལ་མི་རིགས་འགའ་ཤམ་གྱི་སྐད་་་
དང་བསྐྱེས་ཏེ་བྲིངས་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་པ་རེད།

ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནང་དུ་སྐད་གཞན་པ་རྣམས་་་་་
ལས་མིང་མང་པོ་སྤངས་ནས་ཆ་ཇི་ཆང་དུ་བཏང་ཡང་། ཟུ་རུ་
སྤྱི་སྐད་མ་ཉམས་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཇི་
ཆོགས་དང་དར་རྒྱས་ཇི་ཆེར་གྱུར་ཡོད།

ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྦྱོན་སྦྱ་ཅམ་་
མ་བུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་སྟོན་
ཚུལ་དང་ཅ་བའི་ཐ་སྙད་རྣམས་བབྱང་ནས་ཐུ་མཐུད་དེ་གོང་དུ་་་
སྤེལ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་འབེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟར་འབེལ་
རྒྱས་བུང་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན།

སྐད་བསྐྱེས་པའི་བཤད་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེས་སྤྱུ་ལེན་གྱི་
སྒྲ་རིག་པར་པན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མི་ཤོགས་ངེས་ཅན་ཡིན། སྒྲ་
རིག་པའི་ལས་འགན་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་སྐད་འབེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་་
ལ་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྐད་བསྐྱེས་
པའི་བཤད་པ་ཞེས་པ་དེས་ལས་འགན་དེ་སྒྲུབ་མི་བྱུང་པར་མ་་་་
ཟད་ངོས་ཀྱང་ཟིན་བྱུང་མེད། དེས་ནི་ལས་འགན་དེ་གཏན་ནས་
མ་མཐོང་བའམ་མ་གྲིས་པ་རེད།

དྲི་བ། བྱ་ར་ལྷ་ད་ལྷེ་བདེན་དོན་ཞེས་པའི་གསར་པ་ལྷ་
 འགྱུར་ཐོག་རང་མོས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲིར་ཚྱེད་པ་བྱས་པ་
 པ་དེ་འགྲིག་གསལ་མི་འགྲིག་

ལན། དེ་ལོས་འགྲིག་

ཕྱོགས་གང་གི་ཐད་ནས་སྒྲ་རིག་པའི་གནད་དོན་དེ་ཐག་པ་
 གཙོད་དགོས་པའི་སྒྲིར་ཚྱེད་པ་དེ་མཇུག་ཇོགས་མཚམས་ཤེས་པ་
 ཡང་ཡང་། ད་ལྟར་ཚྱེད་པ་ཐོངས་འདིས་པན་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོགས་ཡོད་ཅིས་བཤད་ཆོག་

གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ཚྱེད་པ་བྱེད་པའི་རིང་ལ་ཀྱང་དབྱང་དང་སྒྲི་
 མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྒྲ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཁང་ནང་དུ་ཆོན་པ་
 རིག་དང་ཆོན་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་པ་ལྷ་
 ལྷགས་སྤྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་བ་རེད། སྒྲ་རིག་པའི་
 འགོ་བྱིད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལེན་གྱི་སྒྲ་རིག་པ་ལ་སྒྲིན་ཅུང་པ་
 ཟད་བཞེད་བསམ་མཁན་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་
 ཅིང་། ཐ་ན་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་གི་「གྲུབ་མཐུན་གསར་པ་」ཞེས་
 བྱ་བར་སྒྲིན་བཞེད་ཅུང་ཟད་བཞེད་དགོས་བསམ་མཁན་ལའང་པ་
 གཉའ་གཞོན་དང་བཀག་འགོག་བྱས། སྒྲ་རིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་
 དང་ཞིབ་དབྱེད་པ་ལྷན་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཆུང་ [མཆན་ ༡༥]

འདས་པོ་འི་ལྷགས་འཛིན་པར་སྐྱོན་བཟོད་བྱས་པའམ། མ་ཅུར་
གྱི་གྲུབ་མཐུན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ནུས་པ་རུང་ཟད་བརྟན་ནའང་གོ་
ས་མེད་པ་བཟོ་བའམ་གོ་ས་འབྲེལ་པ་བཅས་བྱེད། སྐྱེ་རིག་
པའི་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཤས་འགོ་བྱིད་གྱི་གོ་སར་འཛིག་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་

གིས་མ་ཅུར་གྱི་གྲུབ་མཐུན་གྱིང་མེད་དུ་བབྱང་བ་ཅེས་གྱིས་སོ། །

གལ་ཏེ་བསམ་འཆར་མི་འདྲ་བའི་ཅོད་པ་དང་། རང་
མོས་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཟོད་པ་གཉིས་མེད་ན་ཚན་རིག་འབྲེལ་རྒྱས་''
དང་ཡར་ཤོན་གང་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཚང་མས་ཁས་ལེན་པ་''
ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚང་མས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་དོན་དེར་
མཐོང་རྒྱུ་དང་གཏུག་རྒྱུ་གྱི་དོག་བཟིམ་བྱས་ཤོག་སྤུ་ལེན་གྱི་
སྐྱེ་མཁན་ནུས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་གཏན་ནས་མེད་སྟུང་''
པའི་རང་ལམ་རང་དགག་གི་འགོ་བྱིད་མཁན་ཚོགས་ཁག་གཅིག་''
གིས་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་གཏན་ནས་མེད་པར་''
བཟོས་ཏེ་རང་ཉིད་གོ་ས་མཐོན་པོ་ཞིག་དུ་བརྟན་པོར་གནས་བྱུང་
པ་དང་རང་སྤང་གང་དུས་ཚོག་པའི་ཐབས་སྦྱོད་པ་རེད།

དཔེ་ཞིག་བཞག་ནས་བཤད་ན། པ་ཁྲུ་སྒྲོབ་དེབ།

[མཆན་ ༡༥] (མ་ཅུར་གྱིས་པ་ཁྲུ་ས་ཆར་དཔེ་བྱིད་བྱེད་ཆེད་''

བཅུམས་པའི་སློབ་དེབ་ཀྱི་མིང་།) ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙུམ་པ་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོས་པ་དང་པར་བསྐྱུན་མི་ཚོག་ཅིས་བསྐྱུགས་པ་...
 ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་འགོ་བཟུང་བ་བཅུན་དབང་ཅན་རྣམས་
 (སློ་མཐུན་མི་ཤན་ཉིན་ནོ་སྤྱུས་དེ་དག་ལ་མ་ཨུར་གྱི་དགོ་ཕྱག་...
 ཟེར།) ཀྱིས་བཀའ་པལ་ནས་ཡང་བསྐྱུར་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་།
 སྐྱུན་འདོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སློབ་གྲྭ་བ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་དེབ་
 ཀྱི་གས་སྤྱ་བཅུག་པ་རེད། སྤར་ནས་མ་དགོས་པ་བྱས་པའི་སློབ་
 དེབ་ཅིག་ཡང་བསྐྱུར་ཡོན་དན་མ་གཏོགས་སྐྱུན་ཅ་བ་ནས་མེད་...
 པའི་སློབ་དེབ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་མགོ་སྐྱོར་བཏང་བ་...
 ཡིན། གལ་ཏེ་ངས་སློ་མཐུན་མི་ཤན་ཉིན་ནོ་སྤྱུ་དང་སྤྱ་རིག་པའི་
 ལས་བྱེད་གཞན་དག་རྣམས་དང་པོ་ཡིན་སྟུམ་པ་མ་བྱས་ན་ངས་...
 ཁོ་ཚོ་འི་བྱ་བ་དེ་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་གནོད་པ་ཞིག་རེད་...
 ཅིས་སྟོད་པར་ངས།

གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་བྱང་བ་རེད་ཟེར་...
 ན། དེ་ནི་སྤྱ་རིག་པའི་ལས་རིགས་ནང་དུ་གཤེད་དམག་ཨ་ལ་
 ཁི་ཆེ་ཡི་སྤྱ་ལྟ་བུའི་བཅུན་དབང་སྐྱུར་བའི་ [མཆན་ ༡༥] ལས་...
 ལྷགས་ཀྱིས་དགོ་སྐྱུན་ལ་མི་ལྟ་དང་བྱ་སྤྱོད་བཅུན་པོའི་རིགས་ལ་
 བསྐྱུལ་མ་བཏང་བར་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན།

ཚུད་པ་ཐེངས་འདིས་པན་ཆེན་པོ་ཐོགས་ཡོད་ཟེར་པའི་་་
 གྱུ་མཚན་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་གཤེད་དམག་ཨ་ལ་ཁ་ཆེ་ཡེ་རྩུ་ལྟ་བུའི་་་
 ལམ་ལུགས་དེ་གསལ་ཆེན་དུ་བརྟོན་པར་མ་ཟད། ཅ་མེད་དུ་
 བཤང་བས་སོ། །

ཚུད་པ་ཐེངས་འདིའི་པན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཁོ་ན་མིན།
 དེས་སྒྲ་རིག་པའི་ལས་རིགས་ནང་གི་ལམ་ལུགས་རྟིང་པ་ཅ་མེད་་
 དུ་བཤང་བར་མ་ཟད། སྒྲ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་
 གི་ཐོག་མེངས་པའི་སྒྲ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་གསལ་ཆེན་དུ་བརྟོན་་་
 ལ། མེངས་པ་དེ་ཆེན་རིག་དེའི་འགོ་བྱིད་ཚུགས་ཁག་གི་ནང་དུ་
 རྒྱགས་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཚུད་པ་དེ་མ་བྱུང་གོང་དུ་མ་ཨར་
 ཀྱི་དགོ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ངན་པ་་་
 རྣམས་བཀའ་ནས་བཞག་ཀྱང་། ཚུད་པ་འགོ་ཚུགས་ཆེས་དེ་
 དག་གི་ཐབས་ཟད་དེ་མ་བཤད་ཐབས་མེད་བྱུང་ནས་དེ་དག་གིས་་
 གསར་འགྱུར་ཐོག་ཚུལ་བྱིས་ནས་བཀོད་པ་རེད། འོ་ན་གནས་
 ཚུལ་ངན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཨར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ནས་
 ནང་འགལ་དང་། རྟོར་འབྱུང་དང་། ཞིབ་དབྱུང་བྱས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ད་དུང་མ་ཐོབ་པ། ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པ་བཅས་མང་པོ་
 བཟུང་ཡོད། མ་ཨར་གྱི་「དགོ་ཕྱག་」ཁྱིད་ཚུལ་ད་རེས་ཚུད་

པ་བྱེད་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་དེ་དག་མ་བཤད་པའི་དོན་གང་''
 ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཐུར་ཁྱོད་ཚོས་དོན་དེ་དག་ལ་སེམས་འཁྱར་མ་
 བྱས་པ་རེད། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཚོས་སྒྲོན་ཆད་ཚན་རིག་པའི་འདུ་
 བེས་བཟུང་སྟེ་གསང་བ་མེད་པའི་ངང་ནས་དེ་དག་དང་པོར་མ''
 བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

མ་ཨུར་གྱི་「དགེ་ལྷན་རྒྱལ་སྐྱེས་」གྱིས་དེའི་ནོར་འཁྱུལ་''
 「འགའ་ཤས་」ཁས་སྤངས་པའི་ཇེས་སྤྲང་ཁོ་ཚོས་བཟོ་བཅོས་
 བྱས་པའི་མ་ཨུར་གྱི་གྲུབ་མཐུན་བརྟེན་ན་མ་གཏོགས་སྤྱུ་ལེན་གྱི་
 སྒྲ་རིག་པ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་མི་བྱུང་སྟེ་མ་པ་དང་།
 གྲུབ་མཐུན་དེ་ནི་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷན་གྱི་གྲུབ་མཐུན་ཞིག་ཡིན་
 སྟེ་མ་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་མི་འགྲིག་ རང་རེས་མ་ཨུར་གྱི་
 「མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷན་གྱིས་」དེ་སྤྱོད་གང་གྲུབ་བྱེད་དགོས། མ་
 ཨུར་གྱིས་རང་ཉིད་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་''
 སྟེ་མ་སྟེ་འབད་པའང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷན་པ་''
 ཞིག་འགྲུབ་མ་བྱུང་། ཁོས་ནི་「འཁྱུར་མེད་གྲལ་རིམ་རིག་
 གནས་ཕྱོགས་ཁག་」དང་「ཁྱུ་རུ་སྤྱི་འཁྱུར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་
 ཚུམ་པ་པོའི་མཉམ་ཚུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁག་」ཅིས་བྱ་བ་དང་འདྲ་
 བར་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མིན་དུ་བཅོས་''

པ་ཅམ་ཞིག་ཡིན།

མ་ཨར་གྱིས་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དུ་མི་དག་པ་དང་མར་ཁི་
 སའི་རིང་ལྷགས་དང་འགལ་བའི་བཟོད་ཚུལ་ཞིག་བཅུག་ནས་སྒྲ་
 ཀྱང་སྒྲིང་གི་བཀོད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དེས་རང་ཉིད་དང་སྒྲ་རིག་པ་
 གཉིས་ཀ་མགོ་འཕྲུལ་དུ་བཅུག་པ་རེད། སྤུ་ལེན་གྱི་སྒྲ་རིག་
 པ་ནི་དེ་འདྲི་བཟོད་ཚུལ་ནོར་འབྲུལ་ཅན་གྱི་ཕྱག་ནས་འབྲེལ་
 རྒྱུ་ཡིང་མི་སྤྲོད་དོ། །

ཡང་མ་ཨར་གྱི་སྒྲ་རིག་པར་བཟོད་ཚུལ་ནོར་འབྲུལ་ཅན་
 དང་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་
 ནི་སྒྲ་ལ་「གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་」ཡིད་ཅིས་བྱ་བ་དེ་ཡིན། དེས་
 ཀྱང་ཁོ་རང་དང་སྒྲ་རིག་པ་གཉིས་ལ་མགོ་འཕྲུལ་དུ་བཅུག་གོ།
 སྤུ་ལེན་གྱི་སྒྲ་རིག་པ་ནི་མི་རིགས་དང་སྒྲ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་
 འབྲེལ་རིམ་ཀྱན་དང་འགལ་བའི་བཟོད་ཚུལ་འདི་སྤྲོད་ཕྱི་
 རྒྱུ་ཡིང་མི་སྤྲོད་དོ། །

མ་ཨར་གྱིས་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་མར་ཁི་སའི་རིང་ལྷགས་
 དང་འགལ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། འུ་ཤོ་བ། མི་གཞན་ཚང་
 མར་བྱུང་གསོད་བྱས་པའི་བཟོད་སྒྲུང་སྒྲིམ་བསྐྱད་ཅིང་། མ་
 ཨར་གོང་གི་སྒྲོན་འཁྲུག་མཁས་པའི་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་གི་ལག་ཁྲིམ་

ཚང་མ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཁས་མི་སྒྲངས་པ་རེད།

མ་ཨར་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱད་པའི་ཐབས་དེ་...
 མེས་མ་གཙོ་ བོད་སྐྱེ་པའི་རིང་ལུགས་རེད་ཅེས་ས་བསྐྱགས་གནས་
 བསྐྱགས་བྱས་ཡོད། རོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་བཤད་ན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་སྤྱད་པའི་ཐབས་དེ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།
 རོན་ཀྱང་མ་ཨར་གྱི་མེས་མ་གཙོ་ བོད་སྐྱེ་པའི་རིང་ལུགས་དངོས་
 ཡིན་པའི་སྐད་གདངས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བཞིའི་དབྱེ་ཐབས་ [མཆན་༡༥]
 ཞེས་པ་དེ་ལས་དག གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱི་མ་དེས་སྐྱེ་ལ་ཞིབ་
 དབྱད་བྱེད་པའི་བྱ་བར་བསྐྱལ་མ་གཏོང་བྱུང་། ཇིས་མ་དེས་མི་
 རྣམས་མལ་དུ་ཉལ་ནས་སྒྲིང་པོ་བཞི་ལ་མངོན་པར་བརྟོད་རྒྱ་དེ་...
 གཞིར་བྱས་ཏེ་རོན་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱུའི་བསྐྱལ་མ་ཞིག་...
 ལས་གཞན་གང་ལའང་མི་ཡན།

མ་ཨར་གྱིས་སྐད་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཞིབ་དབྱད་བྱེད་འདོད་...
 ཡོད་མཁན་ཚང་མར་བྱད་གསོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགག་པ་བཏང་སྟེ་དེ་...
 དག་ནི་སྐད་ཀྱི་བྱེ་མོ་ [མཆན་༡༦] ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐུན་འཛིན་...
 མཁན་གྱི་དྲགས་ཤིག་རེད་སྟེ་མ་པ་བྱེད། རོན་ཀྱང་སྐད་ལ་གཉིན་
 ཉི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བརྟོན་དུ་མེད། དཔེར་ན། སི་ལ་
 སྤྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་ལ་གཉིན་ཉི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་ཡོད་པར་གྲེ་...

ཚེས་མེད། མི་རིགས་དེ་དག་གི་སྐད་ཀྱི་གཉིས་ཉི་ལྔ་པུའི་འབྲེལ་
བར་ཞིབ་དབྱད་བྱས་ན་སྐྱ་རིག་པས་སྐད་འབྲེལ་ཀྱས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་
ལ་བརྟག་དབྱད་བྱེད་པར་ཕན་པ་ཤིན་དུ་ཆེ། 「སྐད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་」
ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐུན་དང་དོན་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཙམ་''
མེད་པ་ནི་སྤྱི་ཙམ་ཅི་དགོས།

མ་ཨར་གྱི་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེའི་「དགེ་
ཕྱག་རྣམས་」ཀྱི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་
ཨར་གྱི་སྒྲོན་ལ་སྐྱ་རིག་པ་གང་ཡང་མེད་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐྱ་
རིག་པ་ནི་མ་ཨར་གྱི་「གྲུབ་མཐུན་གསར་པ་」ཞེས་པ་དེ་བྱུང་''
བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ཡོང་བར་བྱས།
མར་ཁེ་སི་དང་ཨོན་གཡ་སི་གཉིས་དེ་དག་ལས་ཁོངས་ཆུང་ཞིང་།
ཁོང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཁོ་ཚོ་འི་ཚུད་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་རྗེས་''
གཙོ་བོར་སྤྱི་བའི་རིང་ལྷགས་ནི། མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱི་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་རྣམས་འབྲེལ་བའི་འབྲས་པུ་ཡིན་
སྟེ་མ་པ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ན་ཚུད་བྲེངས་འདིར་སྤྱུ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་རིག་''
མཁན་རྣམས་ནང་གི་བསམ་སྒྲོ་ནོར་འབྲེལ་རྣམས་གསལ་རྗེན་དུ་''
འདོན་པར་ཡང་ཕན་ཡོད།

ངའི་བསམ་པར། མ་ཨར་གྱི་ནོར་འབྲུལ་ལས་རང་རེའི་
སྐྱ་རིག་མཁན་ཇི་ཅམ་གྲོལ་ཐུར་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་དང་སང་གི་ཉན་
ཁ་དེ་ལས་གྲོལ་ཐུར་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན།

ངའི་བསམ་པར། སྐྱ་རིག་མཁན་ནང་གི་གཤེད་དམག་
ཨ་ལ་ཁི་ཆེ་ཡེ་སྐྱ་ལྟ་བུའི་བཙན་དབང་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས་མེད་་་་
པར་བཟོ་བ་དང་། མ་ཨར་གྱི་ནོར་འབྲུལ་ལས་གྲོལ་བ། མར་
ཁི་མའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱ་རིག་མཁན་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་པ་བཙས་་་
ནི་སྤྱུ་ལེན་གྱི་སྐྱ་རིག་པ་གོང་འཕེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་་་་
ཡོང་བུ་བའི་ལམ་འབར་ཞིག་གོ། ||

༡། །སྒྲ་རིག་པའི་སྒྲིང་གི་དྲིལ་སྒྲིང་
པའི་དྲིལ་སྒྲིང་གི་དྲིལ་སྒྲིང་ [མཆན་ཨ་]

འདི་ནི་ཁྲོ་མ་ཕྱུག་ཁི་ར་གེ་ཉིན་ཉི་ཁོ་ལྔ་ལ་

བཏང་བའི་ཡིག་ལན་ཡིན།

མོ་མཐུན་ཁི་ར་ཤེ་ཉིན་ཉི་ཁོ་ལྷ་ལ་ཉུ་གུར།

ངས་ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་ཐུང་བ་གཤམ་དུ་གསལ།

དང་པོ། གེ་བ། ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྐད་ནི་མང་གཞི་

མིན་པར་མ་ཟད་སྤྱིར་གྱི་བཀོད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་འདུག

འོ་ན་སྐད་ནི་མང་བཞི་དང་སྟེང་གི་བཀོད་པ་བཅིས་ཀར་ཨོད་་་་

པའི་སྒྲང་སྟེང་དཔྱིག་ས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་

གམ། ཡང་ན་རྒྱུད་ཅི་དེ་དག་གི་བར་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་

གཅིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཡིན་ཤིང་མི་ཆེར་མ།

ལན། རྒྱ་ཆོག་ལ་གྱི་སྒྲུང་མིང་ཡིན་པའི་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་གཞི་

དང་སྒྲིང་གི་བཀོད་པ་བཅས་ཚུད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་.....
 ཀྱན་ལ་བྱན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པ་...
 ཞིག་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 ལས་དོན་སྐྱབ་སྐབས་མང་གཞི་དང་སྒྲིང་གི་བཀོད་པ་དང་བཅས་...
 པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་གཞན་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ། །འོན་
 ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་ཀྱན་ལ་བྱན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ལྷན་...
 སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དེ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དེ་ལས་ཞིབ་པར་
 བརྟགས་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་ནམས་བར་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་
 ཡོད་།

གནད་འགག་གང་ལ་ཡོད་ཅི་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་
 ནམས་ལ་ངོ་བོ་བྱན་མོང་བ་འདིའི་ཁར་ད་དུང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱན་...
 མེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རེ་ཡོད་ལ། བྱན་མེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གིས་
 སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་སྤྱོད་པན་ཚུན་དབྱེ་བྲལ་ཡོད་པར་མ་ཟད།
 དེ་དག་ནི་ཆེན་རིག་ལ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེན་། །མང་གཞིའི་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དེས་དཔལ་འབྱོར་ཕྱག་སྤྱི་ཚོགས་...
 ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིང་གི་བཀོད་པའི་
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་དེས་ཆབ་སྤྱོད་དང་། བཅའ་
 བྲིམས། མཐོང་རིག ལྷ་བ་གཞན་དག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱི་

ཚེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་རང་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་བཅའ་ཁྲིམས་སྟགས་ཀྱི་
 ལས་ལུགས་བཟོ་བ་དེ་ཡིན། སྐད་དེ་སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་སྤང་སྲིད་
 གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆས་ཅི་་་་
 ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་སྐད་ནི་སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་
 སྐྱབ་སྐྱབས་མི་ནམས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡི་བྱད་
 དང་། སྤྱི་ཚེགས་ནང་དུ་བསམ་སྒྲོ་བཟུང་ཅིས་བྱེད་པའི་ཡི་བྱད།
 མི་ནམས་ཀྱི་བར་པན་ཚུན་གོ་བར་སྒྲིད་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་་་་
 བྱ་བ་མཐུན་དག་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཡི་བྱད་ཡིན། བྱ་བ་དེ་
 དག་གི་ནང་དུ་ཐོན་སྒྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ། ཆབ་
 སྲིད་དང་རིག་གནས། སྤྱི་ཚེགས་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་སྐར་གྱི་འཆོ་
 བ་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐུན་དག་ཚུད་ཡོད། ཁྱད་ཆས་དེ་དག་ནི་སྐད་
 ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་དེ་དག་སྐད་ཁོ་ནར་
 ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆས་ཡིན་སྟབས་སྐད་དེ་རང་ཚུགས་བྱབ་པའི་ཚན་
 རིག་ [མཆན་²⁹] རྟེན་སྤྱི་རིག་པའི་བརྟག་དབྱེད་བྱ་ལྟལ་ཞིག་དུ་བྱུར།
 གལ་ཏེ་སྐད་ལ་ཁྱད་ཆས་དེ་དག་མེད་ན་སྤྱི་རིག་པ་དེ་ཚན་རིག་་་་
 རང་ཚུགས་ཅན་ཞིག་དུ་འབྱུར་མི་སྲིད།

མདོར་ན། སྐད་ནི་མང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་

མ་ཟད། རྟེན་གྱི་བཀོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདྲ་མི་གཏོགས་སོ། །

སྐད་དེ་མང་གཞི་དང་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་བར་གྱི་སྐད་སྤྱོད་
 「བར་མ་」 ཞིག་དུ་བཞག་ན་འདྲ་མི་རིགས། དེ་འདྲའི་སྐད་སྤྱོད་
 「བར་མ་」 ཞིག་ཙམ་བ་ནས་མེད་པས་སོ། །

འོ་ན་སྐད་དེ་སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་ཕྱོད་སྤྱོད་རྣམས་པའི་གསུང་སྤྱོད་
 བཞག་ན་འགྲིག་གསུང་། དཔེར་ན། ཕྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཨ་བུད་གསུང་
 སྤྱོད་བཞག་ཚུགས་གསུང་ཟེར་ན། སྐད་དང་ཕྱོད་སྤྱོད་ཨ་བུད་གཉིས་
 རྟེན་འགའ་གསུང་ནས་དངོས་སུ་འདྲ་བ་ནི། ཕྱོད་སྤྱོད་ཨ་བུད་
 དང་སྐད་གཉིས་ཀས་གྲུ་རིམ་ཚང་མར་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་ཅིང་།
 སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གྲུ་རིམ་མི་འདྲ་བའོ། ། གསུང་རྟེན་གྱི་ཨ་བུད་
 རྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྤྱོད་བྱུང་། གསུང་རྟེན་དེ་ཉིད་སྐད་
 དེ་ཕྱོད་སྤྱོད་ཨ་བུད་ཀྱི་གསུང་སྤྱོད་བཞག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཟུང་
 ན་ཨ་བུད་གསུང་ཟེར་ན། མི་འགྲིག་ དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཛིན་
 མི་རུང་།

སྐབས་གཅིག་ལ་མ་ཨར་གྱིས་རང་གི་བཟོད་ཚུལ་ 「སྐད་」
 རི་མང་གཞིའི་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ཨ་བུད་ ཞེས་པར་དགག་པ་བྱེད་
 མཁན་བུང་རྟེན་ 「བཟོ་བཅོས་」 བྱས་ཏེ་ 「སྐད་ལ་ཕྱོད་སྤྱོད་ཨ་བུད་
 ཨ་བུད་ཨ་བུད་」 ཟེར། མ་ཨར་གྱིས་སྐད་ཕྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཨ་བུད་གསུང་

སྤྱ་བཞག་པ་དེ་མི་འགྲིག་ཟེར་ན། དེ་འང་མི་འགྲིག་ ཁོས་
ཡོངས་སྤྱ་ལོར་བ་རེད།

གནད་འགག་དེ་གང་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། སྐད་དང་ཐོན་སྐྱེད་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་འདྲ་ས་ནི་ངས་ད་ལྟ་བཞད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན། རོན་
ཀྱང་སྐད་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བར་ཅ་བ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
བར་ཡོད། ཁྱད་བར་དེ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་དངོས་ཇུས་
འདོན་བྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཀྱིས་གང་ཡང་འདོན་མི་བྱབ་པའམ་ཐ་
སྐད་ཁོ་ན་ལས་མི་ཐོན་ནོ། །དེ་ལས་གསལ་བར་བཞད་ན། ཐོན་
སྐྱེད་ཡོ་བྱད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ཇུས་འདོན་བྱབ། རོན་
ཀྱང་བཞད་མ་ཐག་པའི་མི་དེ་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་སྐད་མ་གཏོགས་''
ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱད་མེད་ན་དངོས་ཇུས་གང་ཡང་འདོན་མི་བྱབ།
གལ་ཏེ་སྐད་ཀྱི་དངོས་ཇུས་འདོན་བྱབ་ན་ཁ་བདེ་བའི་མི་རྣམས་''''
འཇིག་རྟེན་ཐོག་གི་ཆེས་ཕྱག་པའི་མིར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། གྲི་བ། མར་ཁེ་སི་དང་ཨོན་གལ་སི་གཉིས་
ཀྱིས་སྐད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བསམ་སྒྲོ་དངོས་སྤྱ་མཚན་པའི་མངོན་
སྤྱ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་མངོན་སྤྱ་གྱི་ལག་ལེན་
དུ་པབས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཞག་ཡོད་ཅིང་། ཡང་མར་ཁེ་སི་
ཞལ་སྤྱ་ནས་རྟོག་པ་ནི་སྐད་དང་བྲལ་ནས་ཡོད་མི་སྤྱི་ཅིས་''''''''

གསུངས་ཡོད། བྱིད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྐྱ་རིག་པས་གང་ཞིག་ལ་
ཚད་བབྱང་ནས་སྐད་ཀྱི་གོ་བ་དང་། བཟོད་བྱའི་རིག་པ།

[མཆན་ ༢༢] བཟོད་བྱའི་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ། ཚུམ་གྱི་ནམ་འགྲུར་གྱི་
རིག་པ་བཅས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་སམ། ཡང་ན་སྐྱ་རིག་
པའི་བརྟག་དབྱེད་བྱ་བྱལ་ནི་ རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ།

ལན། བཟོད་བྱའི་རིག་པ་ནི་སྐྱ་རིག་པའི་ནང་གི་གནད་
འགག་ཆེ་བའི་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ། མིང་དང་མིང་གི་གོ་བའི་ཐད་
ལ་ཆ་མཚོན་ན་སྐད་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པ་ལ་གལ་གནད་ཆེས་ཆེ་བ་
ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་དུ་སྐྱ་རིག་པའི་ནང་དུ་བཟོད་
བྱའི་རིག་པར་བཙེ་མཐོང་འོས་འཚམས་གིག་འཛོག་དགོས།

འོན་ཀྱང་བཟོད་བྱའི་རིག་པའི་གནད་དོན་ལ་བརྟག་དབྱེད་
དང་དེའི་དབྱེད་གཞི་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་ཕན་པར་དཔག་་་་
ཚུལ་ཚད་ལས་འདེམ་མི་རུང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་དག་གང་བྱུང་
བྱུང་དུ་སྟུང་ན་མི་འགྲིག ངའི་བསམ་པར་སྐྱ་རིག་མཁན་འགའ་

བོད་ཡིག་དོན་ལྷུས་བྱེད་པོའི་མཆན། དེས་ལན་འདི་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རང་
དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡོད་དགོས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
གསེས། སྐད་ཅེས་པ་དེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བསྟུན་དགོས་ཀྱང་གཞུང་གོང་འོག་
གི་ཐ་སྟོན་སྟོན་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་མ་བཅོས་སོ།

གས་ཀྱིས་བཟོད་བྱའི་རིག་པ་ལ་མགོ་འཕྲོམས་ནས་སྐད་ནི་བསམ་
 གྲོ་དངོས་སུ་མཚོན་པའི་མངོན་སུམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྐད་དེ་
 བསམ་གྲོ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་མགྲོང་་་་་
 རུང་བྱེད། སྐད་དང་བསམ་གྲོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བརྟུང་
 ཟུ་བཅུགས་ཀྱིས་སྐད་ནི་འཇིག་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་
 མེད་ནའང་གནད་འགག་མེད་སྟུང་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཤམ་དུ་བྲངས་པའི་མ་ཁུར་གྱི་བཤད་པའི་གཏམ་ལ་་་་་
 གཟིགས་དང་།

「སྐད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་སྒྲ་ཤོག་ནས་བསམ་གྲོ་ ལྟོན་རུས་པ་་་
 ཅུམ་ཡིན། བསམ་གྲོ་དེ་བྱ་བ་ནི་བྱུར་མ་བརྟན་ནའང་བྱེད་རུས།
 ད་ལྟའི་ (སྐད་དང་ལྟན་པའི་) སྐད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་
 ཉི་རབས་སུ་གསར་དུ་བསྒྱུར་པའི་ཐག་རིང་བྱང་ལ་གཏན་ནས་་་་་
 ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ལག་ཆ་དེ་དག་ལ་ཤོར་འགྲོ་ཞིང་། བསམ་
 གྲོས་སྒྲོན་ཆད་མེད་སྒྱུད་བྱེད་མ་སྒྲིང་བའི་གྲུབ་འབྲས་གསར་པ་་་
 གསོག་འཇོག་བྱས་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མ་ཟད། སྐད་མཁོ་
 མེད་གྱུར་ཏེ་དེའི་ཚབ་མ་ལུས་པ་བྱེད་བྱུང་བོ། །མ་འོངས་པའི་
 སྐད་ནི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ལ་བརྟན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་
 པའི་ཨོ་བྱད་ནང་ནས་སྒྲེས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱུང་

ཆོ་སྐད་གང་ཡིན་ཡང་རུང་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དབེ་སྒྲིལ་དང་'' ''
 འབྲེལ་བའི་སྒྲིལ་ལྟ་བུ་སྐད་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་དགོས་པ་མེད་''
 བར་འགྱུར་རོ། ། (མ་ཨར་གྱི་གཞུང་ཚོམ་གཅིས་བསྐྱུས་ལས་
 དངས་པའོ། །)

「གསང་སྒྲགས་」 ལྟ་བུའི་ཚུགས་པ་ཞིང་དོན་མི་གོ་བའི་''
 གཏམ་དེ་མི་ཚང་མས་གོ་བྱུང་བའི་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན་གཏམ་འདི་''
 ལྟར་ཞིག་ཡིན་པར་ངེས།

༡ མ་ཨར་གྱིས་རྟོག་པ་དང་སྐད་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་''
 བར་འཛིན་པ་དང་།

༢ མ་ཨར་གྱི་བསམ་པར་སྐྱེ་བོ་འི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐད་
 ལ་མི་བརྟེན་པར་སྐད་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་བའི་ 「རང་བྱུང་གི་'' ''
 དངོས་རྒྱུ་」 ཞེས་པ་དང་ 「རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དབེ་སྒྲིལ་」 ཞེས་
 པ་ལས་བྲལ་བའི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་བྱེད་བྱུང་སྟུང་པ།

ག མ་ཨར་གྱིས་རྟོག་པ་དང་སྐད་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་''
 བར་ལྟ་བ་མ་ཟད། རང་བྱུང་གི་དངོས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 བྱེད་སྟུང་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་སེམས་གཙོ་བོར་སྒྲིལ་བའི་རིང་ལྷགས་
 ཀྱི་འདམ་རྒྱུ་ནང་དུ་བྱུང་བ་པ་བཅས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་སྒྲོ་ནི་ངག་གིས་མ་བརྟན་གོང་དུ་

སྐྱེ་བོ་འི་སེམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དང་སྐད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལྷགས་མེད་པར་གཅིར་བྱར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་
 ཅ་བ་ནས་མི་འགྲིག སྐྱེ་བོ་འི་སེམས་སུ་བསམ་སྒོ་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་
 པའམ་དུས་གང་ཞིག་ལ་སྐྱེད་ནའང་རུང་། དེ་དག་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆ་སྟེ་སྐད་ནང་གི་རིག་གཞུང་ཤོག་གི་ཐ་སྟོང་དང་སྒྱུར་བཤང་གི་
 མིང་ཚིག་གི་ཅ་བའི་ཤོག་མ་གཏོགས་སྐྱེ་ཞིང་གནས་མི་སྤྱད་དོ། །
 སྐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དང་། སྐད་ཀྱི་「རང་བྱུང་གི་དངོས་ཆས་」མེད་
 པའི་བསམ་སྒོ་གཅིར་བྱ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མེད། 「སྐད་དེ་བསམ་སྒོ་
 དངོས་སུ་མཚོན་པའི་མངོན་སུམ་ཞིག་ཡིན།」 (མར་ཁེ་སེས་
 གསུངས་སོ།) བསམ་སྒོ་ཞིག་ཡིད་མེད་ནི་སྐད་ལས་མཚོན།
 སེམས་གཙོ་བོར་སྒྲ་བའི་རིང་ལྷགས་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཀྱི་「རང་
 བྱུང་དངོས་ཆས་」དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐད་
 མེད་པའི་རྟོག་པ་སྟགས་མི་སྒྲུའོ། །

མདོར་ན། བཟོད་བྱའི་རིག་པ་ལ་ཚད་ལས་འདས་པའི་
 མཐོང་ཆེ་དང་། བཟོད་བྱའི་རིག་པ་གང་བྱུང་བྱུང་དུ་སྒྱུད་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས་མ་ཨུར་སེམས་གཙོ་བོར་སྒྲ་བའི་རིང་ལྷགས་པར་གྱུར་

བོད་ཡིག་དོན་ཁྲུས་བྱེད་བོད་མཆན། འདིར་སྐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ཞེས་པ་དེ་བོད་
 ཀྱི་རིག་གཞུང་དུ་སྒྲ་སྐྱེ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་དོགས།

པ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་བཟོད་བྱའི་རིག་པ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་དང་། མ་
མཐར་དང་དེའི་དགོ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྒྲོ་བདག་ས་པ་དང་གང་
བྱང་བྱང་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉི་མུ་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་ན་བཟོད་བྱའི་རིག་
པས་སྒྲོ་རིག་པར་པན་ཤོག་ས་ཆེན་པོ་ཡིང་།

གསུམ་པ། སྤྱི་བ། བྱིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་འཕྱོར་
ལུན་པ་དང་འཕྱོར་མེད་པའི་བསམ་སྒྲོ་དང་། ཉི་མ། གསལ་
ལྷག་ས། སྤྱོད་བཟང་གི་གཞི་བཅས་ཐུང་ཀར་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་
པ་དེ་གིན་དུ་འཐད། རྒྱང་མིད་དེ་དག་གི་གྲལ་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་
སྤྱད་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་ནང་དུ་སྟོན་ངེས་ཡིན་ལ། (སྐབས་འགར་
སྤྱད་ཀྱི་ནམ་པ་ཉི་མ་ཐུང་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་བྱིད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡང་
དག་པར་བཀོད་འདུག་པ་ལྟར་ལགས།) སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དངོས་ལ་
ཞིབ་འཇུག་དང་། ཉི་མ་པར་སྤྱད་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
སྐབས་སྤྱད་ཀྱིས་བཟོད་བྱར་གྲལ་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་རེད་ཟེར་
ན་ཆོག་གས་མི་ཆོག ཉི་མ་པར་དུ་སྤྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱའི་བསམ་སྒྲོ་
ཅས་དུ་མ་ཟད་མིས་བྱེད་པ་ལྟར་ལྟ་ཆུང་ཁྱི་ཉི་མུ་ཞིག་ཡིད་
སྟོན་སྐབས་མི་ནམས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་གྱི་བྱད་ཆོས་མངོན་པར་གསལ་
བར་བཞིན་གོ་དོན་དེ་དག་གི་གྲལ་རིམ་ངོ་བོ་འདྲ་སྟོན་པ་རེད་་་

ཟེར་ན་ཚོག་གམ་མི་ཚོག

ལན། མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན། བྱིད་གྱིས་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་བསམས་པ་ནི་གྲལ་རིམ་གྱིས་སྐད་ལ་ཕན་གཞིད་...
ཡོད་མེད་དང་། གྲལ་རིམ་གྱིས་རང་གི་མིང་དང་ཚོག་ཁྱད་པར་
ཅན་དག་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་ཡོད་དམ་མེད། མི་རྣམས་གྱིས་
གྲལ་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞིར་བཟུང་ནས་མིང་ཚོག་གཅིག་ལ་གོ་...
བ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དམ་མེད་བཅས་སོ། །

གྲལ་རིམ་གྱིས་སྐད་ལ་ཕན་གཞིད་དངོས་སུ་བྱེད་ཅིང་།

[མཆན་ ༢༩] སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དང་ཚོག་ཁྱད་པར་...
ཅན་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་འགར་མིང་ཚོག་གཅིག་ལ་གོ་བ་
ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་གྲེ་ཚེས་མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་དེར་བརྟེན་ནས་མིང་ཚོག་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་...
ནི་གོ་བའི་ཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟར་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་བྱན་མོང་...
བའི་སྐད་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་ལ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
མི་དམངས་ཀྱི་བྱན་མོང་བའི་སྐད་ཀྱི་ཕན་ཆ་ཉམས་སུ་གཏོང་.....
བའམ། དེའི་ངོ་པོ་སྐྱུར་བྱའ་ཅིས་གཏམ་ཐག་བཅད་མི་རུང་ངོ་།།

(?) མིང་ཚོག་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བཟོད་བྱ་ཐོག་གི་ཁྱད་
པར་ལྟར་སྐད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤིན་དུ་ཉུང་བས་སྐད་ཀྱི་ཁྱུ་ཆའི་བརྒྱ་ཆ་

གཅིག་ཅེས་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཅིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དེ་མིན་གྱི་མིང་
 ཚོག་ཆེས་མང་བ་ནི་དེ་དག་གི་གོ་བ་དང་འདྲ་བར་སྤྱོ་ཚོགས་གྱི་
 གྲལ་རིམ་ཚང་མར་བྱན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །

(༢) གྲལ་རིམ་གྱི་རང་མདོག་ལྡན་པའི་མིང་ཚོག་ནམས་
 བཤད་པའི་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཐོག་དངོས་སུ་ཡོད་མི་སྤྱོད་པའི་
 གྲལ་རིམ་གཅིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བར་གཞི་བབྱང་བ་མ་
 ཡིན་གྱི། དེང་སྐབས་གྱི་མི་དམངས་ཡོངས་གྱི་བྱན་མོང་བའི་
 བརྗོད་ཚུལ་གཞིར་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་མིང་ཚོག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དང་། སྐད་
 གྱི་གོ་བའི་ཐོག་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་དག་མི་དམངས་ཡོངས་གྱི་
 བྱན་མོང་བའི་སྐད་ཡོད་པ་དང་དགོས་གཤམ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། དེ་ལས་སྒྲིག་སྟེ་དེ་དངོས་སུ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ལོ། །

བཞི་པ། སྤྱི་བ། བྱིད་གྱི་གཞུང་གི་ནང་དུ་དཔག་ཚུལ་ཡང་
 དག་པའི་སྒྲི་ནས་མ་ཨར་ནི་མར་ཁེ་སེའི་རིང་ལྷགས་པའི་རྒྱང་
 འདྲིན་ཞིག་རེད་གསུངས་པ་དེར་བལྟས་ན་ང་ཚོ་ན་གཞོན་ནམས་
 དང་བཅས་པའི་སྤྱོ་རིག་མཁན་ནམས་གྱིས་མ་ཨར་གྱི་སྤྱོ་རིག་པའི་
 གཞུང་ཡོངས་རྒྱུགས་པར་དབྱུག་དགོས་སམ་མི་དགོས། (སྤྱོ་

མཐུན་ཆེ་ཁོ་ལ་ལྟ་དང་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ལྷ་མོགས་ཀྱིས་ཚུད་པ་བྱེད་
སྐབས་བཞད་པ་ལྟར།) མ་ཨར་གྱི་སྒྲ་རིག་པར་བརྟག་དབྱེད་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་ལེགས་ཆའང་ཁ་ཤས་ཡོད་ལ། རང་རིས་མ་

ཨར་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དུས་སྤང་དོན་གྱི་སྒྲ་ནས་ཁོ་འི་ཕན་''''
ཡོད་དང་ལེགས་ཆ་ནམས་སྤངས་ཆོག་གས་མི་ཆོག

ལན། མ་ཨར་གྱིས་བརྟམས་པའི་གཞུང་ཆོང་མ་ནོར་
འབྲུལ་ཁོ་ན་ག་ལ་ཡིན། མ་ཨར་གྱིས་གཞན་ལ་མི་བརྟན་པའི་
བྱུང་མཐུན་གསར་པ་ཞིག་འཇུགས་དགོས་བསམ་ནས་མར་ཁེ་སའི་
རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པའི་ནང་དུ་གོ་དོན་ལྡོག་པའི་ལྟ་བུ་
སྟེ་ནོར་འབྲུལ་གིན་དུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་ཨར་གྱིས་
ལེགས་ཤིང་ཕྱལ་དུ་བྱིན་པའི་གཞུང་ཡང་རེ་གཉིས་བྲིས་ཡོད།

གཞུང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཁོས་རིག་གཞུང་ཐད་ཀྱི་ཉམ་སེམས་''''
བརྗེད་དེ་སྐད་རིགས་ཁ་ཤས་ [མཆན་ ༢༡] ལ་བསམ་པ་ནས་''''
དག་དང་ཁ་གསལ་ཞིང་དོན་འདུས་པའི་སྒྲ་ནས་བརྟག་དབྱེད་''''
བྱས་ཡོད་ལྟམས་གཞུང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ནང་དུ་རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་
སྤང་དུ་རྒྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མི་ཉུང་བ་ཡོད། རིན་ཐང་ཆེ་ཞིང་
སྤང་དུ་རྒྱུང་བ་དེ་དག་སྤངས་ནས་བེད་སྤྱོད་དགོས་པར་གདོན་''
མི་ཟེར། ।

ལྔ་པ། གྲི་བ། སྐྱ་རིག་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱུ་ལེན་
 གྱི་སྐྱ་རིག་པ་གོང་སྤེལ་མ་བྱུང་པའི་ཅ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནང་གི་
 གཅིག་ནི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལྷགས་རེད་སྟམ་པས། སྐྱ་རིག་
 མཁན་ནང་གི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལྷགས་དེ་གང་ལས་མཚོན་དང་
 ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་བསལ་དགོས་སྐྱོར་ལ་བྱིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཇི་
 ལྟ་བུ་ཡིན། ང་ཚོས་དེ་ལ་དྲོགས་པ་ཞིག་བྱེད་སྟམ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ལན། མ་ཨར་དང་དེའི་「དགེ་ལྷག་རྣམས་」 ཀྱིས་མ་
 ཨར་གྱི་「གྲུབ་མཐུན་གསར་པ་」 ཞེས་བྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྐྱ་
 རིག་མཁན་ཚང་མ་ལ་「རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལྷགས་」 [མཆན་༢༥]
 རེད་ཅིས་ཉིས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་མཁས་པའི་
 བཤད་ཚུལ་མ་ཡིན།

མ་ཨར་གྱིས་བརྗོད་པའི་རིག་པ་ནི་དོན་མེད་ཀྱི་「རྣམ་
 པ་ཅམ་」 ཞིག་ཡིན་སྟམ་པ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་ནི་སྐྱོད་ཀྱི་གཞི་
 ཅ་ཡིན་སྟམ་པའི་མི་སྤྱ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་
 རིང་ལྷགས་པ་རེད་སྟམ་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་པའི་དྲོགས་ཡིན།

ངའི་བསམ་པར་「རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལྷགས་」 ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་ནི་「གྲུབ་མཐུན་གསར་པ་」 ཞེས་པ་དེ་གསར་དུ་བརྗོད་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་རིག་པའི་ཐད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་

འགལ་བའི་རིགས་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་ཆེད་དུ་རང་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །

སྤུ་ལེན་གྱི་སྐྱ་རིག་པ་གོང་དུ་སྤྲེལ་མ་བྱུང་བའི་སྐྱ་
མཚན་ནི་མ་ཨར་དང་དེའི་「དགོ་བྱུག་ནམས་」གིས་གསུང་དུ་
རྩོད་པའི་「ནམ་པ་ཅམ་གྱི་རིང་ལྷགས་」མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་རིག་
མཁན་ནང་གི་གསེད་དམག་ཨ་ལ་ཁི་ཆེ་ཡེ་སྐྱ་ལྟ་བུའི་དབང་སྐྱར་
བའི་ལམ་ལྷགས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཚད་དམར་བའི་རྒྱན་གྱིས་
ཡིན། མ་ཨར་དང་དེའི་「དགོ་བྱུག་ནམས་」གི་གསེད་དམག་
ཨ་ལ་ཁི་ཆེ་ཡེ་སྐྱ་ལྟ་བུའི་དབང་སྐྱར་བའི་ལམ་ལྷགས་བཅུགས་
གིང་། མ་ཨར་དང་དེའི་ལས་རྒྱུ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱ་རིག་པའི་
རིག་གཞུང་དཀྱགས་པ་རེད། གོང་སྤྲེལ་བྱུང་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་
བསམས་ན་དེ་གཉིས་མེད་པར་བཟོ་དགོས། ཉིས་སྐྱོན་དེ་དག་
སེལ་བྱུང་ན་སྤུ་ལེན་གྱི་སྐྱ་རིག་པ་དེ་ཉིར་ཞོ་བུལ་ནས་ལམ་
ཡངས་པོ་ཞིག་ལ་བསྐྱོད་དེ་སྤུ་ལེན་གྱི་སྐྱ་རིག་པ་དེ་འཇམ་སྤང་
གི་སྐྱ་རིག་པའི་ནང་ནས་ཨང་དང་པོར་འགྱུར་བར་གཤོན་མི་
ཟེར། །

རྩོ་སྐྱ་——ཕྱི་སྐྱ་ལེ་ཨར་ལོ་ལྔ་ཆེ་——སྤུ་ལེན་གྱིས་
༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ལ།

༡༡། སློ་མཐུན་ནམས་ལ་བཏང་ བའི་ཡིག་ལན། [མཆན་ ༢༥]

༥ སློ་མཐུན་སངས་རྒྱལ་ཡི་སྤྱོད་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན།

བཙེ་བའི་སློ་མཐུན་སངས་རྒྱལ་ཡི་སྤྱོད་ལ་ཉུ་རྒྱུར།

བྱིད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དང་ཀྱང་དབྱང་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་
ཁུངས་བརྒྱུད་ཁ་སང་མ་གཏོགས་ཕྱན་གྱི་ལག་དུ་མ་སོན་པས་ངས་
བྱིད་ལ་ཡིག་ལན་འབུལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་འགྲུངས་སོང་།

བྱིད་ཀྱིས་ངའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་དང་གོམས་སྐད་སྐོར་གྱི་
གཞི་འཛིན་སྤངས་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པར་ལོན་འདུག

གལ་རིམ་གྱི་གོམས་སྐད་ཅས་པ་དེའི་མིང་དག་ཅམ་ཞིག་
བཟོད་ན་ལོགས་སྐད་ཟེར་དགོས། དེས་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་ལས་དོན་མི་སྤྱོད་ཀྱི། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་མཐོ་གས་ཉུང་ཏེ་

ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཅིག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་དེ་
དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་ཅ་བའི་བྲ་སྟོང་ལོགས་སུ་
མེད་པས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་སྐད་རིགས་རང་ཚུགས་བྱབ་པ་ཞིག་
དུ་འབྲེལ་བྱས་ཡོང་མི་སྲིད་དོ། །

ས་ཕྱོགས་སམ་ས་ཁྲལ་ཞིག་གི་སྐད་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མི་
དམངས་བྱིངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྦྱབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་
བདེ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་ཅ་བའི་བྲ་སྟོང་ཡོད་ལྟོངས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་
ལ་ལ་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་པའི་རིང་ལ་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་ཀྱི་
གཞི་ཅར་འགྱུར་བྱབ་པར་མ་ཟད། མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་རང་
ཚུགས་ཅན་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཡོང་སྲིད། དཔེར་ན། ཟུ་རུ་སྤྱི་མི་
རིགས་སྐད་ཀྱི་གཞི་ཅར་གྱུར་པའི་ཟུ་རུ་སྤྱི་སྐད་ནང་གི་ཁོར་མེ་
ཁི་དང་ཨོ་རེལ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ [མཆན་ ༢༠] (ཁོར་མེ་ཁི་དང་
ཨོ་རེལ་ས་ཁྲལ་གྱི་ཁ་སྐད།) ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུའོ། །ཟུ་ཁི་
རན་གྱི་མི་རིགས་སྐད་ཀྱི་གཞི་ཅར་གྱུར་པའི་ཟུ་ཁི་རན་གྱི་སྐད་
ནང་གི་ཕོལ་བྲ་སྟོང་དང་ཁི་རེ་སྤྱི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཀྱང་ [མཆན་ ༢༠]
དེ་ལྟར་ཡིན། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐད་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་
ཆོས་མེད་པར་གྱུར་ནས་སྐད་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདྲིས་ཤིང་དེ་.....

དག་གི་ནང་དུ་ཐིམ་ནས་མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད།

དེའི་བྱ་རིམ་ནི་བཤད་མ་ཐོག་པ་ལས་ལྷོག་པའང་ཡོད་དེ།
 དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་བའི་ཆ་རྒྱན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་དག་མ་'''
 འཇོམས་པའི་དབང་གིས་ཚེ་པ་ཞིག་མི་རིགས་སུ་མ་གྱུར་གོང་ལ་
 དེའི་རྒྱལ་ཁབ་འཕྱོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཚེ་པ་དེའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་''''
 གླེང་ཀྱང་ཐོར་བ་རེད། གཅིག་གྱུར་གྱི་གླེང་ནང་དུ་ད་དུང་
 རང་གི་བྱད་ཚོས་མ་བཞུག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླེང་ནམས་སྤར་''''
 ཡར་འཕེལ་ནས་གླེང་རིགས་རང་ཚུགས་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་གཞི''
 ཅ་ཆགས་སྤོང་། དཔེར་ན་སོག་པོའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་གླེང་གི་གནས་
 རྒྱལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་གས་ཆེད། |

རྩོ——ཐོ——སི་དུ་ཡིན་གྱིས་ ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཚེས་

༡༡ ལ།

༥ གློ་མཐུན་བེལ་ཁིན་དང་སྤྱུར་རེར་

གཉིས་ལ་བདང་བའི་ཡིག་ལན།

བྱིད་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྱོར་བུང་།

བྱིད་གཉིས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་གནས་''''

ཚུལ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་པ་དང་། ཚུད་གཞི་གཞན་ཞིག་
གིས་ངས་སློ་མཐུན་ཁི་ར་གེ་ཉིན་ཉི་ཁོ་ལྟ་ལ་ཡིག་ལན་བཏང་བའི་
ནང་དུ་བཏག་དཔུང་བྱས་པའི་ཚུད་གཞི་དེའི་ཆབ་བྱས་པ་དེའོ། །

(༡) ངའི་ཡིག་ལན་དེའི་ནང་དུ་མ་ཨར་གྱིས་སྒྲ་དང་་་་
ལྟན་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་སྐབས་སྒྲ་དང་་
རྟོག་པ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དུ་བཙུགས་ནས་སེམས་གཙོ་པོར་སྒྲ་པའི་
རིང་ལྷགས་སུ་ལྷུང་བ་དེར་དགག་པ་བཏང་བ་ཡིན། དེར་སྟོས་
དང་། ངའི་ཡིག་ལན་དུ་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་གེས་པའི་སྒྲི་བོ་དབང་
པོར་སྒྲོན་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚན་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་
སྒྲི་བོ་དེ་རིགས་ཀྱི་བསམ་སློ་ནི་སྒྲ་དུ་རྒྱ་ཆའི་གཞི་ཙམ་སྟེང་དུ་
མ་གཏོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། སྒྲ་གེས་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཆ་
མཚན་ན་སྒྲ་དུ་རྒྱ་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བསམ་སློ་གཙུག་་
བྱ་ཞིག་ནི་ཡང་མི་སྲིད་ཅིས་བཤད་ཡོད།

ཁྱེད་ཚོས་དོན་གནད་དེར་བསམ་གཞིགས་གང་ཡང་མ་་་
བྱས་པར་དབང་པོར་སྒྲོན་ཤོར་ནས་སྒྲ་མི་གེས་པའི་འོན་ལྷགས་་
དག་ལ་དབེ་བཞག་པ་རེད། དེ་དག་གིས་སྒྲ་མི་གེས་པས་དེ་དག་
གི་བསམ་སློའང་སྒྲ་དུ་རྒྱ་ཆའི་གཞི་ཙམ་འབྱུང་མི་སྲིད། དེར་
དཔགས་ན་འདི་ནི་ཚུད་གཞི་གཞན་ཞིག་ཡིན་པས་ངས་དེའི་སྒྲོར་

མ་བཞད་པར་མ་བཞད་དགོས་དོན་ཡང་མེད། གང་ཡིན་
 ཟེར་ན། སྒྲ་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་གྱ་ལྟལ་ནི་སྒྲ་ཤེས་པའི་མི་
 དབང་པོར་སྒྲིན་མེད་པ་ཞིག་ལས། དབང་པོ་མ་ཚང་བས་སྒྲ་
 མི་ཤེས་པའི་འོན་ཀླགས་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་ཞིབ་འཇུག་གྱ་ལྟལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུད་གཞི་ཞིག་.....
 ཞིབ་འཇུག་གྱ་ལྟལ་གྱི་ཚུད་གཞིར་འབྲུལ་བ་རེད།

(༢) སྒྲ་མཐུན་བཤམ་ཁིན་གྱི་ཡི་གེར་བལྟས་ན་བྱིད་ཀྱིས་''
 「མིང་ལྡན་གྱི་སྐད་」དེ་སྒྲ་ལྡན་གྱི་སྐད་དང་「ལག་བཅའི་སྐད་」
 (མ་ཨར་ལྟར་ན་ལག་པའི་སྐད་ཅིས་ཟེར།) གཉིས་འདྲ་འདྲར་''
 བཞག་འདུག བྱིད་ཀྱི་བསམ་པར་ལག་བཅའི་སྐད་དང་མིང་ལྡན་
 གྱི་སྐད་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་པོའི་སྒྲ་ཚགས་སུ་མིང་
 ལྡན་གྱི་སྐད་མེད་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་
 མིང་ལྡན་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ནི་「ལག་བཅའི་སྐད་」ཅིས་གྱ་བ་དེ་ཡིན་
 པར་སྟམ་པ་འདྲོ། །

འོན་ཀྱང་སྒྲ་མཐུན་བཤམ་ཁིན་ལ་བསམ་སྒྲ་འདི་ལྟ་བུ་.....
 དངོས་གནས་ཡོད་ན་ནོར་འབྲུལ་ཤིན་དུ་ཆེ། སྒྲ་ལྡན་གྱི་སྐད་

པོད་ཡིག་དོན་ལྟས་བྱེད་པོའི་མཆན། ལག་བཅའི་སྐད་དང་སྒྲ་ལྡན་གྱི་སྐད་
 ཅིས་བ་ནི། རྣམ་འགྱུར་ལ་ལུས་ངག་གི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་དང་འདྲོ། །

དམ་མིང་ལྟ་གྱི་སྐད་ཁོ་ན་ནི་སྐྱོ་བོ་ལི་སྐྱོ་ཚྭ་གས་གྱི་ཤོག་དུས་་་་
 ནམ་ཡིན་ཡང་མི་ནམས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོ་་་
 བྱད་མཚྭ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཤོག་གི་སྐྱོ་བོ་ལི་སྐྱོ་
 ཚྭ་གས་གང་ཞིག་གས། བྲ་ན་ཆེས་ཆེས་སྐྱ་ལུས་བ་ཞིག་ཡིན་
 ནའང་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལྟ་གྱི་སྐད་མེད་བ་མི་སྤྱད་དོ། །ཆོ་བ་
 ཞིག་དཔེར་ན། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྐབས་གྱི་ཨོ་སེ་ཏ་
 མི་ཡ་པའམ་མེ་ས་པ་ [མཆན་ ༢༤] ལྟ་བུའི་ཆེས་ལུས་པའམ་དེ་
 ལས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱ་ལུས་པའི་ཆོ་བ་ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལྟ་
 གྱི་སྐད་མེད་བ་ཞིག་མའི་རིགས་བརྒྱད་བརྟག་དབྱེད་གྱི་རིག་པའི་་་
 ནང་དུ་མི་སྤྱང་དོ། །སྐྱ་ལྟ་གྱི་སྐད་ནི་སྐྱོ་བོ་ལི་སྐྱོ་རྒྱུས་ཤོག་
 དུ་མི་ནམས་དུད་འགྲོ་ལི་གས་ནས་བྱེ་བྲུབ་པའི་རྟོགས་པན་དང་།
 སྐྱོ་ཚྭ་གས་འཇུགས་པ། རང་གི་རིག་པ་སྤེལ་བ། སྐྱོ་ཚྭ་གས་
 གྱི་ཤོན་སྐྱོད་ཅ་འཇུགས་བྱེད་པ། རང་བྱུང་ཁམས་དང་འབྲུབ་
 ཅོད་བྱས་ནས་ནམ་པར་རྒྱལ་བས་ད་ལྟ་རང་རི་ཡར་ཤོན་ཞིག་དུ་
 འགྱུར་བ་སྟོགས་བྱེད་པའི་སྟོབས་སྤྲུགས་ཤིག་རེད།

དེའི་བྱུར་ལག་བརྟའི་སྐད་ཅེས་བ་ནི་ཤིན་དུ་ཐབས་རྟགས་་
 ཤིང་ཁྱབ་ཆུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་པན་བ་ནི་ཤིན་དུ་ཆུང་
 བས་བརྗོད་རིན་མེད་བ་ཞིག་ཡིན། དངོས་གནས་བཤད་ན་དེ་

སྐད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བྱ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གསལ། གཞན་
 ཞིག་གི་སྒྲི་ནས་སྒྲི་ལྟ་བུ་གི་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ཀྱང་བྱེད་མི་བྱུང་། མི་
 རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་དུས་སུ་སྐབས་འགར་རང་གི་སྐད་ཀྱི་
 ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ནན་དན་ཡོང་བའི་རོགས་རམ་བྱེད་བཅས་ཅམ་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བཅས་དེ་ནི་མཚོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་ནས་བཤད་ན་
 བྱུང་བའི་དུ་ཆུང་བ་ཞིག་ཡིན། ལག་བཅའི་སྐད་དང་སྒྲི་ལྟ་བུ་
 སྐད་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་བསམ་གྱི་མེད། དཔེར་ན། བསྐལ་བ་
 ལ་ཤོག་གི་ཤིང་གི་འཛོར་དང་དེང་སང་གི་ཆེས་གསར་བའི་
 འབྱུང་འབྱེན་འབྱུལ་འཁོར་གྱི་མཇུག་དུ་སྒྲི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་སོན་
 འདེབས་འབྱུལ་འཁོར་བཏགས་པ་གཉིས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་བསམ་མི་
 རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། །

(༣) དེར་བལྟས་ན་བྱེད་ཚེ་འཛོར་པ་གཙོ་བོ་ནི་
 འོན་ཀྱང་སྐགས་ཡིན་པ་ལས། སྒྲི་རིག་པའི་གནད་དོན་ནི་ཕལ་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྟམ་པ་ཡོད། བྱེད་ཚེས་ང་ལ་དྲི་བ་འགའ་གསལ་བསྒྲིན་པ་དེ་
 དག་ནི་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གསལ་པོར་
 མཛོན། འོ་ན་འགྲིག་གི་ བྱེད་ཚེས་ནན་དན་གྱིས་འདྲི་དགོས་པ་
 ཡོད་ན། ངས་བྱེད་ཚེ་འཛོར་པ་ཚམ་པར་བྱ་གྱི་ཡིན། འོན་
 ཀྱང་སྐགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། བྱེད་ཚེ་འཛོར་པ་བསྐྱེད་

བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བསམ་སྒོ་སྒྲེལ་མི་སྒྲེ། ཁོ་ཚོ་འཛིན་པ་པས་
 བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་བསམ་སྒོ་སྒྲེ་བཞིན་པ་ཡིན། འོན་ཀླགས་རྣམས་
 གྱིས་སྒྲེ་མི་ཤེས་ན་ཁོ་ཚོ་འཛིན་པ་པས་སྒྲེ་གྱི་རྒྱ་ཆའི་གཞི་ཅ་ལས་
 སྒྲེས་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་འོན་ཀླགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་ནི་གཅིར་བྱ་
 དང་། 「རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དབེ་སྒྲིལ་」(མ་ཨར་གྱིས་བདག་ས་
 པའི་མིང་།) དང་འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྟགས་ཟེར་ན། མ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་བྱུང་མི་སྤྱོད། འོན་ཀླགས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དེ་གཞི་
 གང་གི་སྟེང་དུ་སྒྲེ་བ་དང་མཆིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ཚོ་འཛིན་
 ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་འཚོ་བའི་ནང་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ལྕམ་
 ཀྱི་དབང་པོ། ལྷའི་དབང་པོ། ལྷའི་དབང་པོ་བཅས་ཕྱི་འཇིག་
 ཉིན་གྱི་ལྷལ་དང་། ལྷལ་དེ་དག་པན་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་དག་དང་
 བྱད་ནས་སྒྲེ་བའི་ཚོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བཅས་གཞིར་འཛིན་དགོས། ཚོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྟགས་མེད་ན་བསམ་སྒོ་ནི་སྟོང་པའམ་ནང་དོན་ཅིའང་་་
 མེད་པ་ཞིག་ཡིན། མདོར་ན་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

རྩོ——ཕྱི——སི་དུ་ཡིན་གྱིས་ ༡༩༥༠ ལོ་འོ་ཟླ་ ༥ ཚེས་

ཞེས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་སྤངས་ན་དབྱིབས་གཟུགས་སྒྲིམ་མི་མྱོད་་་
 བས་དབྱིབས་གཟུགས་རང་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཚོར་བ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་སྟེ་མ་སྒྲིམ་ཚོར་བ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཡིན།

༥ སྒྲིམ་བྱུང་རྟོ་ལོ་པོ་སྒྲིམ་ལ་བཏང་བའི་ཡིག་ལན།

བྱིད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྱུར་བྱུང་།

ཉི་ཆར་ལས་དོན་མང་བས་ཡིག་ལན་འབྲལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་་་
 འགྲངས་སོང་།

བྱིད་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྱུར་བྱུང་དུ་དོན་གྱིས་གཞི་འཛིག་ས་གཉིས་་་་་་
 ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་གཞུང་ཞིག་ལས་ལྷང་འདྲིན་པའི་སྐབས་སུ་
 གཞུང་དེར་བཞད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་དུས་རབས་དེ་ལ་སྤྱར་མི་
 དགོས་སྟེ་མ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་དུས་རབས་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་ཐོབ་པའི་མར་ཁི་སེའི་
 རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཉིད་དོན་དང་ངེས་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ན་ལོ་རྒྱུས་འབྲེལ་
 བའི་དུས་རབས་ཚང་མར་ཡང་དག་པ་ཡིན་དགོས་པས་དུས་གཏན་
 དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སྟེ་མ་པ་དེའོ། །

ངས་བལྟས་ན་གཞི་འཛིག་ས་དེ་གཉིས་ནོར་འབྲུལ་གྱི་དུ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འདྲིར་དབེ་འགའ་གས་བཤད་ན།

(༡) དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ནས་ལྔ་བཅུ་
བར་ལ་གླུ་སྒྲུབ་མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་མེད་པ་དང་། མ་ཅའི་རིང་
ལྷགས་གོང་དུ་འཕེལ་སྤངས་ཀྱང་བརྟན་ཅིང་ཞིག་གི་ངང་ནས་''
འཕེལ་དེ་བཅན་དབང་གི་འོག་དུ་མ་ཚུད་པའི་ས་ཤྲུལ་གསར་པ་''
ལ་རིམ་བཞིན་བྱུང་བྱས་ལས། མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
སོ་སོར་འཕེལ་རྒྱལ་མི་སྤྲོམས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་བྱེད་ལས་དར་''
རྒྱས་ཆེན་པོ་རང་མེད་པ་བཅས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེའི་སྐབས་སུ་མར་
ཁ་སྤོང་ཞིན་གལ་སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོ་ཆོགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་གསར་
བཟུང་རྒྱལ་ཁ་སྤོང་ཁབ་གང་ཞིག་གཅིག་ཕྱི་ནང་དུ་ཕྱོབ་མི་''
སྤྱོད་ཀྱི། ཤེས་རིག་དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོང་མཐའ་ཆེས་
མང་བའི་ནང་དུ་དུས་གཅིག་ལ་ཕར་ཁྱོལ་བྱེད་ན་གཞི་ནས་རྒྱལ་''
ཁ་ཕྱོབ་བྱུང་ཅིས་གཏམ་ཐག་བཅད་ཡོད། རྗེས་སུ་གཏམ་དེ་མར་
ཁ་སྤོང་རིང་ལྷགས་པ་ཆོང་མཐའ་སྤྲོ་བྱེད་པའི་གནད་དོན་དུ་གྱུར།

འོན་ཀྱང་དུས་རབས་ཉི་ལྔ་པའི་འགོ་དང་། ལྷག་པར་
དུ་འཛམ་གླིང་གི་དཔག་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གླུ་སྒྲུབ་མ་''

བྱང་སྒྲོན་གྱི་མ་ཙཱ་ལི་རིང་ལུགས་དེ་སྒྲིབ་སྒྲེམ་མ་ཙཱ་ལི་རིང་ལུགས་
 སུ་གྱུར་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མ་ཙཱ་ལི་རིང་ལུགས་དེ་
 ཤི་རན་པའི་མ་ཙཱ་ལི་རིང་ལུགས་སུ་གྱུར་པ། དམག་འབྲུག་གིས་
 འཛམ་གླིང་གི་བཙན་ཀླུ་རིང་ལུགས་དབྱང་ཁག་གི་ནང་དུ་སྤེལ་
 བྱས་མེད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་གསལ་པོར་ཐོན་པ། མ་ཙཱ་ལི་རིང་
 ལུགས་འཕེལ་སྤངས་མི་སྒྲིམས་པའི་ཚུལ་དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཀླུ་ཁབ་
 ཁག་གི་འགྱུར་མེད་གྲུ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ལངས་རན་པའི་དུས་
 སྐབས་སུ་བྱེ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པ་བཅས་ཚང་མས་ཤེས་
 རྟོགས་བྱུང་། དེ་སྐབས་སུ་ལེ་ཉིན་གྱིས་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་
 གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞིར་བབྱང་ནས་གཏམ་ཐག་བཅད་
 པ་ནི། འཕེལ་བའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་དེའི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་
 རིང་ལུགས་གྱི་གསར་བརྗེ་ནི་ཀླུ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྣམ་པར་
 ཀླུ་བྱུང་ངེས་ཡིན་ཞིང་། ཀླུ་ཁབ་སོ་སོར་གསར་བརྗེའི་སྒྲིན་
 ཚད་ཆ་མི་སྒྲིམས་སྐབས་ཤེས་རིག་རྒྱས་པའི་ཀླུ་ཁབ་ཚང་མའམ་
 ཆེས་མང་བའི་ནང་དུ་དུས་གཅིག་དུ་ཀླུ་ཁ་ཕྱོག་མི་སྤྱད་པས་་་་
 མར་ཁེ་ས་དང་ཨིན་གལ་སི་གཉིས་ཀྱི་ངེས་ཚོག་རྒྱིང་པ་དེ་ལོ་་་་
 རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་དང་མི་མཐུན་ཞེས་སོ། །

དེར་བརྟུན་ན་འདིར་རང་རེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀླུ་ཁ་

ཁའི་སྐྱོར་ཕྱག་བཅད་པའི་གཏམ་གཉིས་ཡིད་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་

འགལ་བར་མ་ཟད། པན་ཚུན་དངོས་སུ་རྒྱབ་འགལ་ཞིག་ཡིན།

ནི་ཅོས་ཆོས་ཁྲོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅམ་འཛིན་པའི་

མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དངོས་ལ་མི་དཔྱེད་ཅིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་

གནས་ཚུལ་དང་བྲལ་ནས་དོན་ལ་མ་བལྟས་པར་ཆོག་ཅམ་དངས་

ནས་ཕྱག་བཅད་པའི་གཏམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་

ནས་མི་འགྲིག་པས་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཡང་གཅིག་ནི་ཡོངས་

རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་འཕེལ་བའི་དུས་སྐབས་གང་དང་

གང་ལ་འདྲ་བུ་དགོས་ཅིས་བརྗོད་ཐོད། རོན་ཀྱང་མར་ཁེ་སའི་

རིང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཅོས་ཆོས་ཁྲོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་

ཅམ་འཛིན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནོར་འབྱུལ་མ་ཤེས་ན་མི་འགྲིག་

ཅིང་། ཁོ་ཆོས་ཕྱག་བཅད་པའི་གཏམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་པ་

ཡིན་པའང་མ་ཤེས་ན་མི་འགྲིག ཡིན་ནའང་དུས་དང་རྣམ་པ་

ཀྱན་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་ནའང་མི་འགྲིག ཕྱག་བཅད་པའི་

གཏམ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན་

བདེན་པ་ཡིན། མར་ཁེ་སའི་དང་ཨིན་གལ་སི་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་

བཅད་པའི་གཏམ་དེ་ནི་སྐྱོར་སྤེམ་མ་ཙམ་རིང་ལུགས་མ་བྱུང་གོང་

གི་དུས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ན་བདེན་པ་དང་། ལེ་ཉིན་

གྱིས་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་དེ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་་་་
 བྱང་བེན་པའི་དུས་སྐབས་ལ་བལྟོས་ནས་བཤད་ན་བདེན་པ་ཡིན།

(༢) ཨིན་གལ་སྤྱི་མཐུན་པའི་དུས་རིམ་ལ་དགག་པ་
 བཟོད་པའི་གཏམ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སྦྱོ་ཚོགས་རིང་ལུང་་
 གྱི་གསར་བཟེ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིས་པ་དེ་ངེས་
 པར་དུ་ཉམས་ཤིང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་སྦྱོ་ཚོགས་རིང་ལུགས་གསར་བཟེ་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་་་
 རང་རེའི་དང་ནང་གི་ནི་ཅོས་ཚོས་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅམ་
 འཛིན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དེ་གཞིར་བབྱང་ནས་དང་ལ་རང་
 རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཉམས་ཤིང་མེད་པར་འགྱུ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་ལས་ཁུངས་དང་རྒྱན་སྡོད་དམག་དབུང་རྣམས་མེད་པར་བཟོ་་་
 ཐབས་གང་སྟུར་གྱིས་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྤྱུ་ལེན་གྱི་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་་་
 ཀྱིས་འཇམ་སྒྲིང་གི་ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་་་་་
 གཏམ་ཐག་བཅད་པ་ནི། མ་ཅའི་རིང་ལུགས་པས་མཐུན་ནས་
 བསྒྲིབ་ཡོད་སྐབས་སྦྱོ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བཟེའི་རྒྱལ་ཁབ་་
 རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་མ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་དག་ཚང་མ་མ་ཅའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབང་འོག་དུ་ཡོད་པའི་

སྐབས་དེར་གསར་བཞེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོད་ཟེན་པའི་ཀྱུ་ཁབ་དེས་མ་
 ཅའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱོད་ཞུས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་གཏོར་དུ་མི་
 རུག་ལྷུ་པ་ཡོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཀྱུ་ཁབ་དང་། ཀྱུ་
 ཁབ་ཀྱི་ལས་ཁུངས། མུང་ཞིབ་ལས་ཁུངས། དམག་དབུང་
 ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་རུག་ཀྱི་མེད་པར་མ་ཟད། བྲམས་གང་
 དག་གི་སྒྲི་ནས་དེ་དག་ལ་ལྷགས་སྒྲི་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད།
 ལྷ་ཏུ་སྤྱི་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལྷགས་པ་ཉམས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པའི་
 གཏམ་ནི། ཨོན་གལ་སའི་ངས་ཚལ་དེ་ནི་ཀྱུ་ཁབ་ཚང་མའམ་
 ཆེས་མང་པའི་ནང་དུ་སྤྱི་ཚལ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱུ་ཁ་ཕྱོད་པའི་
 སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་ཀྱུ་ཁབ་གཅིག་ཁོ་ནའི་
 ནང་དུ་སྤྱི་ཚལ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱུ་ཁ་ཕྱོད་ཅིང་ཀྱུ་ཁབ་གཞན་
 དག་ཚང་མ་མ་ཅའི་རིང་ལྷགས་ཀྱི་དབང་འོག་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་
 ལ་སྤྱར་མི་རུང་ངོ་། །

དེར་བལྟས་ན་སྤྱི་ཚལ་རིང་ལྷགས་ཀྱི་ཀྱུ་ཁབ་ལྷ་མཐུད་
 དེ་གནས་དགོས་མིན་གྱི་སྒྲི་ལ་རང་རེར་ངས་ཚལ་མི་འདྲ་བ་
 གཉིས་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཡན་ཚུན་དངོས་སུ་ཀྱབ་འགལ་ཡིན་ནོ།

ན་ཅོས་ཚས་ཀྱི་པ་ལྷ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅམ་འཛིན་པའི་མི་
 ཉམས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ངས་

པར་དུ་ངེས་ཚེ་ག་དེ་གཉིས་ནང་ནས་གཅིག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་
 རྟོར་བར་ཆ་བཞག་སྟེ་སྤང་དགོས་ཤིང་། གཅིག་ཤོས་ནི་རྣམ་པ་
 ཀུན་དུ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ནས་སྟེ་ཚེགས་རིང་ལྷགས་
 རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་བའི་དུས་སྐབས་ཚང་མར་ཁྱབ་དགོས་ཞེས་ཟེར།
 རི་ཚོས་ཚོས་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅམ་འཛིན་པའི་མི་རྣམས་
 གྱི་རྟོར་བ་དེ་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལྷགས་པས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་
 དགོས་དེ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ངེས་ཚེ་ག་འདི་གཉིས་ཀ་བདེན་
 པ་ཡིན་ནའང་། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་མི་རུང་སྟེ།
 ངེས་ཚེ་ག་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེར་བདེན་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན། སྤུ་ལེན་གྱི་མར་ཁེ་སའི་རིང་ལྷགས་པའི་ངེས་ཚེ་ག་
 དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གམ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་
 པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཨིན་གལ་སའི་ངེས་ཚེ་ག་དེ་
 ནི། རྒྱལ་ཁབ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྟེ་ཚེགས་རིང་
 ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེས་མང་བའི་
 རང་དུ་སྟེ་ཚེགས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཤོབ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་
 བདེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཨིན་གལ་སའི་ངེས་ཚེ་ག་དེ་ལག་
 ལེན་བྱེད་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་གཞི་ནས་འཛོམས་
 བྱུང་བས་སོ། །

བཤད་མ་ཐག་པའི་དབེ་རེ་དག་ལྟ་བུ་ད་དུང་མང་དུ་ཡོད།

སྒོ་མཐུན་རྟོ་ལོ་ཕོ་སྒྱུ་ཡི་ཡི་གའི་ནང་དུ་བྲངས་པའི་སི་

དུ་ལེན་གྱི་ཚེ་མ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཁོད་པའི་སྐད་གྱི་སྐོར་གྱི་

ངས་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་རིགས་འགྲོའོ། །

སྒོ་མཐུན་རྟོ་ལོ་ཕོ་སྒྱུ་ཡིས་སི་དུ་ལེན་གྱིས་བཅུ་མས་པའི་

ཀློང་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་མར་ཁེ་སའི་

རིང་ལུགས་ལྟར་ལན་འདེབས་པ་ ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ནས། སྐད་

གཉིས་བསྐྱེས་ན་ཕལ་ཆེར་དེའི་ནང་གི་སྐད་གཅིག་དར་རྒྱས་སུ་

འགྲོ་ཞིང་གཅིག་ཉམས་པར་འགྱུར། དེར་བརྟེན་ན་སྐད་བསྐྱེས་

པ་ལས་སྐད་རིགས་གསར་པ་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་།

དེའི་ནང་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་ལུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམ་ཐག་

བཅད་པ་དེ་བྲངས་པ་རེད། ཡང་ཁོས། སི་དུ་ལེན་གྱིས་སྐུ་

ལེན་གྱང་ཁྲན་དང་ (ཕུའུ) གི་འབྲས་མའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོངས་བཟུ་

དུག་པའི་སྒྲ་ལྟུང་ལྟུང་གསལ་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ཚོགས་

རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དང་། སྒྱུ་ཚོགས་རིང་

ལུགས་སྐད་བཟླ་དུ་གྱུར་ནས་ནམ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བར་ལག་ལེན་དུ་

བརྟེན་བའི་སྐབས་སུ་མི་རིགས་ཁག་གི་སྐད་ནམས་བྱན་མོང་གི་

སྐད་ཅིག་དུ་མི་འགྱུར་ཐབས་མེད་ཡིན། བྱན་མོང་གི་སྐད་དེ་ནི་

ལྷ་རྩ་སྤྱ་ཆེན་པོ་འི་སྐད་དམ་འཇར་མན་གྱི་སྐད་སྐྱེས་གང་ཡང་
མ་ཡིན་གྱི། སྐད་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་གྲེ་ཆོམ་མེད་ཅིས་
གདམ་ཐག་བཅད་པ་དེའང་དྲངས་པ་རེད། སློ་མཐུན་རྟ་ལ་ཕྱ་
སྤྱ་ཡིས་ངེས་ཆོག་དེ་གཉིས་བསྐྱར་ཅིས་བྱས་ཏི་དེ་དག་མི་མཐུན་
པར་མ་ཟད། དན་ཚུན་དངོས་སྤྱ་རྒྱུ་འགལ་ཡང་ཡིན་པར་

མ་ཤོང་སྟེ་ཡིད་ལྷུ་ནས་ཁོང་གི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་གསལ་དོན།

「ཁྱིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཞུས་ནས་སྐད་བསྐྱེས་པའི་མཐུར་སྐད་གསར་
པ་ཞིག་དུས་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྤྱད་པ་ངས་ཤེས་བྱུང་། འོན་
ཀྱང་གཞུང་འདི་མ་བརྟོན་གོང་ལ་ཁྱིད་ཀྱིས་སྤྱུ་ལེན་གྱང་ཁྱོད་
དང་ (ཕུཅུ) གི་འབྱུས་མེད་ཆོགས་ཆེན་ཤིང་ས་བཅུ་དུག་པའི་
ཕྱོག་གི་སྤྱ་རྩ་གཞིར་བཟུང་ན། གྱང་ཁྱོད་རིང་ལུགས་ཀྱི་
སྐབས་སྤྱ་སྐད་སྤྱ་ཆོགས་བསྐྱེས་ནས་བྱན་མོང་གི་སྐད་གཅིག་དུ་
འབྱུར་ངེས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དེར་ངས་བདེན་དུ་བཟུང་བ་ལས་
གྲེ་ཆོམ་མ་བྱས་ ། ཞེས་ཟེར།

སློ་མཐུན་རྟ་ལ་ཕྱ་སྤྱ་ཡིས་ངེས་ཆོག་དེ་གཉིས་བར་གྱི་
འགལ་བ་མ་ཤོང་ཞིང་། འགལ་བ་དེ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་བསམ་
སློ་མང་པོ་བཏང་ནས་ངེས་ཆོག་ནང་གི་མི་བདེན་པ་དེ་སྤང་སྟེ་
དུས་ཆོད་དང་རྒྱལ་ཁབ་གང་དང་གང་ལ་འང་བདེན་པ་གཅིག་

འཇིན་དགོས་སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་གསལ་པོར་མངོན། འོན་ཀྱང་
བདེན་པར་འཇིན་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་མགོ་
མི་འཇོས་པས་མཐར་འགྲོ་ལམ་མེད་པར་ལུས་སོ། །ངེས་ཚག་
འདི་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་
རབས་ཁོ་ནར་བདེན་པ་ཡིན་པ་ནི་སློ་མཐུན་ཏེ་ལོ་ལོ་སྤྱི་ཡིད་ལ་
མ་འཆར་བ་རེད།

ནི་ཚེས་ཚེས་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅེས་འཇིན་པའི་
མི་རྣམས་པལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ཁོ་ཚེས་བྱ་བའི་ངོ་པོ་
ལ་ཞིབ་འཇུག་མཐར་ཐུན་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལུང་ཚག་གི་ནང་
དུ་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཆ་རྒྱུན་ལ་མ་བལྟས་པར་ཚོག་ཅེས་
བྲངས་པའི་མཐར་འགྲོ་ལམ་མེད་པ་ཞིག་མི་ཡོང་བྲབས་མེད་ཡིན།

འོན་ཏེ་བྱ་བ་དེའི་གནད་འགག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྲན་བྱ་ཞིག་
བྱས་ན་འགྲོ་ལམ་མི་འདུག་སྒྲུལ་པ་བྱེད་དགོས་དོན་ཅིར་མེད།
དེའི་གནད་འགག་གང་ལ་ཡོད་ཟེར་ན། མི་དྲུ་ལིན་གྱི་དེབ་རྒྱང་
「སྤྱི་རིག་པའི་སྒྲོར་གྱི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་མར་ཁེ་སའི་
རིང་ལུགས་ལྟར་ལན་བཏབ་པ」 དང་། མི་དྲུ་ལིན་གྱིས་དང་
གི་འབྲུས་ཚོགས་ཆེན་པོ་བྲངས་བཅུ་དུག་པའི་ཐོག་བཤད་པའི་
གཏམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པའི་དུས་རབས་ནི་ཅ་བ་ནས་མི་

འདྲ། དེར་བརྟན་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་ཀྱང་མི་འདྲོ། །

མི་དྲུ་ལྷན་གྱིས་དེབ་རྒྱུ་དེའི་ནང་དུ་བཤད་པའི་སྐད་་་་་་
 བསྐྱེས་པའི་སྐོར་གྱི་ངེས་ཚིག་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་བྱུ་ཚོར་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་མ་ཐོབ་གོང་གི་དུས་རབས་ལ་བཤད་པ་་་
 ཡིན། དུས་རབས་དེའི་ནང་དུ་བཤུ་གཞིག་གྲལ་རིམ་ནི་འཛམ་
 གླིང་ཐོག་དུ་དབང་སྐྱུར་བའི་གྲལ་རིམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མི་རིགས་
 རྣམས་དང་བྱན་དུ་བཀོལ་ལྷལ་རྣམས་ལ་སྐར་བཞིན་གཉེན་གཞོན་
 དག་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མི་རིགས་ཁག་རྣམས་ཐོགས་མེད་
 ཁེར་རྒྱུ་དང་པན་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་་་་
 ཁབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱ་བརྟན་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ་་་་
 དང་། མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་དབང་ཆ་མེད་པ་དང་། སྐད་
 རིགས་གཅིག་གིས་དབང་སྐྱུར་པའི་གོ་གནས་འཕྲོག་པའི་འབྲུག་་་
 འཛིང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་བསྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། མི་
 རིགས་ཁག་དང་སྐད་རིགས་ཁག་ཞིབ་དང་མཛེད་བཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་་་་
 རྣམས་མཉམ་ལས་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུ་མ་འཛོམ་པ་དང་། ལས་རིམ་
 ཀྱི་ཉིན་ཐོ་དེའི་ནང་དུ་བཀོད་པ་ནི་སྐད་རྣམས་མཉམ་ལས་དང་པན་
 རྒྱུ་འབྲེལ་རིགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྐད་འགའ་ཤས་གཞན་་་་
 དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་འགའ་ཤས་དར་རྒྱས་སུ་འཕྲོ་བ་སོགས་

གྱི་གནས་ཚུལ་ཡིད། གནས་ཚུལ་དེར་བརྟེན་དར་ཀྱས་སུ་འགྲོ་
བའི་སྐད་དང་ཉམས་འགྲོ་བའི་སྐད་གཉིས་ལས་མེད་པ་གསལ་ལ་ལ་
པོར་མངོན། སི་ཏུ་ཡིན་གྱི་ངེས་ཚིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆ་རྒྱན་ནི་
དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ངེས་ཚིག་དེར་སྐད་རིགས་གཉིས་བསྐྱེས་
པའི་ཆེས་སུ་སྐད་གསར་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་གི། དེ་དག་གི་ནང་
ནས་གཅིག་ཀྱལ་ཞིང་གཅིག་པམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཁོད་ཡིད་
པས་སོ། །

སི་ཏུ་ཡིན་གྱིས་དང་གི་འབྱས་ཚིགས་ཆེན་པོ་བྲེངས་བརྒྱ་
དྲུག་པའི་ཕྱག་བཤད་པའི་གདམ་གྱི་ནང་དུ་སྐད་རིགས་སྣ་ཚོགས་
འདྲིས་ནས་བྱན་མོང་གི་སྐད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོར་གྱི་ངེས་ལ་
ཚིག་གཞན་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་
བའི་དུས་རབས་གཞན་ཞིག་སྟེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་ཚོགས་ལ་
རིང་ལུགས་ཀྱལ་ཁ་ཕྱོག་ཅིན་པའི་ཆེས་གྱི་དུས་རབས་དེ་ཡིན།
དུས་རབས་དེར་འཛམ་གླིང་གི་བཙན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་མེད་པར་
འགྱུར་ཀྱ་དང་། བཟུ་གཞོག་གྲལ་རིམ་གཏོར་ཏེ་མི་རིགས་
ནམས་དང་བྱན་དུ་བཀོལ་ལྷལ་ནམས་ལ་གཉེན་གཞོན་བྱེད་པ་དེ་
མེད་པར་འགྱུར་བ། མི་རིགས་ཁག་གྲོགས་མེད་ཁིར་རྒྱུད་དུ་ལྷུས་
པ་དང་པན་ཚུན་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་ཚུལ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་

ཡན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་ཕྲག་ཉི་ཅུ་འགྲོ་བ། མི་
 རིགས་ཀྱི་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱེད་བྱུང་བ་ལྷོ་
 ཡོང་གྱ། རྒྱུ་ལ་གཉེན་གཞི་དང་རང་རིགས་སུ་སྦྱར་བའི་
 སྤྱི་དབང་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་བ། མི་རིགས་ཁག་གི་རྒྱུ་ལ་གཉེན་གཞི་
 མཉམ་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅུགས་ནས་ཡན་ཚུན་གྲོང་འབྲེལ་དུ་ལྷོ་
 གཏོང་བྱུང་བ་བཅས་ཡོང་། གནས་ཚུལ་དེ་དག་གྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འགའ་ཤས་ལ་གཉེན་གཞི་བྱེད་པ་དང་ཡམ་པར་འགྱུར་
 བ། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱི་ལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཅི་ལ་ཡོད། དེའི་
 ཆོ་འགྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡམ་ལྷོ་
 ཞིང་གཅིག་ཀྱི་ལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། མི་རིགས་ཁག་ནམས་
 དཔལ་འབྱོར་དང་། ཆབ་སྲིད། རིག་གནས་གང་ཐད་ནས་
 རྒྱན་རིང་མཉམ་ལས་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བྱུང་མང་ལྷོ་
 བའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་ས་ཁུལ་གཅིག་དུ་བྱུང་བའི་བྱུན་མོང་གི་
 རྒྱུ་ལ་བྱུང་བའི་ཞིང་། དེ་ནས་ས་ཁུལ་གཅིག་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་
 རྒྱུ་ལ་འཛུགས་སྒྲིལ་ཡོངས་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་བྱུན་མོང་བ་ཞིག་དུ་ལྷོ་
 འགྱུར་གྱ། རྒྱུ་ལ་འདི་ནི་འཇར་མན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཅུ་
 སུའི་རྒྱུ་ལ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་ལ་འདི་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ལ་ཡིན།
 དེ་ནི་མི་རིགས་ཁག་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ས་ཁུལ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྷོ་

ཉིང་བཅུད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་སྐད་གསར་པ་ཞིག་གོ།

དེའི་བྱུང་ངེས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་སྟེ་ཚིག་ས་འབེལ་...
བའི་དུས་རབས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྐྱུར་དགོས་པ་ཡིན།
ལྷག་པར་དུ་དེ་དག་དུས་སྐབས་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་
ངེས་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་དག་སོ་སོར་དང་
ཉིད་ཀྱི་དུས་རབས་སོ་སོར་བརྟེན་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་ཚིག་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་འགལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་། པན་ཚུན་དངོས་སུ་རྒྱབ་འགལ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་
ཟེར་བ་དེ་ནི་ན་བར་མི་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་མ་
ཅའི་རིང་ལྷག་ས་ཀྱིས་དབང་སྐྱུར་བའི་དུས་སྐབས་དང་སྟེ་ཚིག་ས་...
རིང་ལྷག་ས་ཀྱིས་དབང་སྐྱུར་བའི་དུས་སྐབས་གཉིས་ལ་འགལ་བ་...
མི་འབྱུང་བ་དང་། སྟེ་ཚིག་ས་རིང་ལྷག་ས་དང་མ་ཅའི་རིང་
ལྷག་ས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་བྱུང་པའི་འགལ་བ་མི་འབྱུང་...
བའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར། །

ན་ཅོས་ཚོས་ལྷོག་པ་ལྟ་བུ་དང་དཔེ་ཆ་ཅམ་འཛིན་པའི་...
མི་ནམས་ཀྱིས་མར་ཁྱིམ་མིའི་རིང་ལྷག་ས་དང་། མར་ཁྱིམ་མིའི་
རིང་ལྷག་ས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་དང་ངེས་ཚིག་བྱེ་བྲག་པ་...
འགའ་ཞིག་གི་ལྱང་ཚིག་སྐམ་པོ་ལྷོག་ས་བརྟོམས་བྱས་པ་ཞིག་...

ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚྭ་གསལ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགྱུར་
 ཟེན་རུང་ལུང་ཚྭ་དེ་དག་དུས་གཤམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་
 ལྟམ་པའོ། །ཁོ་ཚོ་འི་བསམ་པར་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་དང་
 རིས་ཚྭ་རྣམས་བསྟགས་ཤིང་སློ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལུང་ཚྭ་
 དེ་དག་དང་མ་པ་ཅམ་གྱིས་དོན་གནད་གང་ཡིན་ནའང་ཐག་
 གཅོད་བྱུང་བ་དང་། སློ་ལ་ཟེན་པའི་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་
 དང་རིས་ཚྭ་དེ་དག་ནི་དུས་རབས་དང་། རྒྱལ་ཁབ། འཚོ་
 བའི་གནས་ཚུལ་གང་དང་གང་ལའང་སྤྱར་ཚྭ་པའི་རིབ་བྱེད།
 འོན་ཀྱང་བསམ་སློ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་མཁན་ནི། མར་ཁི་སིའི་རིང་
 ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་གཏོགས་དེའི་ངོ་བོ་མི་མཐོང་བ་དང་། མར་
 ཁི་སིའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་པའི་གཏམ་དང་རིས་ཚྭ་སློ་
 ལ་བབྱུང་རུང་དོན་མི་རྟོགས་མཁན་འབར་ཞིག་ལས་གཞན་ལ་
 མེད་དོ། །

མར་ཁི་སིའི་རིང་ལུགས་ནི། རང་བྱུང་ཁམས་དང་སྤྱི་ཚྭ་
 འཕེལ་བའི་ཚེས་ཉིད་སྐོར་གྱི་ཚན་རིག་དང་། གཉེན་གཞོན་དང་
 བསྐྱ་གཞོག་སྤྱིང་བའི་མི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་གསར་བཞེ་སྐོར་གྱི་ཚན་རིག་
 དང་། སྤྱི་ཚྭ་གསལ་རིང་ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱན་དུ་རྒྱལ་ཁ་ཕྱོག་བྱེད་
 སྐོར་གྱི་ཚན་རིག་དང་། གུང་ཁན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚྭ་གསལ་

༡༣། །ཀྱི་ཡིག་དུ་སྦྱར་བ་པོ་འི་མཆན་འགྲེལ།

[མཆན་ ༡] སི་དུ་ལེན་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་
མར་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་ཉུང་ལན་བཟུང་བ་ཞེས་བུ་བའི་གཞུང་འདི་ནི་ཕུ་ར་ཕྱ་
5 (Правда) གྱི་བདེན་དོན་ཞེས་པའི་གསར་འགྱུར་ཕོག་ ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༥
ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བར་དུ་བསྐྱུན་པའོ། །དེའི་གོང་ཅ་མ་ལ་གསར་འགྱུར་དེའི་ནང་དུ་
སྦྱར་ལེན་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་ལ་ཚོད་པ་བུས་སྦྱབས་སྦྱར་ལེན་གྱི་ན་གཞོན་མང་པོས་
སི་དུ་ལེན་ལ་ཚོད་པ་དེའི་སྐོར་དེ་བ་མང་པོ་བུས་པའི་དེས་ལན་དུ་བྲིས་པའོ། །

[མཆན་ ༢] འདིར་བཤད་པའི་སྦྱར་ལེན་ས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སི་
རིགས་བཅུ་ཉུག་ཅེས་གྱི་སྐོར་ན་མས་ལ་སྒྲོན་ཆད་བཟུག་དཔུང་བུས་པ་ཉུང་ན་ནང་
གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་གསལ་གསལ་ཉུང་ཡིན།

(༡) ཉིན་དུ་དང་ཡོ་རོབ་གྱི་སྐོར་རིགས་ལ།

སི་ལ་སྦྱར་དང་པོ་རོ་དེའི་སྐོར་གྱི་བརྒྱུད་པ།

སི་ལ་སྦྱར་དེའི་སྐོར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཟུ་ཁེ་རན་གྱི་སྐོར་དང་། པོ་ལོ་ཟུ་

དུ་སྦྱར་སྐོར། མོ་ལ་ད་ལྟའི་སྐོར་སོགས་ཡོད།

པོ་རོ་དེའི་སྐོར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཨེ་སི་རོ་ནིའི་སྐོར་དང་། ལ་ཕྱེ་

ལྟའི་སྐོར། སི་ཕོ་ལུན་གྱི་སྐོར་སོགས་ཡོད།

མར་མེའ་ནིའི་སྐོར་གྱི་བརྒྱུད་པ་ལ། མར་མེའ་ནིའི་སྐོར་དོ།

(༢) ཟུ་ལར་དང་མར་ཕྱེའི་སྐོར་རིགས།

ཕྱིན་ལན་དང་ཡུ་གུར་གྱི་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་པ།

ཤར་དུ་རུ་ཁའི་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དུ་རུ་ཁ་མེ་ཡི་རྒྱན་དང་། ཟུ་
ཟེ་བེ་ཁེ་ཡི་རྒྱན་སྟགས་ཡོད།

རུ་བ་དུ་རུ་ཁའི་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཨ་ཟེ་པའི་རིང་གི་རྒྱན་སྟེ་ཡོད།
ཐ་ཐར་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་པ།

ཁི་ཡུ་ཆ་ཁའི་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ཐ་ཐར་གྱི་རྒྱན་དང་། ཉ་ས་ཁ་ཡི་
རྒྱན་སྟགས་ཡོད།

སའི་པའི་རི་ཡ་དང་ཐ་ཐར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་པ་ཉི་ཀིར་གྱི་རྒྱན་
སྟགས་ཡོད།

(༣) གེ་རུ་ཟེའ་ཡི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤྱུ་ལེན་གྱི་ཁོ་ཁ་སོ་རི་ཁལ་མི་
རིགས་སྟོན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ལ། ཟུ་ལར་དང་ཨར་ཐའི་རྒྱན་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། དེའི་ཡི་གེ་ནི་དུས་རབས་བཞི་པའི་ནང་དུ་མེ་མོ་རོ་བ་ (Маэроб) གྱིས་
བཟོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྟེ་ཡོད། རྒྱུ་སྤྱུ་ཡིག་འབྲུ་ ༢༥ ནས་ ༥༠ བར་དུ་
སྟོན་ཞིང་། ཡི་གེ་དེ་ནི་ཨར་མའི་ནིའ་ཡི་ཡི་གེ་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
ཞིག་ལོ། །མ་ཨར་གྱི་རྒྱ་རིག་པའི་རྒྱུ་བ་མཐའ་དེ་ནི་གེ་རུ་ཟེའ་ཡི་རྒྱན་ཅ་
བར་བརྒྱུད་ནས་བཅུ་མས་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་འི་ཉ་ཚུལ་ལ་མའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་
གདངས་ཀྱི་འབྲུང་ཁྱེད་པལ་ཆེར་འདྲ་བའམ་གཅིག་པ་ཡིན་རུང་། རྒྱན་རིགས་
དང་ས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ནམས་ཀྱི་བར་ལ་གྲགས་ཉ་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་རྒྱན་དེ་...
དང་དེ་རིགས་བརྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ཟེར་མི་རུང་ངོ་། །

[མཆན་ ༣] རིགས་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཟུ་རུ་སྤྱུ་ཡི་རྒྱན་དུ་ Жаргон
དང་། དེའི་རྒྱན་དུ་ Jargon ཀྱི་རྒྱན་དུ་ 同行語 ཞེས་བར་བརྒྱུད་པ་

ཡིན། དེ་ནི་ལས་རིགས་འདྲ་བ་དང་གྲལ་རིམ་འདྲ་བའི་སྐུ་པོ་འཛོགས་པས་
དམིགས་བསལ་དུ་ཤོད་པའི་སྐད་ལ་ཟེར་རོ། །

[མཆན་ ༩] ཡུ་རྩི་མིན་ (А.С. Пушкин 1799 ལོ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ 1837
ལོ་ལ་སི་བ་རེད་) ཞེས་པ་ནི་ཨུ་རུ་སུ་འུ་རྩི་སྐད་ཀྱི་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ། །

[མཆན་ 10] རྡོ་རྩེ་མི་རྩོ་མེ་ (Don Quixote) ཞེས་པུ་བ་ནི་སེ་
པན་ཉི་ལ་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེང་ཚུལ་ལམས་པའི་ཚུལ་པ་པོ་ཆེན་པོ་སེར་ལྷན་གྱི་སེ་
(Cervantes 1597 ལོ་ལ་སྐྱེས་ནས་ 1616 ལོར་སི་བ་རེད་) ཡིས་བཅུ་མས་
པའི་སྐྱེང་ལང་དུ་བྲིས་པའི་མི་གཙོ་པོ་ཞིག་ཡིན། མི་དེ་ནི་ཁ་ཤོ་བ་ཆེ་ཞིང་དོན་
དངོས་ལ་མི་པན་པའི་དཔེ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ 11] སེ་ལེ་རུ་སེ་ (Cyrus) ཞེས་པུ་བ་ནི་སྐུ་ལོ་འུ་རུ་སེ་རབས་
ཐོན་ཀྱི་དུས་རབས་དུག་པའི་བར་སིག་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་ཀུལ་པོ་ཞིག་ཡིན། (སི་པའི་
དུས་ནི་དུས་རབས་ཐོན་ཀྱི་ལོ་ 520 ཡིན།) དེ་ལ་སེ་རུ་སེ་ཀུལ་པོ་ཆེན་
པོ་ལང་ཟེར་རོ། །

ཀུལ་པོ་ཆེན་པོ་ཨ་ལེ་ཟན་ཏེ་ (Alexander the Great སྐྱེས་པའི་དུས་
ནི་དུས་རབས་ཐོན་ཀྱི་ལོ་ 356 དང་སི་དུས་ནི་ 323 ཡིན།) སྐོས་དུས་རབས་ཐོན་
ཀྱི་ལོ་ 336 ནས་ 323 བར་ལ་ཆེ་ཏོན་ཀྱི་ཀུལ་པོ་ལུས་པ་རེད།

སེ་སར་ (Caesar) ཞེས་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནི་དུས་རབས་ཐོན་ཀྱི་ལོ་
100 དང་སི་དུས་ནི་ 44 ཡིན། སྐོང་རུ་ལ་པའི་ཀུལ་ཁབ་ཀྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་
པོ་དང་། ཆབ་སྲིད་པ། ཚུལ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན།

ཀུལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁུ་ར་ལེ་ས་ (Charles the Great) ཞེས་པ་དེ་ནི་སྐུ་ལོ་
768 ནས་ 803 ལ་སྐྱེས་ཤིང་ 814 ལ་སི་བ་རེད། དེ་ལ་ཕྱ་རན་ཁེ་ཡི་ཏུ་ལེ་ས་

ཉི་ (Charlemagne) རྒྱལ་པོ་འདྲ་ཟེར། ཡོ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དབང་སྐྱོར་
སྐབས་ཡོ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གོང་མ་ཞེས་མིང་སྟོབ་པ་ཞིག་གོ། (ལྷི་ཡོ་ ༥༠༠ བར་
ནས་ ༥༡༥ རྒྱལ་ས་ཟེར།)

བཤད་མ་ཐག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་མི་བཞི་པོ་དེ་ནི་མི་རིགས་གཞན་པ་.....
ནམས་རང་གི་དབང་འོག་དུ་གཞོན་པ་དང་། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཆེན་གཤོང་བར་
སྐད་བྲགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༥] བྲལ་རིམ་གྱི་གོ་མས་སྐད་ (class dialects) ཅེས་པ་ནི་
བྲལ་རིམ་སྟེ་སྟེར་རང་རང་གི་གོ་མས་སྐད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར་རོ། །

ཡོགས་སྐད་ཟེར་བ་དེ་མཆན་ ༥ བར་བལྟས་ཆོག

མི་དྲག་གི་སྐད་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྐད་དྲག་དང་འགྱུར་ཕྱན་བྲལ་རིམ་གྱི་སྐད་སྐམ་
པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༦] དམ་པ་མའ་ཁེ་སི་ (St. Max) ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇར་.....
མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་པ་མའ་ཁེ་སི་—སེ་སྟོར་ནོར་ (Max Stirner) ལ་
དགག་པ་བཟང་པའི་གཞུང་རིང་པོ་ཞིག་ཡིན། བྱི་ས་དང་བྱི་པའི་དུས་སྐབས་
ནི་ ༡༨༤༥ ལོ་འི་ཟླ་ ༩ པ་ནས་ ༡༨༤༨ ལོ་འི་ཟླ་ ༥ པའི་འགོར་བུ་དུ་སེ་ཨ་.....
ཁྱོང་དུ་བྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དེ་ནི་འཇར་མན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དོན་རིང་ལུགས་
ཆེས་ཆེ་བ་འཛིན་པའི་བསམ་སྟོན་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ཐོག་གཞུང་མེད་རིང་ལུགས་
འཛིན་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁོ་འི་བསམ་པར་རང་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་
སྤྱི་ཆོགས་ནང་གི་དབང་ཆ་དང་གཟི་བཞིན་ཆང་མ་སྟོང་པ་ཡིན་སྟུང་མོ། །

[མཆན་ ༧] ས་ཕྱོགས་གྱི་སྐད་དང་གོ་མས་སྐད་ཅེས་པའི་དོན་མཆན་ ༥
བར་བལྟས་ཆོག ལྷ་དུ་སྟེན་སྐད་ལ་Диалект དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ལ་Dialect

ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་ཁག་གི་ས་ཁོག་སྤྱི་ཚོགས་མི་འདྲ་
པའི་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་སོ་སོའི་ཁོ་མས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།

[མཆན་ ༡༠] དབྱིན་ཇིའི་པཱོ་པའི་གྲལ་རིམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞེས་པའི་དཔེ་
ཆ་ནི་ཨེན་གལ་སིས་ ༡༨༩༩ ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ནས་ ༡༨༩༥ ལོའི་ཟླ་ ༣ པ་པར་ལ་བྲིས་
ཤིང་། ༡༨༩༥ ལོའི་ཟླ་ ༥ པར་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་དབྱིན་ཇིར་
ཡོད་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། ཆབ་སྲིད་བཅས་ཀྱི་
འཇུགས་གཞི་དང་། དབྱིན་ཇིའི་འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་འཇོ་བ་དང་འཕུལ་འཛིང་
ལ་བརྟུག་དཔུང་ཕྱི་ཤེས་ཀྱི་ཆུང་སྟེན་གྲགས་ཅན་འདི་བཅུ་མས་སོ། །

[མཆན་ ༡༡] ལ་ཊྲ་ག་(Paul Lafargue)ནི་ ༡༨༩༢ ལོ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིང་།
༡༩༡༡ ལོར་གྱི་པའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་
འགུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཁོས་ཡོན་ཏྲན་དུ་མར་ཁེ་སི་ཏོ་སེས་ནས་མར་ཁེ་
སིའི་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཕྱིན། ཁོ་ཀྱལ་སྤྱིའི་པཱོ་པའི་མཉམ་ཚོགས་སྤྱི་བྱེད་ཟུ་ཡོན་
སྟེན་ཁང་གི་ཟུ་ཡོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ལ་ཊྲ་ག་ནི་མར་ཁེ་སིའི་དགོངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་ཚོགས་དམངས་གཙོའི་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་
དང་། ཊྲ་རན་སིའི་ཀྱལ་ཁབ་ནང་དུ་མར་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་ཏོ་མ་ཞིག་སྤེལ་མཁན་
མང་དང་པོ་ཡིན། དེས་བཅུ་མས་པའི་དཔེ་དེབ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཡོད། རྒྱུ་དང་
གསར་བཞེ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཁོ་འི་དཔེ་ཆའི་ནང་གསལ་གཅིག་ཡིན།

[མཆན་ ༡༢] བར་སྐབས་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་འགྲེམ་གྱི་རིང་ལ་དབྱིན་ཇི་
ཇིའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་དང་འཛིན་སྐྱོང་བྱ་ནམས་ཀྱིས་ཊྲ་རན་སིའི་རྒྱུ་དང་གསར་བཞེས་པ་
ནི། ༡༩༩༩ ལོར་ཊྲ་རན་སིའི་བྱང་ཁུལ་གྱི་ནོ་མན་རིགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིར་དམག་
བརྒྱབ་སྟེ་དབང་འོག་དུ་བཟུང་བའི་ཆེས་སྤྱད་དབང་སྐྱོར་གྲལ་རིམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་།

ཀུལ་པོ་འི་ཁབ་དང་། བྱིས་མ་ཁང་། ཆོས་ཁང་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱོད་རན་མེད་
སྐད་ཀྱི་ཅིང་། སྐོམ་ས་འདྲིས་འདི་དུས་རབས་བཅུ་བཞིར་སླེབས་པའི་ཆེ་རིས་
བཞིན་ཉམས་སོ། །ལོ་སྤྱི་མ་བརྒྱའི་རིང་ལ་དབྱིན་ཇིའི་མི་དམངས་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་
ནང་དུ་ཕྱོད་རན་མེད་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆོག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བསྟེན་ཡོད།

[མཆན་ ༡༣] བུམ་དྱི་ (Bundists) རྩོགས་ཁག་ (དེ་ནི་ལི་ཕོ་ཕུན་
དང་། ཉ་ཉ། ལུ་རུ་སུ་བཅས་ཀྱི་ཁྱེ་ཏ་རིགས་ཀྱི་བཟོ་བ་ཡོངས་ཆོགས་མནའ་
མཐུན་གྱི་མིང་ཡིན།) ཅེས་པ་དེ་ནི་ཁྱེ་ཏ་རིགས་ཀྱི་འབྱོར་ཆུང་གྲལ་རིས་སྐབས་
འཆོལ་རིང་ལུགས་པའི་ཙུ་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་ལ། ༡༨༩༥ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ པར་ཕྱའི་
ཨེ་ནེ་ས་ཆར་འཐུས་མིའི་ཆོགས་ཆེན་འཆོགས་ནས་དངོས་སུ་བཅུགས་སོ། །བུམ་
དྱིའི་རྩོགས་ཁག་ནི་ལུ་རུ་སུའི་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་སྐབས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་པ་
དང་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མངོན། ལེ་ཉིན་གྱིས་ཨེ་ཆག་ཅེས་
པའི་གསར་འགྱུར་ཐོག་བུམ་དྱིའི་རྩོགས་ཁག་གིས་འབྱོར་ཕྱན་གྲལ་རིས་གྱི་མི་རིགས་
རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་དག་པོ་བྱས་ཡོད།

[མཆན་ ༡༤] མིང་ཙུ་ཞེས་པ་ནི་དབྱེ་ཐབས་མེད་པའི་འདོད་ཀུལ་གྱི་མིང་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ནང་ན་དངོས་པོའི་མིང་དང་བྱ་བའི་མིང་ནི་མིང་གི་ཙུ་བ་
ཡིན་པས་མིང་གི་ཆོགས་པ་དང་མིང་གསར་བ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༡༥] མ་ཨམ་ (H. Mapp) ནི་ ༡༨༥༥ ལོ་ལ་སླེས་ཤིང་
༡༩༣༥ ལོ་ལ་ཤི་བ་ཡིན། དེས་སྐད་ནི་གྲལ་རིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་གི་བཀོད་
བ་ཡིན་ཟེར། མི་དྲུ་ལེན་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་ཁོས་བཤད་པའི་ནོར་འབྲུལ་ལ་དགག་
བ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བཅུམས་པའོ། །

[མཆན་ ༡༦] བ་ཁུ་ (Baku) སློབ་དེབ་ཅེས་པ་ནི་མ་ཨམ་གྱིས་པ་

ཁུ་ས་ཆར་བཅམས་པའི་སྒོ་བ་དེ་ལ་ཟེར། བ་ཁུ་ནི་སུ་ལེན་གྱི་སྒྱི་མཐུན་ཀྱལ་
ཁབ་ནང་གི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཨ་ཟེ་པའི་རིང་གི་ཀྱལ་ས་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༡༥] གཤེད་དམག་ཨ་ལ་ཁེ་ཆེ་ཡི་རྩུ་ (Аракчеев) ལྟ་བུ་
བུའི་བཅན་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་ལ་ཁེ་ཆེ་ཡི་རྩུ་ཟེར་བ་དེ་ ༡༥༥༩ ལོ་ལ་
སྐྱེས་ཤིང་ ༡༨༣༥ ལོ་ལ་ཤི་བ་རེད། དེས་ཟུ་རུ་སུའི་ཆར་ཞེས་པའི་གོང་མའི་
སྐབས་སུ་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལན་དུ་མ་བྱས་ཡོད། དེ་ནི་ཡི་རྩུ་ས་ཐོག་གི་གཤེད་
དམག་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་སི་དུ་ལེན་གྱིས་མ་ཨར་གྱིས་སུ་ལེན་གྱི་སྒྱི་
རིག་པའི་ཐོག་བཅན་དབང་སྐྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་དབེར་བྱངས་པའོ། །

[མཆན་ ༡༦] སྤྱིང་པོ་བཞིའི་དབྱེ་ཐབས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཨར་གྱི་བསམ་པར་
སྐྱེ་བོ་དེ་ཐོག་མའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་སྤྱིང་པོ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་རེ་རེ་ནི་
གསལ་བྱེད་གཉིས་རེ་བསྒྲིགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ ལྷེ་སྤྱི་ཐོག་ལ་དང་རའི་སྤྱར་
མཆམས་ཀྱི་རྒྱག་སྤྱར་གདངས་སྤྱར་བ་དང་། ༢ མཚུ་སྤྱི་ཐོག་སྤྱར་མཆམས་ཀྱི་
གདངས་སྤྱར་བ། ༣ ལྷེ་སྤྱི་མཚུ་སྤྱར་ལ་ན་སྤྱར་བ། ༤ སྤྱར་མཆམས་ཀྱི་
གདངས་སྤྱར་བ་དང་ཡང་དའི་ཐོག་གིས་པའི་སྤྱར་བ་དང་དའི་ཐོག་ཡང་སྤྱར་
མཆམས་ཀྱི་གདངས་སྤྱར་བ། གནའ་རབས་ཀྱི་ཚོ་པའི་ཐོ་ཐོམ་ (Totem) ཀྱི་
འཛིན་སྤངས་དང་བཏགས་པའི་མིང་ལ་བལྟས་ན། སོལ། བེད། ཡོན། རོ་ཤུ་
བཅས་ཟེར་རོ། །

[མཆན་ ༡༧] སྐད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ (Protoglossa, Ursprache) ཞེས་པ་
ནི། ཧིན་དུ་ཡོ་རོབ་སྐད་རིགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་ནམས་ཀྱིས་བཤད་
ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་མང་པོ་ཞིག་སྐད་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡ་
ཐོག་གི་སྐད་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཅིག་ལས་བྱེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། དང་སྐབས་ཀྱི་

མི་དང་མི་དང་། རྒྱ་རན་སི། སེ་པན་ནི། ཡུ་ཤོ་ག། རམ་མ་ནི་ཡ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རན་སི་ལ་དྲིང་གི་རྒྱ་རན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱན་ལྷ་ཡུའི་རྒྱ་རན་ཡིན།
རྒྱ་རན་དེ་དག་ནི་ཐོག་མར་རྒྱ་རན་གཅིག་ནས་བྱེ་བའི་ས་ཕྱོགས་རྒྱ་རན་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་
ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༢༠] རྒྱ་རིག་པའི་རྒྱ་རན་གྱི་དོགས་གཙོ་དཔལ་འཁོར་ཞིག་ཅེས་པའི་……
གཞུང་འདི་ཐོག་མར་ཡུ་ཤོ་ཁྱེ་ཁྱེ་ (Большевик) ཞེས་པའི་ཚུ་མཛོད་དུ་
༡༩༥༠ ལོ་དེ་ལྷ་ ༥ པའི་དེབ་ ༡༢ པར་པར་དུ་བརྒྱུན་ཅིང་། ཡང་ལོ་དེ་དེ་ལྷ་
༥ ཚེས་བཞི་ཉིན་གྱི་བདེན་དོན་ཞེས་པའི་གསར་འགྱུར་ལ་བརྒྱུད་དུ་བཀོད་པའོ། །

[མཆན་ ༢༡] རྒྱ་རིག་པ་དེ་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ཚན་རིག་ཅིག་དུ་གྱུར་……
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རབ་ཤར་ན་དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྒྱ་ཐབས་སུ་ཡོ་རོབ་གྱི་……
མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉིན་དུ་ཡོ་རོབ་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཐུ་ཞིབ་བྱས་……
ནས་རྒྱ་བརྒྱུད་རིག་པ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་རིག་པ་ཞེས་པ་བཅས་གསར་དུ་བཟོས་……
སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ཐུ་བ་ནི་དཔྱིན་ཇི་ལམས་པ་མི་ལན་སུ་— ཇོན་སེ་ (Sir
William Jones དེ་ ༡༧༩༢ ལོར་སྐྱེས་ནས་ ༡༨༩༩ ལོ་ཤི་བ་རེད་) ཡིས་མི་རྒྱ་
དཔྱད་རྒྱ་རན་དང་ཉི་ལར་གྱི་རྒྱ་རན། ལ་དྲིང་གི་རྒྱ་རན་བཅས་འདྲ་བ་དེ་གེས་སོ། །འཇར་
མན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཁས་པ་ཇོ་ཁོབ་— ཀེ་རེ་སུ་ (Jakob Grimm དེ་ ༡༨༠༥ ལོར་
སྐྱེས་ནས་ ༡༨༩༣ ལོ་ཤི་བ་རེད་) ཡིས་འཇར་མན་གྱི་རྒྱ་རན་གྱི་གསལ་བྱེད་འགྱུར་ཚུ་
ཐོག་མར་གེས་པ་དེ་ནི་ཀེ་རེ་སུ་ཡི་ཚུ་ཉིད་ཅེས་བུ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། ། ཉིན་དུ་ཡོ་
རོབ་ (Indo-European, Indoeuropäisch) ཅེས་པའི་མིང་དེ་ ༡༨༡༣ ལོ་
ཚམ་ནས་གསར་དུ་ཐོན་ནོ། ། ཉེ་ཆར་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷེ་རིང་ལ་གྱིར་བཤང་གི་རྒྱ་རིག་
པ་ཞེས་པའི་རིག་པ་དེ་གསར་དུ་ཐོན་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཡུལ་ཇི་ཆེར་གྱུར་དེ་ཁ་……

སྐད་དམ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ལ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྐྱ་གདངས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐར་ལས་ཀྱང་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་བྱེ་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པས་སོ། །

[མཆན་ ༢༢] བཛོད་བུའི་རིག་པ་ནི་སྐྱ་རིག་པའི་ནང་ཚན་ཞིག་ཡིན།

སྐར་ནས་ད་བར་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མིང་ཆོག་གི་
བཛོད་བུའི་འགྱུར་ཐོག་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐབས་སོགས་ལ་བརྟག་
དཔྱད་བྱས་པ་ཞིག་གོ ། དེ་ནི་རྒྱ་ཡིག་གི་སྐྱ་བཤད་ཀྱི་རིག་པ་དང་ཏ་ལས་འདྲ་བ་
ཞིག་ཡིན། དེ་དང་སྐྱ་གདངས་རིག་པ་གཉིས་བསྟུར་ན་བཛོད་བུའི་རིག་པའི་ཆུ་ཚད་
རྩིས་ལུས་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲོ། ། བཛོད་བུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟག་ན་དེ་ནི་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱང་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་མང་བ་ན་མས་ཤོ་རྟོགས་གསལ་པོ་མ་བྱུང་ན་སེམས་གཙོ་བོར་
སྐྱ་བའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དུ་འགོ་འདྲ་སྤྱོད་དོ། །

[མཆན་ ༢༣] གྲལ་རིས་བྱིས་སྐད་ལ་པན་གནོད་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་.....

ཆོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱང་སྤྱོད་གཞན་ན་མས་ཀྱིས་སྐད་ལ་པན་གནོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ལྟར་གྲལ་རིས་
བྱིས་ཀྱང་སྐད་ལ་པན་གནོད་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དེའང་བྱི་ཅམ་དང་གནས་སྐབས་
ཅམ་ཡིན། སྐད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དེའི་ཆུ་བའི་ཐ་སྙེད་དང་བདེ་སྤོང་ཆུ་ལ་གཉིས་ཁོ་ན་
ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་པན་གནོད་ཡོང་སྐྱ་བ་ཞིག་མ་ཡིན།

[མཆན་ ༢༤] མ་ཅམ་ཀྱི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྐྱ་རིག་པ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་དང་.....

སྐད་རིགས་བྱེ་བྲག་པའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་རིང་ཐུང་ཏ་ལས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་.....
གས་བརྩམས་ཡོད། ཁོས་ཉིན་དུ་ཡོ་རོབ་དང་། སེན། (Semitic) ཉན།
(Hamitic) ར་ཇྱི་(Japhetic) རྟེ་གེ་རུ་ཟེའ་སོགས་ཀྱི་སྐད་ལ་བརྟག་དཔྱད་.....
བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་འཛིག་ཉིན་ཐོག་ཁོའི་པ་ལུལ་གེ་རུ་ཟེའ་སྐད་ལ་

བརྟག་དཔུང་བྱེད་མཁམ་གྱི་ཉུང་སྟབས་ཁོས་དེའི་ཐད་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེས་ཆེ་བ་...
 ཞིག་བཞག་ཡོད། ཁོས་བརྟག་དཔུང་མ་བྱས་པའི་སྐད་རིགས་ནི་ཨོ་སི་ཏ་ལི་ཡ་
 དང་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོ་འོ་ལྷོ་ཁུལ་གྱི་སྤང་ཁག་ནམས་གྱི་སྐད་ཁོ་ནའོ། །

[མཆན་ ༢༥] མཁམ་པ་པལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཉིན་དུ་ཨོ་
 རོབ་གྱི་སྐད་ལ་བརྟག་དཔུང་བྱེད་མཁམ་ནམས་གྱིས་སྒྲ་གདངས་དང་མིང་གི་འགྱུར་...
 བ་གཉིས་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་གདངས་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གི་
 འགྱུར་པའི་བཤད་པ་མང་པོ་བྱས། བརྟེན་ཅན་གྱི་སྐད་བསྐྱར་པའི་བརྟེན་སྤྱོད་
 ཚུལ་ལ་མཁམ་པ་ནམས་གྱིས་མིང་དེ་དེའི་མིང་འགོ་དང་མིང་མཇུག་དཔུངས་དང་
 གསལ་བྱེད་འཇུག་ཚུལ་ཆང་མར་ལམ་ལུགས་དང་འབྲུང་ཁྱད་ཆེས་ཅན་ཞིག་དགོས།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞིབ་ཆ་ཐལ་ཆེས་པར་སྤང་ཡོང་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བརྟག་དཔུང་
 བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་གོང་ལ་དོན་དངོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་...
 བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཁྱད་ཆེད་ཀྱི་བཤད་པ་དཔེར་ན་སྤྱིང་པོ་བཞི་ཟེར་
 བ་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱར་ན་ཆན་རིག་དང་གིན་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

[མཆན་ ༢༦] འདི་དག་ནི་ཁོ་མཐུན་སི་དུ་ལིན་གྱིས་སྒྲ་རིག་པའི་སྐོར་ཁོ་
 མཐུན་ནམས་ལ་ཡིག་ལན་བཏང་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡིན། དེ་གསུམ་པོ་ ༡༩༥༠
 ལོའི་ཟླ་ ༥ པའི་ཕུ་འེ་ཉི་ཤི་ཁེ་ཞེས་པའི་རྩོམ་མཛོད་དེ་བ་ ༡༦ པར་བཀོད་པའོ། །

[མཆན་ ༢༧] ཁོ་སེ་ཁོ་དང་ཨོ་རེལ་གྱི་ས་ཕྱོགས་སྐད་ཟེར་བ་དེ་ནི་...
 དེང་སང་གི་སི་ལ་ལྷོ་རི་སྐད་ལ་ཤར་དང་། རུབ། ལྷོ་བཅས་ཡན་ལག་ཆེ་བ་
 གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཤར་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་རུ་སུ་ཆེ་བ་དང་། བེ་ལོ་ལྷ་རུ་
 སུ། ལྷ་རུ་སུ་ཆུང་བ་སྟེ་ལྷ་ཁེ་རན་བཅས་ས་ཕྱོགས་སྐད་གསུམ་ཡོད། ཁོ་
 སེ་ཁོ་དང་ཨོ་རེལ་གྱི་ས་ཕྱོགས་སྐད་ནི་མཐོ་སི་ཁའོ་ཡི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རུ་སུ་ཆེ་...

བ་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། རྒྱ་དེ་རིམ་གྱིས་ཟུ་རུ་སུའི་
མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་གྱུར་ཏོ།

པོལ་ཕ་ལྷ་དང་ཁེ་ལྷ་འི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཟུ་ཁེ་རན་གྱི་རྒྱལ་
ས་ཁེ་ལྷ་ཡི་གར་ཕྱོགས་ནས་པོལ་ཕ་ལྷ་བར་གྱི་ས་ཁལ་ནང་གི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་
ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ད་ལྟ་རིམ་བཞིན་ཟུ་ཁེ་རན་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་
འགྱུར་བཞིན་བ་ཡིན། རྒྱ་དེ་ནི་ཟུ་རུ་སུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་དོ།

[མཆན་ ༢༤] ཨོ་སེ་ཏ་ལི་ཡའི་མི་དང་མེ་སའི་མི་ (Огнеземельцы)
ཟེར་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཨོ་སེ་ཏ་ལི་ཡའི་ཡུལ་མི་དཔེར་ན་ཕ་ར་མོང་ག་ (Warramunga) དང་།
ཨ་རུན་ཕ་ (Arunta) ལ་སོགས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བདེ་སྤོང་ཚུལ་
ཆང་ས་ཤིན་དུ་ཞན་བ་དང་རྗེས་ལུས་བ་ཞིག་ཡིན། དབྱིན་ཇིའི་མིང་ཆོག་གཏོར་
མཛོད་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་ཨོ་སེ་ཏ་ལི་ཡའི་ཡུལ་མིའི་རྒྱ་དེ་རིགས་མ་ཕ་ལ་ཡང་བརྒྱ་
ལྟ་ཅུ་མ་ཡོད།

མེ་སའི་མི་ནི་ཨོ་ཨ་མེ་རི་ཁའི་སྤྱིང་གི་ཨོ་མཐར་རྒྱ་དེ་རིགས་གསུམ་ཡོད།
དེ་ནི་ཨ་ལ་ཀ་ལུ་ལྷ་ (Alakaluf) དང་། ཡེ་ཀན། (Yahgan)
ཁྱོང་ (chon) གསུམ་མོ། །རྒྱ་ཕྱི་མ་དེ་བཤད་མཁན་ནི་ད་ལྟའི་ཨ་ཅིན་
ཕིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་པམ་པ་ (Pampa) ས་ཆའི་པ་ཕེ་ཀོ་མི་འམ་ཤོ་དུ་ཨེལ་ཆ་
(Patagonians ཡང་ན་ Tehuelche) མི་དང་། མེ་ས་ (Tierra del
Fuego) ཡི་ཨོ་ན་ (Ona) མི་བཅས་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་དཔྱད་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་བལྟས་ན། ཁྱོང་རྒྱ་དུ་ཕ་རྒྱ་རྣམས་ཨོ་སེ་ཏ་ལི་ཡའི་རྒྱ་ཆ་དང་ཁྱད་ས་
གཅིག་བའམ་འདྲ་བ་ཡིན། ॥

༢། །ཡུལ་མཁན་གྱི་གཏམ།

[illegible]

དཔེ་ཆ་འདི་སྐུར་སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་དང་དེའི་ནང་གི་ནང་...
 རོན་ལ་ལ་དགེ་གན་ཆེན་པོ་ལྷ་མཉུ་ཅི་(傳懋勸)ཡིས་བཀའ་སློབ་མང་པོ་གནང་...
 བྱང་བའི་ཕྱོག་དེའི་བསྐྱུར་ཟིན་ཞེས་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ལྷ་ཆེན་པོ་འི་...
 སྐད་ཡིག་ཚན་ཁག་ནང་གི་བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱང་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་སྐྱེ་ཞབས་འགའ་...
 ་གས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་ཞིབ་མཛད་དེ་རོགས་ཆེན་པོ་ཕྱོག་བྱང་བས་ཁོང་ན་མས་ལ་...
 དུགས་ཅི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་གྱུ་ཡིན།

མཆན་འབྱེལ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མ་ཡིག་ནང་དཔོན་པ་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་...
 ཅུང་ཟད་ཆོག་ཉྱུག་ཅུང་ན་གོ་བདེ་བ་ཡོང་རྒྱུར་བསམས་ནས་བསྐྱུར་མེད། ཅེས་པ་
 འདི་ནི་སྐྱུར་བ་པོ་ཁོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བྲིས་པའོ། །

དེ་པ་འདི་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གི་ ༡༩༥༥ ལོ་འི་ཟླ་བ་ ༥ པའི་
པེ་ཅིན་གྱི་དཔར་ཤེངས་ ༥ པའི་སྐུ་ཡིག་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱར་བཤུ་།

本書根据人民出版社1955年7月第二版第8次印刷本譯出。

དཔེ་དྲུག་སྔ་མའ་ ༡༩༥༥ (༩) ༢༥༢

སི་ཏུ་ཡིན་གྱིས་བརྩམས་པ།

༡༡། །སྐྱེ་རིག་པའི་སྐྱོར་གྱི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
མར་ཁི་སིའི་རིང་ལུགས་ལྟར་ལན་བཏབ་པ།

*

སྟོ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱར་པ།

རྩི་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་གྱིས་ཆོག་དོན་ལྷུས་པ།

དབུངས་ཅན་སེང་གེ་དང་ལས་དང་ལེན་གྱིས་པར་ལྷུས་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་བསྐྱར་པ།

གནས་ཡུལ་པེ་ཅིན་གོ་ཅི་ཅན་སྐོ་དྲུག་སྔ་མའ་ ༥༥ པ།

པེ་ཅིན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་དཔེ་སྐྱོན་ལས་རིགས་བྱས་ཆོག་པའི་ལག་འཁྱེར་མའ་ ༥༥ ཐོབ་པ།

ཀྲང་དབུང་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་པར་དུ་བཏབ་པ།

ཤིན་ཏུ་དཔེ་ཆོང་ཁང་ནས་བཀྲམ་པ།

*

༡༩༥༥ ལོ་འི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་པེ་ཅིན་དུ་ཐོག་མར་བཏོན་པ།

༡༩༥༥ ལོ་འི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཤེངས་དང་པོ་བཏབ་པ།

གྲངས་ཀ་ ༡ ནས་ ༢༥༠༠ པར་དུ་བཏབ་པ་བཅས་སོ། །

དཔེ་རིན་སྐོར་ཟུར་ ༡ ལྟར་ ༥ །

書號：1357(3)262

斯大林著

馬克思主義與語言學問題

(藏文)

鍾秀生譯

多吉杰博、黃明信校訂

楊迦森、劉大林校對

民族出版社出版

地址：北京國子監街54號

北京市書刊出版業營業許可證出字第047號

中央民族印刷廠印刷

新華書店發行

1958年1月北京第一版

1958年1月北京第一次印刷

787×1092 1/32 印張3 1/4

印數：1--2,800冊 定價：一角五分

統一書號：M1049·藏25

0759